

Dosarul nr.1a-679/25
1-19168747-02-1a-09072025
Patrașcu

Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Buiucani
Judecător: Natalia

DECIZIE În numele Legii

30 iunie 2026

mun. *****

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Ion Bulhac

Judecătorii:

Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

Grefierului

Victor Opincă

Cu participarea:

Procurorilor

Mariana Cernovschi și Irina Catan

Apărătorului:

Anatolie Pitel

Apărătorului

Andrei Mațco

Apărătorului

Petru Coșleț

Apărătorului

Petcu Dragomir

Apărătorului

Tatiana Malai

Reprezentantului părții vătămate, Ministerul Mediului

Ruslan Cucereanu

Inculpatului

Serjantu Ion

Inculpatei

Movileanu Cristina

Inculpatei

Evseenco Tatiana

Judecând în ședința judiciară publică, în ordine de apel, apelul apărătorului Anatolie Pitel în interesele inculpatei Evseenco Tatiana, apelul apărătorului Andrei Mațco în interesele inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Serjantu Ion și apelul apărătorului Petru Coșleț în interesele inculpatei Bălan Violeta, declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 12 iunie 2025, adoptată în cauza penală de învinuire a lui:

Bălan Violeta *****, născută la *****,
IDNP *****, originară din r. *****,
domiciliată în mun. *****, *****,
cetățeană al Republicii Moldova și al
României, moldoveancă, un copil minor la
întreținere *****, studii superioare, la
evidența medicului narcolog sau psihiatru
nu se află, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹)
din Codul penal,

Movileanu Cristina *****, născută la *****
IDNP *****
cu originară și cu viza de domiciliu în o*****
domiciliată în mun. *****
bd. *****
cetățeană al Republicii Moldova și al României,
moldoveancă, necăsătorită, fără persoane la întreținere,
studii superioare, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află,
fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹)
din Codul penal,

Evseenco Tatiana *****, născută la *****
IDNP *****
originară din *****
domiciliată în mun. *****
s. *****
str. *****
moldoveancă, cetățeană al Republicii Moldova,
studii superioare, căsătorită, un copil minor la întreținere,
la evidența medicului narcolog nu se află,
fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹)
din Codul penal,

Serjantu Ion *****, născut la *****
IDNP *****
originar din *****
domiciliat în mun. *****
str. *****
cetățean al Republicii Moldova și al României,
moldovean, supus militar, căsătorit,
la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află,
fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹)
din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de fond, 24 octombrie 2019-12 iunie 2025,
în instanța de apel de la 9 iulie 2025 pînă la 30 iunie 2026.

Apărătorii inculpaților și inculpații au solicitat admiterea apelurilor.

Procurorul și reprezentantul părții vătămate au pledat pentru respingerea apelurilor.

Verificând materialele cauzei penale, în raport cu argumentele invocate în apel, ținând cont de opinia părților și participanților la proces, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei *****, sediul Buiucani din 12 iunie 2025, Bălan Violeta ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, (în vigoare din septembrie 2019) și condamnată în baza acestei Legi, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 410 (una mie patru sute zece) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 70 500 (șaptezeci mii cinci sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 6 (șase) ani.
2. Movileanu Cristina ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019) și condamnată în baza acestei Legi, stabilindu-i-se pedeapsa, sub formă de amendă în mărime de 1 400 (una mie patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 70 000 (șaptezeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani.
3. Evseenco Tatiana ***** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019) și condamnată în baza acestei Legi, stabilindu-i-se pedeapsa, sub formă de amendă în mărime de 1400 (una mie patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 70 000 (șaptezeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani.
4. Serjantu Ion ***** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) din Codul penal, (în vigoare la 07 iunie 2024) și se condamnă în baza acestei Legi, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1150 (una mie una sută cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 57 500 (cincizeci și șapte mii cinci sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.
5. S-a aplicat inculpaților Bălan Violeta *****, Movileanu Cristina *****, Evseenco Tatiana ***** și Serjantu Ion *****, măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.
6. S-au admis acțiunile civile depuse de reprezentantul părții vătămate Ministerul Mediului, Ministrul Mediului, ***** Lazarencu cu încasarea: din contul inculpatei Bălan Violeta *****, în beneficiul părții vătămate Ministerul Mediului, a sumei de 239 423 (două sute treizeci și nouă mii patru sute douăzeci și trei) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune; din contul inculpatului Serjantu Ion *****, în beneficiul părții vătămate Ministerul

Mediului, a sumei de 82 271 (optzeci și doi mii două sute șaptezeci și unu) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

7. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat, că Bălan Violeta *****, deținând în baza ordinului Ministerului Mediului, nr.***** din 22 decembrie 2016, funcția de ***** al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, asigurând odată cu eliberarea din funcție a lui Roibu Mihail, la 02 iunie 2017, interimatul funcției de Director al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, având calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, având obligații în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în strictă conformitate cu legislația în vigoare, folosind intenționat situația de serviciu și atribuțiile funcționale stabilite de actele normative, inclusiv cele reglementate în Regulamentul Serviciului Hidrometeorologic de Stat aprobat de către Ministerul Mediului prin “ordinul nr. 11 din 04 februarie 2010”, care prevede că: „Directorul desemnează și eliberează din funcție angajații Serviciului, semnează documente financiare, răspunde de utilizarea rațională a mijloacelor bugetare”, acționând în interes material și personal, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, contrar actelor normative menționate, a comis în coparticipare infracțiunea de abuz de serviciu, în următoarele circumstanțe:
8. În perioada de timp cuprinsă între iunie 2017 - septembrie 2019, Bălan Violeta, aflându-se în mun. ***** str. *****, adică la sediul instituției în care activează, acționând cu intenție directă împreună și de comun acord cu șefa Direcției Finanțe și Contabilitate al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Movileanu Cristina, specialistul coordonator, al Secției Administrativ Organizatorice, Evseenco Tatiana, folosind intenționat, în interes material, situația de serviciu și atribuțiile funcționale, manifestată prin gestionarea resurselor materiale și financiare publice contrar destinației lor, au organizat angajarea în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în funcții vacante, persoane interpușe (rude, prieteni, colegi de facultate etc), printre care cetățenii: Vreme Eugeniu, Serjantu Ion, Vlah Petru, Botică Georgeta, care ulterior au fost incluse în tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă, în pofida faptului că la momentul angajării și tabelării la locul de muncă aceștia din urmă se aflau peste hotarele Republicii Moldova, cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe numele acestora, calculate și achitate în perioada respectivă în cuantum de 239423,00 lei MD, acțiuni care contravin prevederilor art. 2 al „Legii salarizării nr. 847 din 14.02.2002”, precum și contrar prevederilor art. 128 alin.1 din Codul muncii care prevăd că: „salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată”.

9. Drept urmare a acțiunilor infracționale comise de către Bălan Violeta, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Movileanu Cristina și Evseenco Tatiana, a fost cauzat bugetului public național un prejudiciu material în proporții mari, în sumă de 239423,00 lei.
10. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Bălan Violeta *****, a săvârșit prin coparticipare, infracțiunea prevăzută de art. art. 42 alin. (2), 327 alin.(2) lit.b1) Cod penal (în vigoare din septembrie 2019), abuz de serviciu, adică: „Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, pentru a angaja fictiv persoane cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe numele acestora, săvârșită din interes material”.
11. Movileanu Cristina *****, deținând funcția de șef al Direcției Finanțe și Contabilitate în baza ordinului Serviciului Hidrometeorologic de Stat numărul 118/c din 19 iunie 2017, având calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, având obligații în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în strictă conformitate cu legislația în vigoare, folosind intenționat situația de serviciu și atribuțiile funcționale stabilite de actele normative, inclusiv cele reglementate în fișa sa de post aprobată de Prim - vicedirectorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta pentru funcția de șef al Direcție Finanțe și Contabilitate - Contabil-șef, printre care: „supravegherea gestionării mijloacelor financiare conform destinației, asigurarea controlului asupra utilizării corecte și cu economie a mijloacelor financiare”, acționând în scopul realizării interesului material și personal, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, contrar actelor normative menționate, a comis în coparticipare infracțiunea de abuz de serviciu, în următoarele circumstanțe:
12. În perioada de timp cuprinsă între iunie 2017 - septembrie 2019, Movileanu Cristina *****, aflându-se în mun. ***** str. *****, adică la sediul instituției în care activează, acționând cu intenție directă împreună și de comun acord cu directorul adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta, specialistul coordonator, al Secției Administrativ Organizatorice, al aceluiași serviciu, Evseenco Tatiana, folosind intenționat, în interes material, situația de serviciu și atribuțiile funcționale, manifestată prin, gestionarea resurselor materiale și financiare publice contrar destinației lor, au organizat angajarea în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, la funcții vacante, persoane interpușe (rude, prieteni, colegi de facultate etc), printre care cetățenii Vreme Eugeniu, Serjantu Ion, Vlah Petru, Botică Georgeta, care ulterior au fost incluse în tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă, în pofida faptului că la momentul angajării și tabelării la locul de muncă aceștia din urmă se aflau peste hotarele Republicii Moldova, cu scopul de a beneficia de achitățile salariale, calculate și achitate pe numele acestora în perioada respectivă în mărime de

239423,00 lei MD, acțiuni care contravin prevederilor art. 2 al Legii salarizării nr. 847 din 14.02.2002 și alin.1 art. 128 al Codului muncii care prevăd că: „salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată”.

13. Drept urmare a acțiunilor infracționale comise de către Movileanu Cristina, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Bălan Violeta și Evseenco Tatiana, a fost cauzat bugetului public național un prejudiciu material în proporții mari, în sumă de 239423,00 lei.
14. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Movileanu Cristina *****, a săvârșit prin coparticipare infracțiunea, prevăzută de art.art. 42 alin. (2), 327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal, (în vigoare din septembrie 2019), abuz de serviciu, adică: „Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, pentru a angaja fictiv persoane cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe numele acestora, săvârșită din interes material”.
15. Evseenco Tatiana *****, fiind angajată prin ordinul Directorului nr.35/c din 14 februarie 2014 în funcția de specialist coordonator al Secției Administrativ Organizatorice a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, având calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, având obligații în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în strictă conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv cele reglementate în fișa de post aprobată de Directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, pentru funcția de „specialist principal Resurse Umane al Secției Administrativ Organizatorice”, printre care: „întocmirea dosarelor personale, contractelor individuale de muncă, ordinelor angajare/demisie/transfer, evidența personalului”, urmărind scopul realizării intereselor unor terțe persoane, a folosit intenționat situația de serviciu și atribuțiile funcționale, reglementate de actele normative, prin ce a comis în coparticipare infracțiunea de abuz de serviciu, în următoarele circumstanțe:
16. În perioada de timp cuprinsă iunie 2017 - septembrie 2019, Evseenco Tatiana ***** aflându-se în mun. ***** str.*****, adică la sediul instituției în care activează, acționând împreună și de comun acord cu directorul-adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta și șefa Direcției finanțe și contabilitate, contabil șef, din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Movileanu Cristina, în vederea redării unui caracter aparent legal al activității în cadrul entității a angajaților fictivi Vreme Eugeniu, Serjantu Ion, Vlah Petru, Botică Georgeta dar și a altor persoane, a întocmit în perioada aflării peste hotarele Republicii Moldova, dosarele personale ale ultimilor, recepționând în acest sens cereri de angajare, întocmind contracte individuale de muncă și

elaborând ordine cu privire la angajare, acțiuni care derivă din atribuțiile sale de serviciu ce-i revin conform fișei de post.

17. În continuarea acțiunilor infracționale, Evseenco Tatiana, în calitate de specialist al Secției Resurse Umane al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a contrasemnat tabelele de evidență a timpului de muncă și de calculare a salariului confirmând astfel prezența angajaților fictivi la serviciu și tabelarea zilnică a acestora, prin ce a creat premise pentru calcularea și achitarea plăților salariale persoanelor fictiv angajate, menționate supra.
18. Drept urmare, prin acordarea de mijloace și înlăturarea de obstacole de către specialistul coordonator al Secției Resurse Umane, Evseenco Tatiana, de către șefa Direcției finanțe și contabilitate, contabil-șef Movileanu Cristina, cu acordul direct al directorului-adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta, au fost calculate și achitate plăți salariale cetățenilor Vreme Eugeniu, Serjantu Ion, Vlah Petru, Botică Georgeta, în pofida faptului că ultimii nu se prezentau la serviciu și nu-și onorau/exercitau obligațiunile funcționale conform fișelor de post, ceea ce dovedește caracterul fictiv al angajării, cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe numele acestora calculate și achitate în perioada respectivă în cuantum de 239423,00 lei MD, acțiuni care contravin prevederilor art. 2 al Legii salarizării nr. 847 din 14.02.2002 și alin.1 art. 128 al Codului muncii care prevăd că: „salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată”.
19. Drept urmare a acțiunilor infracționale comise de către Evseenco Tatiana în coparticipare cu Movileanu Cristina și Bălan Violeta, a fost cauzat bugetului public național un prejudiciu material în proporții mari, în sumă de 239423,00 lei.
20. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Evseenco Tatiana *****, a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art.art. 42 alin. (5), 327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal, (în vigoare din septembrie 2019), individualizată prin coparticipare la infracțiunea de abuz de serviciu, adică: „Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în scopul realizării intereselor unor terțe persoane.
21. Serjantu Ion *****, urmărind scopul realizării intereselor unor terțe persoane, a comis în coparticipare cu Bălan Violeta, director-adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Movileanu Cristina, șef al Direcției finanțe și contabilitate a Serviciului Hidrometeorologic de Stat și Evseenco Tatiana specialist coordonator, al Secției Administrativ Organizatorice, al aceleiași instituții, infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

22. În perioada lunii noiembrie 2018, Serjantu Ion *****, aflându-se în mun. *****, str. *****, la sediul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, acționând cu intenție directă, la indicațiile persoanelor publice din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, în vederea redării unui caracter aparent legal al angajării sale în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a depus pe numele directorului adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Violeta Bălan, un demers semnat, prin care a solicitat să fie angajat în cadrul Laboratorului de verificări metrologice al Serviciului Hidrometeorologic de Stat începând cu data de 12 noiembrie 2018.
23. În continuare, în vederea creării premiselor pentru calcularea și achitarea plăților salariale, urmând indicațiile acelorași persoane publice, Serjantu Ion, la 12 noiembrie 2018, a încheiat în calitate de salariat cu angajatorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, în persoana directorului adjunct Violeta Bălan, contractul individual de muncă nr.*****, autenticitatea căruia a confirmat-o prin aplicarea semnăturii, în temeiul căruia prin ordinul directorului adjunct, Violeta Bălan nr. 241/c din 12.11.2018, a fost angajat în calitate de inginer coordonator al Laboratorului de Verificări Metrologice al Serviciului Hidrometeorologic de Stat.
24. Drept urmare, directorul-adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat - Bălan Violeta și șefa Direcției finanțe și contabilitate - contabilă șef Movileanu Cristina, fiind persoane publice în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) din Codul penal, contrar art. 22 din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede „îndeplinirea cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate a atribuțiilor de serviciu”, acționând de comun acord cu Serjantu Ion *****, folosind intenționat, în interes material, situația de serviciu și atribuțiile funcționale, au dat indicații personalului din subordine să-l includă în tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pe Serjantu Ion *****, în pofida faptului că ultimul nu se prezenta la serviciu și nu-și exercita obligațiunile funcționale de serviciu conform fișei postului, cu scopul de a beneficia de plățile salariale pe numele acestuia calculate și achitate în perioada respectivă în cuantum de 82271,00 lei MD, acțiuni care contravin prevederilor art. 2 al „Legii salarizării” nr. 847 din 14.02.2002 și art.128 alin.1 din Codul muncii care prevăd că: „salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată”.
25. Drept urmare a acțiunilor infraționale comise de către Serjantu Ion ***** în coparticipare cu Movileanu Cristina, Bălan Violeta și Evseenco Tatiana, a fost cauzat bugetului public național un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă de 82271,00 lei MD.

26. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Serjantu Ion *****, a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art.art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) Cod penal (în vigoare la 07 iunie 2024), individualizată prin coparticipare la infracțiunea de abuz de serviciu, adică: „Îndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii săvârșită din interes material, în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturile și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.”
27. Nefiind de acord cu sentința, apărătorul Anatolie Pitel în interesele inculpatei Evseenco Tatiana a declarat apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpata să fie achitată de la comiterea infracțiunii incriminate pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.
28. În motivarea apelului s-a invocat, că învinuirea adusă inculpatei Evseenco Tatiana ***** în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art.42 alin.(5), 327 alin.(2) lit.b¹) Cod penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019) și anume - abuz de serviciu, adică: „Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în scopul realizării intereselor unor terțe persoane”, nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judiciare. Partea apărării a prezentat copii ale cererilor de angajare ale numiților Serjantu Ion, Vlah Petru, Botică Georgeta și Vreme Eugeniu, copii ale contractelor individuale de muncă ale acestora, copii ale cererilor de transfer în alte funcții, precum și ordine semnate de către vice-directorul Violeta Bălan. La examinarea acestora, s-a reținut că toate cererile au fost vizate pe numele lui Evseenco Tatiana de către vice-directorul Serviciului, cu indicația ”Dna T. Evseenco. în ordin”. Faptul dat, presupune întocmirea de către specialistul serviciului resurse umane a proiectului contractului individual de muncă, precum și a proiectului ordinului de angajare/transfer/eliberare. Astfel, viza sus indicată, demonstrează faptul că un contact nemijlocit între salariat și inculpata Evseenco Tatiana, în calitate de specialist al serviciului resurse umane, nu a avut loc. Mai mult ca atât, pe fiecare cerere de angajare/transfer/eliberare, era exprimat acordul în scris al șefului subdiviziunii din cadrul Serviciului, unde salariatul activa nemijlocit. În situația sus indicată, Evseenco Tatiana nu avea nici un temei de a pune la dubiu faptul că salariații nu au fost prezenți când au semnat cererile, contractele de angajare, precum și alte acte ce țin de relațiile de muncă, deoarece acestea parveneau din adresa lui Balan Violeta, care la acea vreme ocupa funcție de conducere n cadrul Serviciului.
29. Totodată, instanța în sentința contestată a indicat următoarele fapte, ”potrivit obligațiunilor ce îi reveneau lui Evseenco Tatiana, nu putea/trebuia să admită cererile/ordinile de angajare/concediere, contractele individuale de muncă, pe

numele angajaților Vreme Eugeniu, Vlah Petru, Botică Georgeta și să întocmească dosarele personale pe numele acestora, dat fiind faptul că în perioada angajării și activității, aceștia se aflau peste hotarele Republicii Moldova, iar potrivit obligației ce îi revenea de evidența personalului, din aceleași raționamente, nu trebuia să semneze tabelele de retribuire a timpului muncii unde prin semnătură confirma prezența angajatului la serviciu și tabelarea zilnică a acestuia. Or, astfel executând indicațiile directorului- adjunct Bălan Violeta, Evseenco Tatiana a abuzat de situația de serviciu, săvârșind complicitate la infracțiunea de abuz de serviciu”, însă apărarea menționează că Evseenco Tatiana, în calitate de specialist în cadrul serviciului resurse umane, doar întocmea proiecte a ordinelor de angajare, proiecte a contractelor individuale de muncă, proiecte a ordinelor concediu, întocmea dosarele personale ale angajaților. Astfel, în situația în care, pe cererile de angajare la serviciu, erau prezente semnăturile salariatului, a șefului de subdiviziune unde persoana urma să fie angajată, precum și semnătura vice-directorului instituției, Evseenco Tatiana nu putea să aibă nici un dubiu cu privire la veridicitatea acestora. Mai mult, în atribuțiile sale de serviciu nu era inclus faptul că aceasta verifică dacă salariații sunt prezenți fizic la serviciu, ori, când aceasta primea tabelele de pontaj, care erau întocmite de către șefii subdiviziunilor unde erau angajați acei patru salariați, unde aceștia erau pontajați cu câte 8 ore de muncă, acesteia nu îi apărea nici un dubiu că persoanele date ar fi angajate fictiv, și dânsle nu se prezentă la locul de muncă, or informația înscrisă în tabelele de pontaj, indica alt ceva.

30. Totodată, urmează a aprecia ca atare rezultatele rapoartelor măsurilor speciale de investigație, potrivit concluziilor acestora, se reține că două cârduri bancare ale persoanelor angajate fictiv se aflau la Movineanu Cristina și două carduri ale persoanelor sus indicate, se aflau la Bălan Violeta. Iar acestea extrăgeau lunar bani de pe cârdurile sus indicate. Prin urmare, organul de urmărire penală nu a prezentat nici o probă în sensul că, Evseenco Tatiana ar fi obținut careva beneficii materiale sau financiare de pe urma angajării fictive a persoanelor sus indicate. Același concluzii, urmează a fi reținute și din rezultatele rapoartelor de analitică, anexate la materialele cauzei penale.
31. La acest capitol apărătorul a invocat art. 40¹ din Codul penal, reiterând că nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită de o persoană în vederea executării unui ordin sau dispoziții a superiorului, care sînt obligatorii pentru aceasta, dacă ordinul sau dispoziția nu sînt vădit ilegale și dacă persoana care le-a executat nu a știut că ordinul sau dispoziția sînt ilegale. Răspunderii penale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziția ilegală.

32. Prin urmare, în situația în care fiecare cerere de angajare care parvenea la Evseenco Tatiana era însoțită de viza șefului instituției, și anume a lui Balan Violeta, urmează a fi considerat că aceasta este un ordin al superiorului, care este obligatoriu pentru ea, ordin care a și fost executat de către dânsa.
33. Prin urmare, se atestă prezența circumstanțelor care înlătură caracterul penal al faptei, situație prevăzută la art.35 lit. f) din Codul penal, mai mult, în situația dată, s-au aflat și martorii Cereș Veaceslav, Petru Vlah, Negară Mariana și Lungu Marina. Prin urmare, în situația în care aceștia nu au fost atrași la răspundere penală pentru complicitate la comiterea infracțiunii împreună cu Bălan Violeta, Evseenco Tatiana urmează să fie tratată la fel, deoarece atât ea, cât și martorii indicați supra, au executat ordinele superiorului.
34. Totodată, este de menționat că articolul 327 alin.(1) Cod penal Cod penal (în vigoare la 07 iunie 2024), prevede răspundere pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii, săvârșită din interes material, din alt interes personal sau în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acțiuni care se sancționează cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.
35. Astfel, legiuitorul, după operarea modificărilor date la art.327 Cod penal, a schimbat conceptual esența infracțiunii date. În corespundere cu raționamentele expuse în hotărârile Curții Constituționale nr.22 din 27 iunie 2017; nr.33 din 7 decembrie 2017; nr.22 din 1 octombrie 2018, și nr.24 din 17 octombrie 2019, privind declararea neconstituțională a unor prevederi din articolele menționate. Infracțiunile prevăzute la art.327-329 Cod Penal, constituie fapte prejudiciabile care aduc atingere activității de serviciu în sfera publică, dar care nu sunt legate nemijlocit de corupție, având menirea de a proteja în plan principal, bunul mers al activității serviciului, în care persoana publică și persoana cu funcție de demnitate publică își desfășoară activitatea, prin îndeplinirea atribuțiilor de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, promptitudine și corectitudine, fără abuzuri și excese, cât și apărarea intereselor publice, a drepturilor și intereselor legale ale persoanei fizice sau ale persoanei juridice.
36. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr.33 din 7 decembrie 2017, instanța de contencios constituțional a declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 327 [...] din Codul penal al Republicii Moldova nr.985- XV din 18 aprilie 2002. în hotărârea sa, Curtea inter alia a statuat că legea penală în ansamblu, prin întregul său conținut, are drept scop

protejarea interesului public, care se particularizează prin identificarea unor valori juridice concret determinate.

37. Astfel, Curtea a apreciat faptul că abuzul de putere sau abuzul de serviciu este o infracțiune de rezultat (materială), astfel încât consumarea ei este legată, în mod obligatoriu, de producerea unor consecințe prejudiciabile, și anume: „cauzarea daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”. Criticat de către Curte a fost și textul „folosirea [...] situației de serviciu”. Astfel, raportând prevederile art.327 alin.(1) din Codul penal, la prevederile articolului 19 din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, Curtea a observat că legiuitorul nu a specificat în elementul material al infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu acțiunea de „încălcarea legii”, rezumându-se doar la textul „folosirea [...] situației de serviciu”. Astfel, în timp ce abuzul de funcții în sensul articolului 19 din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției prevede atragerea la răspundere penală pentru îndeplinirea sau abținerea de la îndeplinirea unui act cu încălcarea legii, abuzul de putere sau abuzul de serviciu în sensul articolului 327 alin.(1) din Codul penal nu stabilește în mod expres asemenea cerință. Curtea a reținut că textul „un act cu încălcarea legii” din art.19 din Convenția menționată reprezintă un element al infracțiunii care este legat nemijlocit de intensitatea încălcării atribuțiilor de serviciu, pe când din cuprinsul elementului material al infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu nu pot fi desprinse asemenea particularități. Curtea a constatat că elementul material al infracțiunii cuprinse la art.327 din Codul penal se rezumă, în esență, la o formulare generală, care sancționează orice încălcarea atribuțiilor de serviciu săvârșită de persoanele publice, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Astfel, a reținut Curtea că elementul material al infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu este expus într-o formulă extrem de vagă, încât atât organele judiciare care au misiunea de a interpreta și aplica legea, cât și destinatarii legii nu pot anticipa încălcarea căror atribuții de serviciu pot determina atragerea la răspundere penală, or, norma penală nu indică la care prevedere normativă trebuie raportate dispozițiile criticate.
38. Pentru aceste considerente, Curtea a reiterat că legea penală are repercusiunile cele mai dure comparativ cu alte legi sancționatoare, ea incriminează faptele cele mai prejudiciabile, respectiv, norma penală trebuie să dispună de o claritate desăvârșită pentru toate elementele componenței infracțiunii în cazul normelor din partea specială a legii penale (HCC nr.14 din 27 mai 2014, § 83). Deci, textul nou al legii, sancționează fapta ce ține de abuzul de putere sau abuzul de

serviciu, adică – ”îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii (...).

39. Deci, textul normei penale date, este unul mult mai clar și mai exact, care impune acuzatorul, la formulare aunei învinuiri către un subiect, să indice ce acțiune exact a fost îndeplinită sau neîndeplinită intenționat cu încălcarea legii. Relevant la aceste capitol este faptul că latura obiectivă a infracțiunii date este acțiunea intenționată, în exercițiul funcției, cu încălcarea legii, unde acuzatorul de stat, trebuie să indice care acțiune a fost comisă cu încălcarea unei norme dintr-o lege organică. Astfel, din conținutul rechizitoriului la cauza penală, nu este clar care acțiune a fost efectuată de către inculpate Evseenco Tatiana cu încălcarea legii.
40. Mai mult, instanța la pronunțarea sentinței în privința lui Evseenco Tatiana a indicat că aceasta s-ar face vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.327 alin.(2) lit.b¹) Cod penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019) și anume - abuz de serviciu, adică: „Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în scopul realizării intereselor unor terțe persoane”, deoarece este o normă care nu înrăutățește situația inculpatei, în coraport cu noul text al normei după modificările operate la art.327 Cod penal. Astfel, instanța a condamnat-o pe inculpata Evseenco Tatiana, conform textului normei prevăzute la art.327 alin.(2) lit.b¹ din Codul penal, în redacția de până la modificări. Potrivit prevederilor art.65 alin.(1) din Legea nr.10 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, se invocă că ”Abrogarea este un procedeu tehnico-juridic de suprimare prin care sînt scoase din vigoare prevederile actului normativ ce nu mai corespund echilibrului dintre cerințele sociale de reglementare legală”.
41. Potrivit prevederilor pct.144 al Legii nr.136 din 06 iunie 2024, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), (...) la alineatul (2): litera b¹) se abrogă. Prin urmare, instanța a condamnat inculpata Evseenco Tatiana ***** pentru o infracțiune, textul normei penale care a fost abrogat, deci este contrară legii.
42. De asemenea, apărarea a mai menționat că nu este clară poziția instanței din care motive a aplicat în privința inculpatei Evseenco Tatiana ***** măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara, până sentința va rămâne definitivă, or, pedeapsa aplicată nu este una privativă de libertate, măsura preventivă aplicată nici într-un mod nu poate asigura executarea acesteia. Mai mult, măsura preventivă aplicată nu are un anumit termen, iar sintagma până când sentința va deveni definitivă, nu oferă o predictibilitate și o durată exactă în timp, prin care inculpatei îi se aplică o anumită interdicție, prin restricționarea unui anumit drept, și anume, dreptul la libera circulație.

43. Astfel, acest fapt generează o situație de incertitudine pentru inculpată, aceasta neavând posibilitatea de a-și adapta conduita și a-și apăra drepturile procesuale.
44. De asemenea, nefiind de acord cu sentința prime instanțe apel a declarat și apărătorul Andrei Mațco în interesele inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Serjantu Ion prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a înceta procesul penal în privința inculpaților Bălan Violeta, Cristina Movileanu și Ion Seijantu în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, sau după caz cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpaților nu este prevăzută de legea penală, cu lăsarea fără examinare în ambele cazuri a acțiunii civile înaintate.
45. În motivarea apelului s-a invocat, că partea acuzării nu a administrat și prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, care în volum deplin ar dovedi direct vinovăția inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Serjantu Ion în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal și care ar fi putut fi puse la baza adoptării unei sentințe de condamnare. Or, potrivit reglementărilor care se conțin la art. 99 alin. (2) din Codul de procedură penală, probele administrate se verifică și se apreciază de către instanță. La rîndul său, articolul 100 alin. (4) și 101 alin. (11 – 14) Cod de procedură penală a atras atenția instanțelor de judecată inferioare asupra faptului că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.
46. Potrivit art.385 alin. (1) pct. 3¹ din Codul de procedură penală, instanța, la adoptarea sentinței soluționează una din chestiuni și anume dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea. La adoptarea unei soluției, instanța este ținută să respecte drepturile,

libertățile și demnitatea umană, întrucât să fie respectat și principiul prezumției de nevinovăție, stipulate în art. 21 al Constituției Republicii Moldova, art. 8 al Codului de procedură penală, cât și este considerat unul din drept esențial într-o societate civilizată, care prin Hotărârea CtEDO din 06.12.1988 în cauza Barbera, Messegue și Jabardo vs Espagne, a fost menționat că ”cere ca, îndeplinindu-și funcțiile, membrii tribunalului să nu plece de la idea preconcepută că învinuitul a comis actul incriminat; sarcina probatorie revine acuzării și îndoiala este în beneficiul acuzatului. În plus, incumbă acuzării să-l anunțe pe cel interesat care sânt capetele de acuzare înaintate împotriva lui, pentru a-i oferi posibilitatea să-și pregătească apărarea în consecință și să aducă probe suficiente pentru a fundamenta o declarație de vinovăție. Urmare a respectării acestui principiu, legislatorul național în art. 8 alin. (3) al Codului de procedură penală, a stabilit, că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

47. Conform art. 325 Cod de procedură penală judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.
48. La caz, apărătorul a menționat că consideră că atât învinuirea înaintată, calificarea faptelor cât și concluziile instanței de fond reținute și expuse în sentința de condamnare contestată sunt neclare, denaturate și nefondate, fiind în contradicție cu conținutul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, or, potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale din 28 ianuarie 2019, organul de urmărire penală din cadrul Centrului Național Anticorupție a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹), c) din Codul penal. Drept fapte care au stat la baza dispunerii începerii urmăririi penale a constituit, cităm: ”...potrivit actului de sesizare, în perioada de timp 2011 - prezent (ianuarie 2019), persoane publice (prin prisma art. 123 alin. (2) din Codul Penal — “prin persoană publică se înțelege angajat al instituției de stat”) din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, avînd obligația în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în strictă conformitate cu legislația în vigoare, folosind intenționat, în interes material, în scopul realizării altor interese personale, precum și interesul terțelor persoane, situația de serviciu și atribuțiile funcționale, reglementate de actele normative manifestată prin, gestionarea resurselor materiale și financiare

publice contrar destinației lor, prin calcularea și achitarea plăților salariale persoanelor fictiv angajate, precum și prin adjudecarea contractelor de achiziții privind asigurarea mentenanței și cu consumabile a echipamentului din dotare, în lipsa organizării și desfășurării licitațiilor publice, prin ce au cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor instituției din care fac parte. Astfel, în perioada menționată de timp, persoanele publice din cadrul SHS abuzînd intenționat de situație de serviciu în interesul terțelor persoane, avînd interes material și personal în această situație, au calculat și achitat plăți salariale următoarelor persoane fictiv angajate: Vreme Eugeniu Grigore - în sumă de 143 795 lei, Roșcan Ana Ion - în sumă de 7 735 lei, Ipiroti Elena Leonti - în sumă de 92 168 lei, Gavrilov Vădim Trofim - în sumă de 138 693 lei, Radu Veaceslav Vasile - în sumă de 202 162 lei și altor persoane, care în perioada calculării și achitării plăților salariale se aflau peste hotarele R.M. Prezentei cauze penale i-a fost atribuit numărul de rdine: 2019970043.

49. Tot aici apărătorul menționează, că pornirea urmăririi penale a prezentei cauze penale a avut loc cu încălcarea prevederilor art. 274 alin. (2) din Codul de procedură penală care prevede că în cazul în care organul de urmărire penală sau procurorul se autosesizează în privința începerii urmăririi penale, el întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate privitor la infracțiunea depistată, apoi, prin ordonanță, dispune începerea urmăririi penale. La materialele cauzei penale lipsește vre-un careva proces-verbal de consemnare și înregistrarea infracțiunii constatate. De fapt, drept temei al înregistrării și dispunerii pornirii urmăririi penale a constituit doar scrisoarea de expediere nr. 02/09-69 semnată de șeful Direcției Generale Combaterea Corupției a CNA, Aureliu Suhan care nu face parte din organul de urmărire penală a CNA, prin care au fost expediate organului de urmărire penală din cadrul CNA a materialelor acumulate în cadrul altui material înregistrat în REI - II cu nr. 2 la 04.01.2019 din cadrul CNA, pe 76 file. Astfel, partea apărării pune în evidență faptul, că procesul penal este apărut de vicii considerabile, care implică punerea în aplicare a principiului "Fructul pomului otrăvit".
50. Regula fructul pomului otrăvit a apărut ca o instituție procesuală în procedura națională în urma modificărilor din 28.07.2006 a articolului 94 din Codul de procedură penală. Potrivit acestuia, proba se recunoaște ca inadmisibilă dacă a fost obținută în baza altei probe, administrate cu încălcarea prevederilor legale.
51. Curtea Supremă de Justiție a SUA a făcut pentru prima dată aluzie la fructul pomului otrăvit în cauza *Silverthorne Lumber Co. vs SUA*, (1920). În cele mai dese cazuri, această regulă este aplicabilă pentru procedeele probatorii de administrare a corpurilor delictive. Dacă asemenea mijloace de probă au fost obținute cu încălcări atunci se exclud din dosar nu numai procesele-verbale ale acțiunilor procesuale respective, dar și obiectele ridicate, precum și rapoartele

de expertiză privind aceste obiecte. Sintagma fructul pomului otrăvit a fost utilizată pentru prima dată în cazul Nardone vs SUA, (1939), iar doctrina fructul pomului otrăvit a fost aplicată pentru prima dată în cazul crucial Wong Sun vs SUA, (1963).

52. În aspectul dreptului procesual penal național, doctrina fructul pomului otrăvit este aplicabilă în corespundere cu principiul legalității și loialității probelor, prin regula excluderii probelor promovată de Curtea Europeană. Principiile date stabilesc unele impedimente pentru a admite probele în procesul penal. În acest context, pe lângă impedimentele prevăzute de articolul 94 din Codul de procedură penală, nu pot fi administrate în procesul penal și probele obținute prin utilizarea oricărei tactici, care are ca scop administrarea cu rea-credință a unui mijloc de probă sau care are ca efect provocarea comiterii unei infracțiuni în vederea obținerii unui mijloc de probă. În situația creată se constată că odată ce urmărirea venală a fost dispusă cu încălcarea legii și acțiunile de urmărire penală ce au urmat sunt nule. Ulterior, la data de 20 august 2019 de către organul de urmărire penală din cadrul CNA în baza unei autosesizări din materialele cauzei penale nr. 2019970043 a mai pornit o altă cauză penală în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal, fiindu-i atribuit deja numărul de ordine 2019970492. Drept fapte care au stat la baza dispunerii începerii urmăririi penale a constituit, “ ... potrivit actului de sesizare, Bălan Violeta și Movileanu Cristina activînd în funcția de director adjunct și respectiv șef al Direcției finanțe și contabilitate al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, fiind astfel potrivit prevederilor art. 123 din Codul Penal persoane publice Acționînd de comun acord cu alte persoane publice din cadrul Serviciului, pe parcursul perioadei ianuarie 2019 - prezent (august 2019), aflîndu-se în incinta SHS amplasat pe adresa mun. *****, str. *****, în exercițiul funcției și atribuțiilor funcționale stabilite de actele normative, inclusiv cele reglementate în fișa de post, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, folosind intenționat, situația de serviciu și atribuțiile funcționale, în interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, manifestată prin gestionarea resurselor materiale și financiare publice contrar destinației lor, au tabelat, calculat și achitat plăți salariale persoanelor interpușe (rude, prieteni, colegi de facultate etc.), fictiv angajate la funcții vacante în cadrul SHS, printre care cet. Vreme Eugeniu, Serjantu Ion, Vlah Petru ș.a persoane cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe numele acestora, prin ce au cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor instituției din care fac parte ... ”. Prezenta cauză penală ulterior a fost conexată la cauza penală nr. 2019970043 care a fost pornită cu încălcarea legii la data de 28 ianuarie 2019, fiindu-i atribuit același număr de ordine. Tot aici, apărarea menționează că pînă la pornirea urmăririi penale în cauza penală nr.

2019970043, de data această organul de urmărire penală cu respectarea prevederilor art. 274 alin. (2) Cod de procedură penală a întocmit și înregistrat procesul-verbal cu privire la constatarea și înregistrarea infracțiunii. Respectiv, cauza penală nr. 2019970043 a fost pornită legal pentru faptele pretins ilegale descrise în ordonanța, doar că pentru perioada ianuarie 2019-20 august 2019. Astfel, în cadrul susținerilor verbale, partea apărării prin susținerile verbale oformate în formă scrisă a descris, dar instanța de fond nici nu s-a expus în sentință asupra motivelor și probelor care impun la necesitatea adoptării în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală a unei sentințe de încetare în privința inculpaților, Bălan Violeta și Serjantu Ion pentru existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

53. Astfel, partea apărării a atras atenția instanței de judecată, că în privința cet. Violeta Bălan pe parcursul urmăririi penale, și anume începînd cu data de 08 aprilie 2019 în baza încheierii judecătoreiei *****, sediul Ciocana nr. 13-4338/19 (judecător, S. Bularu) a fost suspusă măsurile speciale de investigație: interceptarea și înregistrarea comunicărilor (convorbirilor telefonice) de efectuare prin intermediul postului de telefonie mobile cu nr. SIM: *****, pe un termen de 30 de zile, pînă la data de 08.05.2019, ora 17:00 (a se vedea Voi. II, fd 186). Ulterior, această măsură specială de investigație a mai fost prelungită pe un termen de 30 de zile, iar deja la cea de-a 3 (treia) prelungire, prin încheierea judecătoreiei *****, sediul Ciocana nr. 13-6615/2019 din 08 iulie 2019 (judecător, L. Bărbos) a fost respins demersul procurorului de solicitare a autorizării prelungirii efectuării măsurilor speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea comunicărilor (convorbirilor telefonice) prin intermediul postului de telefonie mobile cu nr. SIM: *****. Prezenta încheiere judecătorească a devenit irevovabilă prin neatacare din partea procurorului. Partea apărării consideră și insistă că, cet. Bălan Violeta deja începînd cu data de 08 aprilie 2019 în baza art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală a obținut titlu de bănuît, indiferent dacă organul de urmărire penală a respectat sau nu obligația de a emite ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît cu aduce la cunoștință a informației despre drepturile procedurale, inserată la art.63 alin.(1¹) Cod de procedură penală.
54. Așadar, de la data de 08 aprilie 2019 cînd s-au dispus și efectuat în privința lui Bălan Violeta prima măsură specială de investigație: interceptarea și înregistrarea comunicărilor (convorbirilor telefonice) prin intermediul postului de telefonie mobile cu nr. SIM: ***** și pînă la data de 18 octombrie 2019 cînd a fost pusă sub învinuire au trecut peste 6 luni de zile. Atît în conținutul demersul procurorului cît și în încheierea judecătoreiei *****, sediul Ciocana nr. 13-4338/19 din 08 aprilie 2019, este expus într-o manieră care exclude apariția

suspiciunilor necesitatea efectuării măsurilor speciale de investigație față de alte persoane decât numai în privința lui Violeta Bălan care la acel moment folosea numărul de telefon mobil: ***** și despre care organul de urmărire penală era în cunoștință de cauză. În cazul dedus judecății, înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu depășirea termenului legal, deoarece calitatea de bănuît în privința lui Violeta Bălan expirase de drept la data de 08 iulie 2019, însă învinuirea i-a fost înaintată doar la data de 18 octombrie 2019 și astfel organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală/Dreptul de a nu fi urmărit sa judecat de mai multe ori/. Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de finalizare în privința acestei persoane a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată, la expirarea termenului de 3 luni de menținere în această calitate.

55. În contextul dat este relevant de a fi menționată hotărârea Curții Constituționale prin care, s-a dat interpretarea principiului constituțional non bis in idem. Respectiv, potrivit pct.6 din Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 23.11.2010 cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală (publicată în Monitorul Oficial 235-240/27, 03.12.2010), principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă.
56. Potrivit art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal. Având în vedere că, în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului, în exercitarea acesteia statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.
57. Raportând cele expuse la cauza deferită judecății, calitatea de bănuît în privința lui Bălan Violeta, odată ce a încetat de drept, ca urmare a expirării termenelor prescrise de alin. (2) art. 63 Cod de procedură penală, i-a creat persoanei convingerea fermă că nu mai este bănuîtă și urmărită penal, adică o situație de certitudine privind finisarea procedurilor penale în privința sa. Reluarea

urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art. 22 alin.(2) și art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, precum și celor din art. 4 al Protocolului nr.7 la Convenție, urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art.251 alin.(2) Cod de procedură penală. Nulitatea reluării urmăririi penale, în cazul dat, poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părți și se ia în considerație de instanță, inclusiv și din oficiu. Într-o astfel de interpretare, se conchide că actele și acțiunile organului de urmărire penală efectuate după expirarea termenului legal de ținere a persoanei în calitate de bănuít, sunt nule și procesul penal urmează a fi încetat.

58. Articolul 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală prevede că, (1) Termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. (2) În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.
59. Situația în cazul condamnatului, Ion Serjantu este identică cu constatările și încălcările de procedură admise de organul de urmărire penală față de Violeta Bălan privind atribuirea calității de bănuít și ulterior de învinuit, după cum urmează. Suplimentar celor expuse, urmează de atras atenția instanței de judecată că de fapt organul de urmărire penală începînd cu 18.01.2019 deja era în cunoștință de caz și că anume inculpatele, Violeta Bălan și Cristina Movileanu ar fi beneficiarii de carduri salariale eliberate concret pe preținsele persoane angajate fictiv (a se vedea Voi. I, f.d 32, 33, 35). Necătînd la gravele încălcările de procedură admise care au fost descrise supra, în materialele cauzei penale nu se regăsește nici o probă administrată legal de organul de urmărire penală ce ar demonstra în mod direct și cert învinuirea formulată, fără a lăsa loc de interpretări sau presupuneri că anume cet. Serjantu Ion în coparticipare cu descrierea clară și explicită a prestației sale infracționale în calitate de complice a comis infracțiunea prevăzută de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal. Mai mult ca atît, faptele incriminate inculpatului Serjantu Ion prin rechizitoriu urmează a fi excluse din învinuire, dat fiind că învinuirea în aceasta parte este una incertă, adică nu este formulată cu maximă precizie și claritate, mai mult aceasta nu se confirmă prin careva probe prezentate de către procuror care au fost cercetate în ședința de judecată.
60. Prin alte cuvinte, așa cum reiese din formularea textuală a învinuirii în coroborare cu probele administrate, partea apărării conchide că învinuirea înaintată inculpatului este ambiguă și neclară, iar fapta reținută nu corespunde materialelor acumulate la faza urmăririi penale și cercetate în ședință de judecată, fiind în contradicție cu copia contractului individual de muncă

nr.***** din 12 noiembrie 2018 și contractului de muncă nr. ***** din 01.07.2019, în care este indicat că condițiile de muncă au fost acceptate să fie executate de la distanță (a se vedea prevederile art. 292/1 Codul muncii), fără a fi obligat să se prezinte fizic în fiecare zi de muncă. La fel, în învinuirea indicată se descrie doar că în luna noiembrie 2018, Serjantu Ion aflându-se la sediul Serviciului Hidrometeorologic de Stat a scris cerere de angajare care de fapt a fost acceptată prin emiterea ordinului de angajare și semnarea contractului de muncă individual, dar din cauza că nu s-a prezentat fizic la serviciu și nu și-a îndeplinit obligațiunile funcționale de serviciu, fără a se indica concret pentru care perioadă a beneficiat de plățile salariale calculate și achitate în mărime de 82271 lei, fără a fi clar cine a calculat și în baza căror date și pentru care perioadă. Or, Serjantu Ion conform probelor prezentate de apărare, în special cererea acestuia din 03.07.2017 privind angajare la Serviciul Hidrometeorologic de Stat în calitate de inginer a fost acceptată și angajat inițial ca ulterior să fie transferat în alte funcții tot din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Mai mult ca atât, acea cerere de angajare a fost coordonată prin aplicarea semnăturii de șefa de subdiviziune: martorul, Lungu Marina până a fi perfectat ordinul de angajare și semnat contractul individual de muncă respectiv. Or, martorii Ipiroti Elena și Crușnevschi Anatol au confirmat că Vreme Eugeniu lucra de la distanță cu acordul conducerii, în condiții similare cu cele ale lui Serjantu. În această ordine de idei, urmează de reamintit instanței de judecată că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispozițiile art. 6 § 3 CEDO exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite dreptului de a fi informat despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, în vederea organizării unei apărări eficiente și rezultative pe cât este de posibil în circumstanțele cauzei și asupra faptei pentru care o persoană este acuzată. Or, rechizitoriul joacă un rol determinant în urmărirea penală, iar importanța acestuia se poate prezenta sub două perspective: pe de o parte acesta include detaliat fapta care urmează a se examina în instanța de judecată, pe de altă parte - persoana care urmează să răspundă pentru această faptă. După care se relevă că, prin rechizitoriu persoana trimisă în judecată este oficial înștiințată, în scris cu privire la temeiul legal și faptic al acuzațiilor care i se incriminează. Mai mult, sub același aspect, art. 6 § 3 lit. a) din Convenția Europeană îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat cu privire la încadrarea juridică a faptelor, dar și cu privire la cauza acuzației, adică privitor la expunerea detaliată a faptelor materiale pentru care este acuzat și pe care se bazează acuzația {cauza Pelissier și Sassi contra Franței nr. 2544/94pct. 52-54, CEDO 1999-11). Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept: dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție.

61. În materia penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane constituie o condiție esențială a echității procedurii. Există o legătură între lit. a) și lit. b) de la art. 6 § 3 CEDO, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului inculpatului de a-și pregăti o apărare eficientă pentru a răspunde coerent, prompt și adecvat acuzației înaintate.
62. În deplin acord cu cele enunțate supra, urmează de reiterat că rechizitoriul, în sensul art. 297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală și care trebuie potrivit rigorilor art. 296 din Codul de procedură penală, să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei. Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu. Însă, în cauza penală deferită judecării reieșind din analiza textuală a rechizitoriului se constată că aceste exigențe legale nu au fost întocmai respectate, iar învinuirea înaintată lui Serjantu Ion este una incertă, adică nu este formulată cu maximă precizie și claritate.
63. Prin urmare, procedând în asemenea mod, a avut loc încălcarea art.6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”. Tot aici, sunt aplicabile și statuările din hotărârea Curții Europene din 12.04.2011, cauza Adrian Constantin vs. România, unde Curtea a subliniat încă o dată despre, “... rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.”
64. Modul de redactare și întocmire a rechizitoriului prezintă carențe serioase ce trădează absența unui raționament juridic logic și coerent, consecința directă și imediată fiind negarea substanțială a echității procedurilor pentru inculpați.
65. În ipoteza actului de sesizare în vigoare, în forma sa actuală, inculpatul, Serjantu Ion este în situația de a răspunde unei învinuiri într-atât de vagă, încât

face imposibilă o apărare efectivă, atîta vreme cît infracțiunea imputată este mai degrabă abstractă, fără o veritabilă circumstanțiere de mod, loc și timp.

66. Așadar, în rezultatul cercetărilor judecătorești s-a confirmat că condamnatul, I. Serjantu a desfășurat activitate în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat și că această activitate a fost reală și verificabilă (devize, misiuni în teritoriu), iar prezența în instituție este susținută inclusiv de martori. Nu a avut atribuții sau control asupra pontajelor ori calculului salarial. Cardul a fost predat voluntar către superior în scop de garanție pentru un împrumut personal, fără beneficiu ilicit. Nu se aduc careva probe că a fost parte a unei înțelegeri frauduloase, că ar fi știut despre presupusa schemă sau că a participat activ la obținerea banilor. Activitatea sa la distanță a fost cunoscută și acceptată. Martorii Ipiroti Elena și Crușnevschi Anatol au confirmat că Vreme Eugeniu lucra de la distanță cu acordul conducerii, în condiții similare cu cele ale lui Serjantu. În lipsa unor dispoziții interne clare privind limitarea muncii la distanță, iar în condițiile în care pontajele și plățile au fost aprobate de superiori, nu poate fi imputat beneficiarului de salariu faptul că a respectat dispozițiile contractului. Este relevant de menționat că condamnatul, I. Serjantu nu a semnat niciun document financiar, nu a avut atribuții de întocmire sau avizare a tabelor de pontaj, nu a transmis date pentru salarizare și nu a participat în mod activ sau decizional la niciuna dintre procedurile care au stat la baza achitării salariului lunar. Această lipsă de implicare directă, coroborată cu faptul că nu i s-a adus la cunoștință că angajarea ar fi fost una neregulamentară, indică o conduită bazată pe buna-credință. Totodată, condamnatul, I. Serjantu nu a ascuns faptul că lucrează la distanță și nu a beneficiat de sume disproportionale sau nejustificate în raport cu contractul de muncă pentru funcția în care era angajat conform statelor de personal. În lipsa unor acțiuni frauduloase concrete și a dovezilor privind intenția de a induce în eroare instituția, nu poate fi reținută vinovăția penală la nivelul solicitat de instanța de fond, iar simpla calitate de beneficiar formal al unor drepturi salariale nu este suficientă pentru atragerea răspunderii penale în lipsa elementului subiectiv.
67. Referitor la circumstanțele reținute de instanța de judecată referitor la condamnarea lui Movileanu Cristina urmează a fi indicate aspecte importante pe care instanța de fond în genere nu le-a luat în calcul și motivat din care motive au fost response, după cum urmează, conform fișei de post, nu avea careva atribuții privind angajarea sau pontajul personalului. Activitatea financiară s-a desfășurat conform legii, fiind verificată anual de Curtea de Conturi, fără a fi constatate abateri. Angajările efectuate în privința lui Botica Georgeta; Serjantu Ion; Vreme Eugeniu; Vlah Petru nu au depășit numărul angajaților aprobați conform statelor de personal și nici sumele de bani calculate și achitate pe cînd nu au depășit mărimea prevăzută de lege, fără a fi

efectuate careva depășiri din sumele de bani/buget aprobat de Ministerul de resort. Documentele ce țin de pontaj, stabilirea orelor de muncă erau avizate anterior de mai multe persoane - responsabilitatea era partajată. Nu există probe directe că ar fi acționat cu intenție penală sau că ar fi dispus efectuarea unor plăți nejustificate. Utilizarea cardului cet. Vreme Eugeniu s-a făcut cu acordul acestuia, în scop personal și fără prejudicierea bugetului public; Activitatea la distanță a fost cunoscută și acceptată, fiind reconfirmată de martorii Ipiroti Elena și Crușnevschi Anatol care în ședința de judecată au confirmat că Vreme Eugeniu lucra de la distanță cu acordul conducerii, în condiții similare cu cele ale lui Serjantu; în lipsa unor dispoziții interne clare privind limitarea muncii la distanță, iar în condițiile în care pontajele și plățile au fost aprobate de superiori, nu poate fi imputat beneficiarului de salariu faptul că a respectat dispozițiile contractului.

68. Totodată, se impune a fi reținut faptul că potrivit art. 11 alin. (1) lit. b) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, responsabilitatea pentru organizarea contabilității și asigurarea efectuării corecte a operațiunilor economice revine conducătorului entității. De asemenea, în conformitate cu legislația privind finanțele publice, precum și cu regulamentele interne ale instituțiilor bugetare, ordonatorul principal de credite - în acest caz directorul instituției - este persoana juridic responsabilă pentru utilizarea mijloacelor bugetare. Prin urmare, atribuirea unei răspunderi directe Movileanu Cristinei pentru modul de utilizare a resurselor financiare, în lipsa unei decizii autonome proprii sau a competenței legale de a aproba și dispune cheltuieli, este neîntemeiată și contravine cadrului legal aplicabil. Aceasta a acționat în limitele fișei de post, cu respectarea fluxului decizional ierarhic, iar toate plățile s-au realizat în baza documentelor semnate și aprobate de conducerea instituției, neexistând probe care să demonstreze o depășire a atribuțiilor sau intenția de prejudiciere. Totodată, potrivit pct. 3 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 7 din 15.05.2017 “Cu privire la aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu” infracțiunile, prevăzute la art. 327-329 din Codul penal, sunt infracțiuni cu subiect special: persoană publică sau persoană cu funcție de demnitate publică. Din aceste rațiuni, la examinarea cauzelor penale, privind abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu, instanțele de judecată trebuie să constate, dacă inculpatul dispune sau nu de calitățile speciale, cerute de art. 327-329 din Codul penal, invocându-se prevederile actului normativ, care îi incubă calitatea de persoană publică sau persoană cu funcție de demnitate publică ori a actului. în virtutea căruia i s-a delegat acest statut. Dacă

se constată că inculpatul nu se atribuie la nici una dintre aceste persoane, instanța va pronunța o sentință de achitare sau, după caz, o sentință de încetare a procesului penal.

69. În acest sens, partea apărării accentuează că lista autorităților publice care cad sub incidența Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 “cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” (anexa nr.1) și Legii nr.155 din 21 iulie 2011 “pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice”, conform anexei nr. 1 a fost aprobată prin anexa nr. 1 al Hotărârii Guvernului RM nr. 1001 din 26.12.2011 “privind punerea în aplicare a unor acte legislative Respectiv potrivit datelor din anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului RM nr. 1001 din 26.12.2011, Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu se regăsește în lista autorităților publice. Mai mult ca atât, potrivit art. 1 din Legea RM nr. 270 din 23.11.2018 “privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar” prezenta lege are ca obiect de reglementare în stabilirea unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar și reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile și procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcțiilor din sectorul bugetar. Astfel, în anexa nr. 10 din Legea RM nr. 270 din 23.11.2018 este indicat că dispozițiile prezentei anexe se extind anume asupra funcțiilor de specialitate, de deservire tehnică, auxiliare și muncitorești ce nu se regăsesc în celelalte anexe ale legii și care se referă și pot fi instituite în toate domeniile de activitate, în toate unitățile bugetare, conform tabelului. Anume în pct. 12 din tabel este indicat/se regăsește direct denumirea Serviciului Hidrometeorologic de Stat care de fapt nu face parte din instituție publică privind salarizarea angajaților. Fapt ce suplimentar confirmă că toți angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu au statut de persoane publice. Interpretarea extensivă expusă în învinuirile înaintate inculpaților, Bălan Violeta, Movileanu Cristina, Serjantul Ion și Evseenco Tatiana contravine prevederilor art. 3 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia, interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sînt interzise.
70. Tot în pct. 4.4 din Hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 7 din 15.05.2017 este indicat că, infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu (art. 327 CP) urmează să fie delimitată de escrocheria, săvârșită cu folosirea situației de serviciu (lit. d) alin. (2) art. 190 CP), precum și de delapidarea averii străine, săvârșită cu folosirea situației de serviciu (lit. d) alin. (2) art. 191 CP). Astfel, instanțele trebuie să țină cont de faptul că prevederile de la lit. d) alin. (2) art. 190 CP și de la lit. d) alin. (2) art. 191 CP, vor fi invocate, atunci când abuzul de putere sau abuzul de serviciu reprezintă metode de săvârșire a sustragerii și, din acest punct de vedere, se atestă o concurență dintre o parte și un întreg, potrivit art. 118 CP, în care parte din prezenta normă este art. 327 CP. În cazul infracțiunii, prevăzute la lit. d) alin. (2) art. 191 CP,

instanțele vor lua în calcul faptul că obiectul material al infracțiunii îl poate constitui doar acel bun, care, până la începerea executării activității infracționale, a fost încredințat în administrarea făptuitorului. Astfel, situația de serviciu este folosită de făptuitor tocmai pentru săvârșirea actului de luare ilegală și gratuită a bunurilor străine, încredințate în administrarea lui, în scop de sustragere (cupiditate). Deci, dacă folosirea situației de serviciu este subsidiară față de sustragere, anume lit. d) alin. (2) art. 191 CP, nu însă lit. d) alin. (2) art. 190 CP, se va reține la încadrare, întrucât dispăre din tablou înșelăciunea sau abuzul de încredere. De exemplu, dacă făptuitorul primește bani, fiind investit cu acest drept, având chiar obligația de a încasa sume de bani pentru prestarea de servicii, pentru executarea de lucrări etc., însă omite de a-i contabiliza, trecându-le definitiv în sfera sa de stăpânire, atunci cele comise vor constitui delapidare a averii străine, săvârșită cu folosirea situației de serviciu (lit. d) alin. (2) art. 191 CP).

71. Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.
72. Potrivit art. 118 Cod penal, concurența dintre o parte și un întreg reprezintă existența a două sau mai multe norme penale, una din ele cuprinzând fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte - numai unele părți ale ei. Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre o parte și un întreg se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.
73. Așadar, apărătorul menționează că componenta de infracțiune, prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal în baza modificărilor introduse la Codul Penal în baza Legii RM nr. 136 din 06.06.2024 a fost abrogată. Prezentele modificări de excludere a componentei art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal au intrat în vigoare la data de 07.06.2024 și sunt în vigoare până în prezent. Respectiv, legislatorul începând cu data de 07.06.2024 a exclus componenta de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal ca componentă de infracțiune.
74. Potrivit art. 65 alin. (1) din Legea RM nr. 100 din 22.12.2017 „Cu privire la actele normative”, abrogarea este un procedeu tehnico-juridic de suprimare prin care sînt scoase din vigoare prevederile actului normativ ce nu mai corespund echilibrului dintre cerințele sociale de reglementare legală. Dacă într-un nou act normativ este menționat expres că la intrarea în vigoare a acestuia se abrogă un act existent, atunci actul din urmă se consideră abrogat din momentul intrării în vigoare a noului act (a se vedea prevederile art. 68 alin. (1) din Legea RM nr. 100/2017).

75. Articolul 8 prevede că, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.
76. Articolul 10 alin. (1) prevede că, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective nîmă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Important speței la acest capitol este faptul că acuzatorul de stat pînă la finisarea cercetărilor judecătorești și trecerea la etapa susținerilor verbale, în baza art. 326 alin. (2) din Codul de procedură penală, nu a intervenit cu careva ordonanțe de concretizare sau de modificare a învinuirii în partea ce ține de încadrarea juridică a învinuirii aduse inculpaților în raport cu excluderea, începînd cu data de 07.06.2024 a componentei de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal ca infracțiune. Respectiv, la data 12.06.2025 cînd a fost pronunțată sentința de condamnare a lui Bălan Violeta și Movileanu Cristina în baza art. 327 alin. (2) lit.b¹) Cod penal o astfel de componentă de infracțiune nu exista în Codul penal.
77. De asemenea, nu este clar și în baza căror norme de drept și din care motive, instanța a recalificat acțiunile lui Ion Serjantu în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) Cod penal (în vigoare la 07.06.2024), iar acțiunile celorlalți inculpați: Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Evseenco Tatiana în baza art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019), necătînd că perioada comiterii pretinsei fapte de abuz de serviciu conform rechizitoriului este indicată începînd cu 2011 pînă în luna august 2019. Or, componenta de infracțiune prevăzută la art. 327 alin. (1) din Codul penal (în vigoare de la 07.06.2024) are cu totul alt conținut și condiții de survinire a răspunderii penale care nu se regăsesc în actul de învinuire și nici nu se confirmă prin careva probe cercetate în ședința de judecată. Mai mult, nici în actul de învinuire și nici în sentința de condamnare nu se indică în genere care prevederi din atribuții de serviciu și în special din lege au fost încălcate de fiecare condamnat în parte pentru a putea într-adevăr califica pretinsele fapte descrise în rechizitoriu drept abuz de serviciu din punct de vedere penal.
78. Astfel, potrivit art. 327 alin. (1) din Codul penal, (în vigoare de la 07.06.2024) abuz de serviciu constă în îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii, săvârșită din interes material, din alt interes personal sau în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.
79. Modificarea conținutului prevederilor art. 327 alin. (1) din Codul penal, s-a datorat și s-a impus de a fi efectuată în mare parte adoptării de către Curtea

Constituțională a deciziei nr. 33 din 07.12.2017 “privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 327 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal (abuzul de putere sau abuzul de serviciu)(sesizările nr. 80g/2017 și nr. 129g/2017). Prevederile deciziei Curții constituționale care sunt relevante aplicării speței date, după cum urmează: ” Pct. 71 - Curtea menționează că pentru incidența infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu este obligatorie, în calitate de situație-premisă, existența prealabilă a unui serviciu în care făptuitorul își desfășoară activitatea. Totodată, organele de urmărire penală și instanțele de judecată au obligația de a identifica atribuțiile de serviciu care au fost încălcate în urma săvârșirii infracțiunii. Pct. 74 - Comisia de la Veneția a recomandat ca prevederile penale naționale cu privire la „abuzul în serviciu”, „abuz de putere” și expresii similare să fie interpretate în sens restrâns și aplicate cu un grad înalt de prudență, astfel încât să poată fi invocate numai în cazuri în care fapta este de natură gravă, cum ar fi, spre exemplu, infracțiuni grave împotriva proceselor democratice naționale, încălcarea drepturilor fundamentale, subminarea imparțialității administrației publice ș.a.m.d. Pct. 80 - Curtea observă că echivalentul infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu a fost reglementat la nivel internațional prin Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, care, prin articolul 19 intitulat „Abuzul de funcții”, recomandă statelor părți să aibă în vedere adoptarea măsurilor legislative și a altor măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, faptei unui agent public de a abuza de funcțiile sau de postul său, adică de a îndeplini ori de a se abține să îndeplinească, în exercițiul funcțiilor sale, un act cu încălcarea legii, cu scopul de a obține un folos necuvenit pentru sine sau pentru altă persoană sau entitate. Pct - 82 Curtea observă că detalierea elementelor infracțiunii prevăzute de art. 19 din Convenția ONU împotriva corupției, printre care îndeplinirea sau abținerea de la îndeplinirea unui act „cu încălcarea legii”, are drept scop asigurarea unei formulări care ar împiedica aplicarea arbitrară a legii penale. Pct - 83. Curtea menționează că Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției a fost ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 158 din 6 iulie 2007. Pct - 85. Raportând prevederile articolului 327 alin. (1) din Codul penal la prevederile articolului 19 din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, Curtea observă că legiuitorul nu a specificat în elementul material al infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu acțiunea de „încălcarea a legii”, rezumându-se doar la textul, folosirea [...] situației de serviciu”. Pct - 86. Astfel, în timp ce abuzul de funcții în sensul articolului 19 din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției prevede atragerea la răspundere penală pentru îndeplinirea sau abținerea de la îndeplinirea unui act cu încălcarea legii, abuzul de putere sau

abuzul de serviciu în sensul articolului 327 alin. (1) din Codul penal nu stabilește în mod expres asemenea cerință. Pct - 87. Curtea reține că textul „un act cu încălcarea legii” din art. 19 din Convenția menționată reprezintă un element al infracțiunii care este legat nemijlocit de intensitatea încălcării atribuțiilor de serviciu, pe când din cuprinsul elementului material al infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu nu pot fi desprinse asemenea particularități. Pct - 88. Curtea constată că elementul material al infracțiunii cuprinse la art.327 din Codul penal se rezumă, în esență, la o formulare generală, care sancționează orice încălcare a atribuțiilor de serviciu săvârșită de persoanele publice, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Pct - 90. Având în vedere specificul dreptului penal, Curtea reține că răspunderea penală pentru infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu nu poate interveni pentru orice încălcare de către persoanele publice a atribuțiilor de serviciu fără a da o justă apreciere caracterului actului normativ din care emană. Or, este necesar un anumit raport de proporționalitate între caracterul actului normativ în care se regăsește atribuția de serviciu a persoanei publice și comportamentul prin care atribuția în cauză se încalcă și îmbracă forma ilicitului penal. Pct - 93. în acest sens, deși infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu a fost concepută să acopere o gamă largă de abateri ale persoanelor publice, totuși, Curtea menționează că, pentru aplicarea normei penale în calitate de ultim resort, noțiunea „situația de serviciu” din elementul material al infracțiunii „abuz de putere sau abuz de serviciu” de la articolul 327 din Codul penal trebuie analizată doar prin raportare la atribuțiile de serviciu acordate prin lege. Pct - 94. în acest sens, Curtea notează că conceptul de lege poate fi înțeles doar ca act adoptat de Parlament în temeiul art. 72 din Constituție. Pct - 97. Mai mult, Curtea constată că legiuitorul a identificat și a reglementat la nivel legislativ extrapenal pârghiile necesare înlăturării consecințelor unor fapte care, deși, potrivit reglementării actuale, se pot circumscrie săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu, nu prezintă gradul de intensitate necesar aplicării unei pedepse penale. Pct - 98. Astfel, pentru încălcarea de către persoanele publice a atribuțiilor de serviciu legiuitorul prevede și alte forme de răspundere, cum ar fi cea disciplinară, contravențională sau civilă. Pct - 99. În acest sens, Curtea constată că prevederile art. 312 din Codul contravențional instituie răspunderea contravențională pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, sancționând: „Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”. Pct - 100. În consecință, Curtea menționează că infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu

trebuie să se deosebească de faptele care au un caracter disciplinar sau contravențional anume prin intensitatea elementului material al infracțiunii. Or, din moment ce legiuitorul a preferat să instituie mai multe forme de răspundere pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu, modalitatea penală trebuie delimitată de celelalte forme extrapenale prin reglementări clare, care ar permite atât destinatarului legii, cât și organelor de drept să deosebească comportamentul infracțional de cel care poate angaja alte forme de răspundere juridică. Pct - 103. Prin urmare, Curtea reține că pentru asigurarea principiului legalității incriminării textul „a situației de serviciu” din alin. (1) al art. 327 din Codul penal urmează a fi interpretat prin raportare la atribuțiile de serviciu reglementate expres prin lege. Pct -104. în același timp, Curtea reiterează că nu orice încălcare a prevederilor unei legi poate atrage răspundere penală pentru abuz de putere sau abuz de serviciu. Pct - 105. în acest context, Curtea notează că ține de competența organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată să aprecieze dacă încălcarea atribuțiilor (drepturi și obligații) deduse din prevederile unei legi corespunde unei asemenea severități, încât aplicarea prevederilor art. 327 alin. (1) din Codul penal să intervină în calitate de ultim resort. Astfel, raportarea la prevederea normativă încălcată trebuie realizată în ipoteza analizei gradului de intensitate a încălcării atribuțiilor prestabilite prin administrarea probelor plauzibile”.

80. În altă ordine de idei apărarea a menționat, că prin sentință a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de Ministerul Mediului privind încasarea din contul lui Bălan Violeta a sumei de 239 423 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și din contul inculpatului, Serjantu Ion a sumei 82 271 lei și deși partea apărării a prezentat și a fost anexat la materialele cauzei penale răspunsul Serviciului Hidrometeorologic de Stat nr. 02/1323 din 08.11.2024 care conține informația cu privire la calculul salariului și a sumelor achitate pe cârdul bancar a foștilor angajați: Botica Georgeta, iar salariul achitat prin bancă a fost de 27 025,42 lei; Serjantu Ion (angajat la 03.07.2017 - 16.12.2019 demisie, iar salariul achitat prin bancă a fost de 18 690,95 lei pentru anul 2017; suma de 39 402,69 lei pentru anul 2018 și suma de 53284,54 lei pentru anul 2019); Vreme Eugeniu (angajat 01.08.2017 - 30.06.2019 demisie, iar salariul achitat prin bancă a fost de 14411,73 lei pentru anul 2017; suma de 43 154,43 lei pentru anul 2018 și suma de 28092,18 lei pentru anul 2019)); Vlah Petru (angajat la 26.03.2018 - 31.05.2019 demisie, iar salariul achitat prin bancă a fost de 18270,31 lei pentru anul 2018 și suma de 12 256,83 lei pentru anul 2019)). în total pentru toate cele 4 persoane enumerate a fost achitată suma de 281 614,5 lei, pe când suma totală încasată prin sentință este de 321 694 lei, în speță nu este clar după care date s-a condus Ministerul Mediului și la rîndul său instanța de fond nici nu a verificat temeinicia pretenției sume încasate în calitate

de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și prin care probe se confirmă. O justiție imparțială presupune că judecătorul trebuie să judece cauza în mod obiectiv, în numele legii, astfel cum prevede art. 114 din Constituție. Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) a statuat în Avizul nr. 3 din 2002 că încrederea publică și respectul pentru sistemul juridic sunt garanțiile eficienței sistemului juridic. Prin urmare, judecătorii ar trebui să își îndeplinească îndatoririle fără favoritisme și fără a da dovadă de prejudecăți sau idei preconcepute.

81. Subsecvent, sentința primei instanțe a fost contestată cu apel și de către apărătorul Petru Coșleț în interesele inculpatei Bălan Violeta care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bălan Violeta să fie achitată.
82. În motivarea apelului apărătorul a indicat, că nu este de acord cu sentința primei instanțe și o consideră neîntemeiată.
83. Deliberând asupra motivelor invocate în apeluri, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță și suplimentar de către instanța de apel, Colegiul penal ajunge la concluzia, că apelul apărătorului Anatolie Pitel în interesele inculpatei Evseenco Tatiana, apelul apărătorului Andrei Iațco în interesele inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Serjantu Ion și apelul apărătorului Petru Coșleț în interesele inculpatei Bălan Violeta urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței contestate fără modificări.
84. Conform art. 414 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi, prezentate în instanța de apel, și alin. (2) - instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale, examinate de prima instanță, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.
85. La pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata Bălan Violeta ***** a comis infracțiunea, prevăzută de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, (în vigoare din septembrie 2019), Movileanu Cristina ***** a comis infracțiunea, prevăzută de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019), Evseenco Tatiana ***** a comis infracțiunea, prevăzută de art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019), iar Serjantu Ion ***** a comis infracțiunea, prevăzută de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) din Codul penal, (în vigoare la 07 iunie 2024), aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de

vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

86. În continuare, Colegiul reține că inculpata Bălan Violeta, a declarat că, învinuirea a înțeles-o, comunică instanței că nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate fără a fi clar și indicat direct pretinsul abuz de serviciu. Referitor la așa zisă analiză expusă în rechizitoriu, consideră că este neîntemeiată și bazată pe concluzii eronate și nefondate, purtând un caracter de învinuire arbitrară. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a activat mai mult de 20 ani, inițial a fost angajată în calitate de inginer, ulterior în calitate de șef de laborator, apoi șef de centru, iar în decembrie 2016, a fost promovată în funcția de prim vicedirector prin ordinul Ministerului Mediului. Acest ordin a fost emis la data de 22 decembrie 2016. Din 02 iunie 2017, odată cu aprobarea Hotărârii de Guvern privind eliberarea din funcție a directorului Serviciului Hidrometeorologic de Stat, conform atribuțiilor și obligațiilor funcționale, în lipsa directorului, îndeplinea și funcțiile acestuia. Aceste funcții de interimat, le-a exercitat până la 29 octombrie 2019 când a fost emis ordinul de suspendare din funcție, acest ordin fiind emis în baza sesizării Organului de Urmărire Penală. Fiind în funcție de prim vicedirector al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta se subordona nemijlocit directorului Serviciului, iar în lipsa acestuia, se subordona Secretarului de Stat. Una dintre funcțiile de bază pe care le exercita, era organizarea întregii activități a Serviciului, prin care asigura cu diverse informații și răspunsuri la solicitări a instituțiilor și alte solicitări parvenite de la diverși beneficiari. Pentru a asigura funcționalitatea Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta semna și aviza diverse corespondențe la nivel național și internațional, diverse ordine, dispoziții, acte, cereri a personalului din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat cât și aviza tabelele de pontaj a personalului angajat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Angajarea și eliberarea din funcție se efectua prin depunerea inițială a unei cereri care era avizată inițial de către conducătorii subdiviziunilor specializate, aceste puteau fi Centre, Direcții, ulterior acestea erau puse în mapa Cancelariei și cu această mapă erau transmise spre aprobare către Director.
87. Bălan Violeta exercitând în perioadă 02.06.2017-29.10.2019 interimatul, pe aceste cereri, indica ca rezoluție „T. Evseenco, Resurse umane în ordin”, toate aceste cereri, inițial, conțineau semnătura șefilor subdiviziunilor centrelor, direcțiilor, care erau în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Angajarea, eliberarea, transferul de personal se efectuau prin Ordin. Draftul de Ordin era eliberat de Resurse Umane și aprobat de către Directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Odată cu angajarea persoanei în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, se întocmea și contractul individual de muncă.

Funcțiile vacante erau anunțate public prin plasarea acestora pe pagina oficială a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, prin înaintarea anunțurilor publicare de către Agenția Pentru Ocuparea Forței de Muncă, unde se indica funcția vacantă și numerele de telefoane a subdiviziunilor, a resurselor umane și a anticamerei. Personalul Serviciului Hidrometeorologic de Stat era încadrat în câmpul muncii, conform statelor de personal care erau aprobate de către autoritatea centrală, adică de Ministerul Mediului, fără dreptul de a depăși numărul de salariați admiși de a fi angajați. În acea perioadă, când Bălan Violeta a preluat interimatul, efectivul de personal în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, constituia 365 unități. Serviciului Hidrometeorologic de Stat este o Instituție de stat dar nici un angajat al acestei Instituții nu deține statut de funcționar public. Calcularea și achitarea salariilor pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat, se efectua în baza tabelelor de pontaj lunare, care erau întocmite și semnate inițial de către fiecare pontator, șef de diviziune, șef de departament după cauză. Tabelul includea în sine lista nominală a angajaților cât și orele de retribuire a muncii. Apoi aceste tabele erau verificate și avizate de către resursele umane și secția planificare, după care, ultimul aviz pe aceste tabele de pontaj, era acordat de către director, adică de către Bălan Violeta. După avizarea tabelelor de pontaj și introducerea acestei informații în programul Unicef, se formau listele de plată care erau transmise către Bancă, ulterior, salariile fiind transferate la cardurile fiecărui angajat. Referitor la circumstanțele cauzei menționează că, referitor la angajatul Ion Serjantu, comunică că, acesta a fost angajat în diverse funcții din cadrul subdiviziunilor Serviciului, inițial a fost angajat în cadrul Centrului monitoring al calității aerului atmosferic al radioactivității mediului în vara anului 2017, fiind angajat în calitate de inginer de categoria II. Avînd în vedere că el avea competențe profesionale în domeniul economic financiar și la acea perioadă funcții libere în cadrul direcției de finanțe și contabilitate nu erau, Serjantu Ion a fost angajat în cadrul Centrului menționat mai sus. Serviciului Hidrometeorologic de Stat este o Instituție cu amplasamente vaste care deține diverse stații și posturi în teritoriu, pentru a fi încadrat în muncă, Serjantu Ion, deseori se deplasa în teritoriul țării, pentru a exercita diferite activități și a stabili problemele stațiilor sau posturilor din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Astfel, Serjantu Ion, a contribuit la întocmirea devizului de cheltuieli privind lucrările de racordare a Stației Meteo Cahul, la rețeaua electrică Union Fenosa. O altă activitate a fost întocmirea devizului privind lucrările de reparație acoperișului Serviciului Hidrometeorologic de Stat, cât și a fost încadrat în activități privind remedierea problemelor patrimoniale, cum ar fi evaluarea și înregistrarea terenurilor ce aparțineau Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Ținînd cont de fapt că Serviciului Hidrometeorologic de Stat la acel moment, conform

obligațiunilor funcționale, trebuia să aibă în funcție 3 directori, și doar Bălan Violeta una singură era angajată în funcție de conducere, nu avea suficient timp pentru a se deplasa în teritoriu și a soluționa diverse probleme legate de activitatea și patrimoniul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Cu privire la cardul salarial al lui Serjantu Ion, declară că a utilizat de mai multe ori cardul acestuia, cu acordul și acceptul personal a lui Serjantu Ion, care a fost cu scop de împrumut. Ținând cont de faptul că salariile în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat erau foarte mici, era un flux foarte mare de personal și tinerii care veneau în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat activând o lună sau două, se disperau și deseori plecau din funcție sau chiar spuneau direct că este imposibil de activat cu un asemenea salariu, astfel a fost și cu Serjantu Ion, după ce a activat 2 luni, i-a spus că vrea să-și întemeieze o familie, că are nevoie de bani și că ar vrea să plece.

88. Ținând cont de faptul că acele sarcini inițiale pe care le-a înaintat acestuia le-a îndeplinit, l-a întrebat cu ce ar putea să-l ajute sau dacă are nevoie acum urgent o sumă careva de bani. La ce Serjantu Ion i-a comunicat că, are nevoie urgent de o sumă aproximativ de 3500 euro, Bălan Violeta i-a împrumutat acești bani, la care a convenit că Serjantu Ion că ultimul îi lasă cardul și își exprimă acceptul ca Bălan Violeta să retragă de pe card banii împrumutați acestuia. Referitor la angajatul Eugen Vreme, comunică faptul că, acesta a fost încadrat și a activat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în direcția finanțe și contabilitate pe parcursul mai multor ani cu unele întreruperi. Angajarea și eliberarea lui Vreme Eugen s-a efectuat conform procedurii descrise anterior, cu depunerea cererii, contrasemnarea și emiterea ordinului, fapt care este prevăzut pentru toți angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat. La fel i-a fost întocmit contractul de muncă și din câte ține minte, acest contract cu Vreme Eugen a fost întocmit cu executarea funcțiilor și activităților la distanță. Sarcinile care erau stabilite detaliat și lucrul efectuat de către Vreme Eugen, erau transmise și recepționate de către șeful ierarhic superior Cristina Movilean. Referitor la persoanele: Georgeta Botică și Vlah Petru, de asemenea comunică că aceștea au fost angajați conform procedurii cu depunerea cererii, avizarea de către șefii ierarhici superiori Petru Borș, pe care, odată cu parvenirea din mapa cancelariei, s-a indicat rezoluția „către resurse umane în ordin”. Aceste persoane, din câte își aduce aminte, au lucrat puțin timp, după care, a fost informată de către personalul din secția de gospodărie că aceștea nu mai vin la lucru. La discuția cu șeful - Petru Borș referitor la angajații respectivi, i-a comunicat că dumnealui are un volum mare de lucru dar nu are cu cine lucra la care i-a zis că se purcede exact ca și în cazul angajării celui alt personal, se plasează pe pagina web a Serviciului sau prin intermediul Agenției, adică se caută personal pentru funcțiile respective. Ținând cont de faptul că activitățile

trebuiau efectuate, merge vorba și de faptul că toată îngrijirea teritoriului adiacent Serviciului de 4 hectare, cât și edificiul propriu-zis, lucrările trebuiau efectuate prin intermediul angajaților lăcătuși, dulgher și alte persoane necesare pentru menținerea activității Serviciului. Astfel s-a convenit ca cardurile acestor două persoane și pînă la găsirea personalului în funcție nou, să rămînă în cadrul serviciului și la necesitate se coaptau personal care aveau grijă de teritoriul serviciului, adică se invitau personalul care putea mînuir tractorul pentru a menține teritoriul de 4 hectare în ordine. Respectiv prin intermediul acestui salariu era retribuit personalul care exercita nemijlocit lucrările puse în sarcina serviciului de gospodărie. Referitor la declarațiile martorilor Borș Petru și Negară Mariana cu referire la cei doi angajați Botică și Vlah, comunică că, aceste declarații nu corespund adevărului și nu au nici un substrat probatoriu pe motiv că responsabilitățile de tabelare și ducerea evidenței orelor efectiv lucrate intră în atribuțiile exclusive a șefilor de subdiviziuni, respectiv pentru Botica Georgeta și Vlah Petru, era responsabil pentru respectarea evidenței era Borș Petru, iar în lipsa acestuia - Negară Mariana. La fel, cu referire la Ion Serjantu, responsabilitatea pentru tabelare și ducerea evidenței pentru orele efectiv lucrate, responsabil era Lungu Marina care conform obligațiunilor funcționale era responsabilă de această activitate și a șefului ierarhic superior de departament domnului Gîlcă Gavril. La întrebarea apărătorului Mațco Andrei, inculpata a declarat că, referitor la banii de pe cardul lui Botică și Vlah a menționat: acești bani erau achitați lucrătorilor care era co-aptați pentru a îndeplini anumite lucrări, adică nu au fost folosiți în scop personal. La întrebarea instanței, inculpata a declarat că, cardurile menționate supra erau salariale, destinația banilor transferați era pentru retribuirea muncii efectuate de către salariatul pe numele căruia era deschis cardul, așa era oficial. Persoanele care aveau grijă de terenul de 4 hectare, ținînd cont de faptul că Serviciul nu avea în dotare tehnică, aceste persoane nu erau angajate oficial, dar îndeplineau activități pentru a anumită perioadă de timp, îndeplineau obligațiunile Centrului de Gospodărie, eu nici nu cunosc aceste persoane angajate deoarece aceste sarcini erau puse în funcția Centrului de Gospodărie. Bălan Violeta cunoaște că se angajau neoficial careva persoane deoarece Centrul îndeplinea sarcinile care erau impuse de mine ca director. La întrebarea apărătorului Mațco Andrei, inculpata a declarat că, de selectarea sau individualizarea angajaților, de obicei, se ocupau șefii subdiviziunilor, deoarece ei stabileau ce ar putea face persoana respectivă și care ar fi nemijlocit atribuțiile acestor. Pînă a pune rezoluția sa și a fi emis ordinul de numire în funcție, cererea angajatului la fel era avizată și de șeful subdiviziunilor, deoarece ulterior persoana respectivă urma să lucreze în această diviziune iar șeful subdiviziunii urma să ducă evidența orelor de muncă iar persoana angajată urma să fie subaltern al acestei direcții. În cazul în care un

șef al direcției aviza cererea de angajare, în majoritatea cazurilor, șeful trebuia să se vadă fizic cu persoana angajată. Actul final de angajare era Ordinul semnat de către Directorul Serviciului, ordinul se perfecta după cererea angajatului care se coordona și aviza. Referitor la tabelele de pontaj, ele erau aprobate de Bălan Violeta, însă pînă la aprobarea lui Bălan Violeta, pe tabelele date figurau încă semnături. Astfel, referitor la tabelul de pontaj al lui Serjantu Ion, acesta era întocmit și semnat inițial de către Lugnu Marina care era șef al Monitoringului Calității Aerului, ulterior, tabelul respectiv era contrasemnat de către șeful direcției Monitoring al calității mediului, domnul Gîlcă Gavril, apoi, acest tabel de pontaj era verificat și avizat de către resursele umane, adică de Tatiana Evseenco, verificat și avizat de către Secția Planificare, adică Crușnevschi Anatol, după care, toate tabelele parvineau prin intermediul cancelariei către Director, la acel moment, către Bălan Violeta. Pînă la momentul cînd Bălan Violeta aplica semnătura sa, în dependență de structură sau subdiviziune, pe tabelele de pontaj erau 3 sau 4 semnături. În cazul lui Serjantu Ion erau 4 semnături. Responsabil nemijlocit de a duce evidența și controlul orelor de muncă executate de Serjantu Ion, era exclusiv Șeful Subdiviziunii, adică, la Serjantu Ion era Lungu Marina, iar la Botică și Vlah era Petru Borș, iar în lipsa lui era Negară Mariana. În cadrul activității Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu au existat cazuri de mărire a statelor de personal, acestea erau strict aprobate de Minister cu un număr exact deoarece finanțele pentru aceste unități de personal era strict aprobat, astfel mai multe persoane decît numărul celor aprobate, Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu putea să angajeze. Inculpata a declarat că, în cazul lipsei unei persoane responsabile, se delega periodic o altă persoană care exercita funcțiile persoanei absente. În cazul în care în tabelele de pontaj lipsea una din semnăturile unei persoane responsabile, la caz a doamnei Tatiana Evseenco, acest lucru nu ar schimba nimic, salariul oricum era să fie achitat, însă menționez că nu Tatiana Evseenco era nemijlocit pontatorul, astfel, dacă lipsea semnătura pontatorului sau șefului subdiviziunii, se întorceau înapoi aceste tabele. Tatiana Evseenco nu verifica nemijlocit timpul de muncă, ea aviza tabelul pentru corectitudinea îndeplinirii, ea contrapunea datele din tabel cu cererile din subdiviziuni. Obligatorietatea semnăturii lui Tatiana Evseenco în tabelul de pontaj era o procedură internă în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, ținînd cont de faptul că în atribuțiile acesteia era efectuarea proiectelor de ordine. Menționez că la acel moment era inițiată o procedură internă care reglementa modul de semnare a tabelelor de pontaj, a cererilor de angajare pînă ca ele să ajungă la masa directorului. Inculpata a declarat că, pe tabelul de pontaj, la final, după aplicarea tuturor semnăturilor, Bălan Violeta era obligată să le avizeze, deoarece în baza acestui aviz, se introducea în programul „lc” pentru a purcede la următoarea

etapă de transmitere a informației Băncii pentru achitarea salariilor. Bălan Violeta nu ține minte dacă în perioada dată, Vreme, Serjantu, Vlah și Botică, au avut careva deplasări peste hotarele Republicii Moldova. În cazul unor asemenea deplasări de serviciu peste hotarele Republicii Moldova, urmează a fi emis un ordin. Cu Movileanu Cristina, referitor la plățile salariale către Vreme, Serjantu, Vlah și Botică, menționează că a fost odată. Atunci când Serjantu Ion i-a lăsat cardul și peste un timp a observat că pe cardul acestuia nu a parvenit salariul, atunci a comunicat doamnei Movileanu Cristina despre acest fapt. Un angajat al Serviciului poate îndeplini și alte atribuții de serviciu în cazul în care are abilități, în cazul în care activitatea impune aceste lucruri iar personalul le poate îndeplini, Bălan Violeta nu vede o problemă. Munca la distanță în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat o putea presta atât Vreme Eugeniu cât și Serjantu Ion, acest fapt era indicat în contractul de muncă, ei puteau întocmi lucrul după deplasarea în teritoriu cu prezentarea lucrului ulterioară de la distanță. Prestarea muncii la distanță putea să prevadă inclusiv și munca de la distanță în cazul în care persoana este peste hotare, viețuiesc într-o epocă contemporană, aceste două persoane înaintau prin intermediul poștei anumite acte. La angajare în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, în dependență de funcție și obligațiuni, când persoana se angajează, urmează să efectueze și activități din subdivizarea angajată, astfel, Serjantu Ion avea competențe inclusiv și de a întocmi devizul de cheltuieli, se ocupa de documentele privind patrimoniul. Aproximativ din luna iunie-iulie, Serjantu Ion a fost angajat în direcția finanțe și contabilitate unde are atribuții și competențe directe în domeniu, a activat posibil până la finele 2019, nu știe exact. Extragerile a mijloacelor bănești de pe cardul lui Vlah Petru, Bălan Violeta a efectuat personal, a menționat anterior care a fost scopul dat. Georgeta Botică a activat foarte demult, nu mai ține minte. Transferul lui Serjantu Ion dintr-o funcție în alta a avut loc în baza cererii acestuia și a ordinului emis, fiind ajustate obligațiunile funcționale. Cu Serjantu Ion, pe parcursul activității lui Bălan Violeta, s-a întâlnit destul de des, sarcinile stabilite acestuia erau înaintate de către Bălan Violeta, referitor la intersectarea lui Bălan Violeta cu Vreme, Vlah și Botică, acestea nu erau dese. Au fost asemenea cazuri în care persoana fiind angajată la Serviciului Hidrometeorologic de Stat să fi fost plecată peste hotare, astfel Serjantu Ion i-a comunicat odată că urma să plece peste hotare în Germania. Bălan Violeta nu cunoaște dacă în acea perioadă Serjantu Ion era sau nu în concediu. În cazul lipsei persoanelor din Secția Gospodărie, lucrul oricum era îndeplinit, la fel, Serjantu Ion de fiecare dată își îndeplinea obligațiile sale de serviciu.

89. La întrebarea instanței, inculpata Bălan Violeta a declarat că, suma împrumutată de Bălan Violeta în mărime de 3500 euro lui Serjantu Ion este o sumă personală

a lui Bălan Violeta, a împrumutat-o deoarece el a spus ca are nevoie de bani urgent, astfel, Bălan Violeta văzînd că Serjantu Ion își îndeplinea perfect obligațiile sale, sarcini erau foarte mari, astfel, pentru ca el să nu se concedieze, i-a împrumutat banii dați. A spus că are nevoie de suma de 3500 euro, Bălan Violeta a făcut o notificare pe care ambii s-au semnat, ulterior au convenit asupra faptului că Serjantu Ion îi încredințează cardul său salarial și ea va efectua extragerile. Bălan Violeta nu a calculat în cît timp urma să se strîngă suma de 3500 euro. Bălan Violeta nu oferă asemenea împrumuturi la toți angajații, a oferit doar lui Serjantu Ion, a procedat astfel deoarece a venit cu soluții la sarcinile impuse. La moment, Serjantu Ion nu are careva datorii față de Bălan Violeta.

90. În instanța de apel Bălan Violeta a participat doar în dezbateri, unde și-a menținut poziția și anume, că vina nu o recunoaște, susține cererile de apel depuse de apărare.
91. Colegiul penal analizînd și apreciînd aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca nefiind veridice, or inculpata a oferit astfel de declarații cu scopul de a se eschiva de răspundere penală și a induce în eroare instanța de judecată.
92. Fiind audiată în ședința de judecată, inculpata Movileanu Cristina a declarat că, învinuirea expusă îi este clară însă nu recunoaște vina incriminată. Din 10 ianuarie 2023, se află în concediu de îngrijire a copilului din funcția deținută pînă în prezent de Șef centru administrativ din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat avînd în subordine 25 de angajați. Activitatea în cadrul Instituției și-a început-o din anul 2011 în funcție de specialist superior în cadrul Secției planificare economică. Pe parcursul timpului a avansat treptat în funcție de specialist principal, șef secție, șef direcție, contabil șef. În perioada iunie 2017-ianuarie 2020 a deținut funcția de Șef centru economie, finanțe și evidență contabilă, avînd în subordine 9 angajați. Movileanu Cristina menționează că, nici una din funcțiile deținute pînă în prezent nu are statut de funcție publică. Printre sarcinile de bază ale funcției, poate enumera: planificarea bugetară, verificarea, calcularea și achitarea tuturor plăților, organizarea controlului lucrului în cadrul Direcției; coordonarea procedurilor de achiziții publice ș.a. Movileanu Cristina menționează că, asigurarea controlului asupra utilizării eficiente a resurselor economice a fost realizată prin respectarea bugetului acordat, asigurarea finanțării la timp a mijloacelor prevăzute în planul de finanțare, respectarea fondului anual de salarizare, calcularea corectă a acestora și raportarea lor, inclusiv prin controalele de audit extern, efectuate de către Curtea de Conturi începînd cu anii 2018, în fiecare an consecutiv, care nu au depistat careva încălcări în acest sens. În sarcinile funcției de Șef Direcție și

chiar în funcția de contabil șef, nu intră obligația de a face angajări, eliberări, sau alte activități cu referire la angajații Instituției. Cu referire la tabelele de pontaj, acesta este un document tipizat ce conține lista nominală a angajaților dintr-o secție - subdiviziune și numărul de ore lucrate de către aceștia. Tabelul respectiv se întocmește de către un pontator, se coordonează de către Șeful subdiviziunii respective, prin semnătura acestuia se confirmă orele lucrate de angajații respectivi. Ulterior, tabelele de pontaj se verifică din punct de vedere a ordinele de emis cum ar fi concediile sau foile de boală, se verifică de către Resurse Umane, iar calculul aritmetic corect efectuat, de către Secția planificare, după care, sunt vizate de către conducerea Instituției. Ulterior, aceste tabele parvin în cadrul Secției contabilitate, la care, contabilul responsabil de sectorul - salarizare, introduce informația din tabelele de pontaj în programul pontabil „1C”, după care sunt formate listele de plată și expediate către Banca care ne deservește. Cu referire la persoanele vizate în dosar Movileanu Cristina menționează că, în funcția care o deținea, avea sub răspundere doar angajații din cadrul Direcției conduse și anume: Vreme Eugen și ulterior începând cu anul 2019 - Serjantu Ion. Cu referire la Vreme Eugen, Movileanu Cristina menționează că, acesta a fost angajat în cadrul Direcției, începând cu anul 2015, în timp ce acesta își efectua studiile de masterat, având un salariu de 1240 lei. Odată cu finalizarea studiilor de masterat și cu experiența căpătată, acestuia i-a fost adăugat spor la salariu, diverse premii, însă salariul total era de 2800 lei, ceea ce era inferior necesităților unui tânăr specialist, fapt ce a condus la demisia acestuia. În luna august 2017 Vreme Eugeniu a fost reangajat însă la negocieri a stabilit condiția de a lucra de la distanță, astfel, fiind necesar implimentarea managementului de control financiar, ce constă în emiterea multor acte administrative, cu Vreme Eugeniu a fost încheiat un contract individual de munca cu prestarea muncii de la domiciliu sau la distanță. Printre sarcinile stabilite acestuia, era elbarorarea registrului riscurilor, a planului de acțiuni, raportul anual privind controlul intern managerial, regulamentul de comunicare internă și externă, cât și alte instrucțiuni. Movileanu Cristina menționează că, acestea au fost elaborate pentru prima dată, de la 0, în urma recomandărilor Curții de Conturi din anul 2017. Cu privire la modul de organizare a muncii Movileanu Cristina menționează că, în cadrul Direcției finanțe și evidență contabilă, fiecare angajat își îndeplinește sarcinile conform fișei postului precum și alte sarcini la indicația șefului sau șefului superior, conducătorului. Ținând cont de faptul că Serviciul Hidrometeorologic de Stat este o Instituție de Stat al cărui buget a fost alocat în mărime de 88% pentru cheltuieli salariale, Instituția nu dispune de careva sisteme automatizate care să verifice prezența angajaților sau să stocheze/verifice informația prelucrată de angajații care activează de la distanță. Cu toate acestea, în cadrul

Direcției finanțe și evidență contabilă, atunci când cineva emite un act care urmează a fi verificat, controlat, completat, acesta se plasează în ciorna poștei electronice guvernamentale „*****”. În condițiile în care spațiul poștei este limitat și este securizată, adică doar angajații Direcției au parola aceste poște electronice. Ulterior, documentul se descarcă din „ciornii” și utilizat pînă la varianta finală cînd deja Șeful secției sau Direcției îl printează, semnează și transmite la avizare. Pe perioada prestării muncii lui Vreme Eugen, el a prestat munca inclusiv aflîndu-se peste hotare. Cu referire la utilizarea cardului acestuia, reafirm cele declarate anterior precum că am utilizat cardul lui Vreme Eugen, cu acordul acestuia, în special atunci cînd nu se afla în țară, în scopuri de a achita careva servicii sau în caz de necesitate, cu titlu de împrumut pentru mine, cu returnarea integrală a sumelor. Cu referire la Serjantu Ion, acesta a fost angajat prin transfer în cadrul Direcției finanțe și evidență contabilă, el deținînd studii în domeniu și avînd lipsă de personal, acestuia i s-au dat domeniile de achiziții publice, încheierea de contracte, lucrul cu Trezoreria precum și încadrarea în planificarea Bugetară. La întrebarea apărătorului Mațco Andrei, inculpata Movileanu Cristina a declarat că, conform fișei postului nu avea atribuții de angajare a personalului, referitor la întocmirea tabelului de pontaj era răspunzător la întocmirea acestora doar cu referire la angajații care erau în subordinea sa. La întrebarea procurorului, inculpata Movileanu Cristina a declarat că, nu cunoaște în ce funcție activau Botica Georgeta și Vlah Petru. Referitor la faptul dacă, din cele 4 persoane din învinuire și anume Botică, Vlah, Vreme, Serjantu, menționează că, cu Botică și Vlah se află în relații de rudenie dar nu sunt în relații apropiate. Cardul lui Vreme Eugeniu se afla la Movileanu Cristina în perioada cînd acesta se afla peste hotarele Republicii Moldova. Extrageri integrale de pe acest card, Movileanu Cristina nu a efectuat niciodată, a extras doar sume mici de 150-300 lei. Pe perioada activității, cuantumul achitărilor salariilor erau coordonate cu Bălan Violeta. Salariile se calculează în baza plăților tarifare, mărimea salariilor nu erau coordonate, se coordonau doar cumulările. Modalitatea de angajare a lui Movileanu Cristina în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat era următoarea: concurs de angajare nu era, a trecut interviu cu contabilul șef, ulterior cu directorul instituție domnul Goian Ilie.

93. Fiind audiată în instanța de apel inculpata a menționat, că susține declarațiile oferite anterior precizînd, că nu recunoaște vina.
94. Colegiul penal analizînd și apreciind declarațiile inculpatei prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor, le apreciază ca nefiind veridice, or inculpata a oferit astfel de declarații cu scopul de a induce în eroare instanța și a se eschiva de răspundere penală.

95. Fiind audiată în ședința de judecată, inculpata Evseenco Tatiana, a declarat că, vina nu o recunoaște. Activează în cadrul serviciului Hidrometeorologic de stat din anul 2014, în funcția de specialist coordonator al secției administrativ organizatorice. Tot în anul 2014 a fost transferată în funcția de specialist principal al secției Administrativ organizatorice. Conform fișei postului, nu sunt funcționari publici, nici nu au fost. Evseenco Tatiana îndeplinea o funcție de execuție de specialist și avea următoarele atribuții funcționale și anume elaborarea proiectelor de ordin, de angajare, de demisie, de acordare a concediului anual de odihnă, concediu neplătit, concediu pentru studii, elaborarea proiectelor contractelor individuale de muncă și întocmirea dosarelor personale a angajaților. Resursele umane nu erau ca o subdiviziune aparte, secție sau direcție, dar Evseenco Tatiana era unica, singura, care efectua procedurile cu privire la personal. Serviciul hidrometeorologic de stat, avea 17 stații, 14 stații meteorologice, 2 stații hidrologice și o stație de monitoring a calității aerului, amplasate pe întreg teritoriul RM. În cadrul serviciului hidrometeorologic de stat activau 353 de angajați, circa 160 din ei activau în sediul central al serviciului de pe strada ***** din mun. *****. În cadrul serviciului Hidrometeorologic de stat nu exista o procedură stabilită cu privire la angajarea personalului și a perfectării actelor la angajare, nici vriun regulament intern nu exista cu privire la angajare. Suplinirea cadrelor, în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat avea loc în urma solicitărilor verbale a șefilor de subdiviziuni, după care, Evseenco Tatiana îndeplinea un chestionar tip, pe care-l expedia la agenția pentru ocuparea forței de muncă. La fel plasa anunțuri de angajare pe site-ul lucru.md și pe pagina oficială a serviciului. La fel persoanele erau angajate și în urma recomandărilor șefilor de subdiviziuni și a directorului serviciului. Persoanele care se adresau în urma anunțurilor publicate o contactau pe Evseenco Tatiana, după care se apropiau și Evseenco Tatiana cu persoana respectivă, potențial angajat, se prezentau la șeful subdiviziunii în care urma să fie angajat pentru a fi interviuat. Evseenco Tatiana îl lăsa și pleca, nu asista la interviu. După care potențialul angajat, scria o cerere de angajare. Dacă cererea o scria la șeful subdiviziunii, cererea de angajare era scrisă pe numele prim-vice-directorului serviciului și adresată pe numele acestuia, prin care solicita să fie angajat într-o anumită funcție, și în acest caz șeful subdiviziunii o contrasemna și o pune în mapa directorului din cancelaria serviciului. Dacă potențialul angajat scria cererea la secția resurse umane adică la Evseenco Tatiana, atunci ea o transmitea șefului subdiviziunii pentru ca această să fie acceptată sau nu. După care șeful o pune în mapa din cancelaria serviciului. Prin intermediul cancelariei, toate cererile ajungeau la prim-vice-directorul serviciului pentru a fi contrasemnate, după care iarăși, prin intermediul cancelariei se întorceau la Evseenco Tatiana adică la resurse umane.

Văzînd pe cererile de angajare semnăturile șefilor de subdiviziuni și viza prim-vice- directorului serviciului, doamnei Violeta Bălan cu următoarea înscrisere „T. Evseenco resurse umane în ordin și semnătura dumneaei”. Văzînd aceste 3 semnături pe cereri cu indicația în ordin, Evseenco Tatiana elaborează proiectul ordinului de angajare. Contractul individual de muncă, este o înțelegere între angajator și salariat și se încheie între serviciul hidrometeorologic de stat, în persoana prim-vice-direcției, ca angajator și între angajat, persoană fizică, dar condițiile contractului individual de muncă, adică funcția în care va activa, timpul, se negociau între directorul serviciului și salariat. Evseenco Tatiana elaborează proiectul contractului individual de muncă. Conform fișei postului, Evseenco Tatiana nu avea așa atribuții ca să verifice prezența sau absența angajaților de la locul de muncă și nici fizic nu reușea să verifice circa 150 de angajați. Toți angajații aveau șefi care le puneau sarcini și verificau prezența la locul de muncă, zilnic. Tabelele de evidență a timpului de muncă se îndeplineau de către fiecare șef de subdiviziune în parte, fiecare șef înscrise în tabel toți angajații din subdiviziunea pe care o conducea, numele, familia, funcția și zilnic înscrise orele efectiv lucrate, adică cifra 8 și le semna. La sfîrșitul lunii, șefii de subdiviziuni îi transmiteau la resurse umane tabelele de pontaj. La sfîrșitul lunii se adunau circa 27 tabele de pontaj în care erau înscrși toți 353 de angajați ai serviciului. Evseenco Tatiana personal nu înscrise în aceste tabele timpul lucrat, dar le verifica în concordanță cu ordinele de personal, adică dacă persoana a solicitat concediu și cererea a fost aprobată Evseenco Tatiana elaborează proiectul de ordin de concediu și în aceste tabele. Evseenco Tatiana verifica să coincidă numărul zilelor de concediu din ordin cu tabelul de pontaj și în tabel să fie indicat litera „c” adică concediu, de exemplu dacă din data de 01-28 în ordin este indicat că persoana este în concediu, Evseenco Tatiana verifica ca să fie indicat și în tabel litera „c” de pe data de 01 pînă pe data de 28, după care le verifica pe toate 27 de tabele și le semna. Apoi le ducea la secția planificare și marketing, unde erau verificate. Aici se verifica ca să nu depășească numărul de ore în lună, adică dacă zilnic activă 8 ore și 20 de zile în lună, în total se primeau 160 de ore în lună la fiecare persoană. Acest lucru se verifica la secția planificare și marketing ca să nu fie calculate greșit. După care, angajatul de la secția respectivă le semna, este vorba de Anatolie Crușnevschi, care a fost audiat în calitate de martor, și le pune în mapa directorului din cancelaria serviciului. După care, tabelele erau semnate de către doamna Violeta Bălan prim-vice-direcție al serviciului. După care tabelele se întorceau la contabilitatea serviciului și doar după aceea se calculau și se achitau salariile angajaților. În perioada în care Evseenco Tatiana se afla în concediu de odihnă anual, sau în concediu de boală, tabelele nu erau verificate de nimeni din partea resurselor umane, și nici semnate, cu toate acestea salariații primeau salarii.

Referitor la Serjantu Ion, cerera de angajare a domnului Serjantu Ion în iulie 2017 a parvenit la resurse umane din mapa prim-vice-directorului serviciului, doamnei Violeta Bălan prin intermediul cancelariei. Pe cerera dată era semnată cu cuvântul „accept” al șefului Centrul Monitoring al Calității aerului atmosferic și radioactivității mediului Lungu Marina și semnătura. Dumneaei a fost audiată în calitate de martor. Mai era încă o semnătura „accept” al șefului-adjunct al direcției Monitoring calității mediului Zgîrcu Natalia și semnătura și viza prim-vice-directorului serviciului, doamnei Violeta Bălan cu incipiența „T. Evseenco resurse umane în ordin și semnătura” și încă incipiența „pînă la 31.12.2017”. După ce Evseenco Tatiana a văzut viza directorului și aceste 2 semnături, a înțeles că cerera dată este acceptată și că persoana a fost la interviu și astfel Evseenco Tatiana a elaborat proiectul de ordin cu privire la angajare în funcție a domnului Serjantu Ion în funcția de inginer al centrului monitoring al calității aerului atmosferic și radioactivității mediului. La fel Evseenco Tatiana a elaborat și proiectul contractelor individuale de muncă, care împreună cu ordinul de angajare le-a pus în mapa prim-vice-directorului serviciului doamnei Violeta Bălan din cancelarie. După care, iarăși prin intermediul cancelariei, a parvenit la Evseenco Tatiana la secția resurse umane, ordinul semnat de către doamna Violeta Bălan și contractele individuale de muncă semnate de către doamna Violeta Bălan și de către domnul Serjantu Ion. După ce Evseenco Tatiana a văzut că s-au semnat a înțeles că persoana este angajată în câmpul muncii, că este prezentă. La data de 01 aprilie, din mapa directorului a parvenit un demers la resurse umane scris și semnat de către șeful direcției monitoring al calității mediului prin care solicita ca domnul Serjantu Ion să fie transferat din funcția de inginer în funcția de tehnician. pe acest demers este și acordul în scris al domnului Serjantu Ion cu următoarea înscrisere „sunt de acord cu transferul Serjantu I. semnătura și data de 01.04.2018”. Pe acest demers este și viza prim-vice-directorului serviciului doamnei Violeta Bălan cu incipiența în ordin. Văzînd toate semnăturile și avizul prim-vice-directorului, Evseenco Tatiana a elaborat proiectul de ordin de transfer a domnului Serjantu, care prin cancelarie a fost semnat de către Bălan Violeta și s-a întors la resurse umane, la fel și cerera de eliberare din funcție a domnului Serjantu Ion din octombrie 2018, a parvenit la resurse umane prin intermediul cancelariei serviciului pe care sunt 2 semnături „accept” și semnătura doamnei Lungu Marina și „accept cu semnătura” domnului Gîlcă Gavril, șeful direcției monitoring al calității mediului și viza doamnei Violeta Bălan cu incipiența „T. Evseenco resurse umane în ordin și semnătura”. După care Evseenco Tatiana a elaborat proiectul ordinului de eliberare din funcție a domnului Serjantu Ion din cadrul laboratorului de aer.

96. Referitor la cererile de angajare a domnilor Botic Georgeta și Vlah Petru, la fel și cererile de demisie a dumnealor, au parvenit la resurse umane prin intermediul cancelariei din mapa prim-vice- directorului serviciului. La fel erau semnate de șeful subdiviziunii domnul Borș Petru, care a fost audiat în calitate de martor și cu viza doamnei Bălan Violeta, la fel și cerera domnului Vremea Eugeniu de angajare și demisie au parvenit la resurse umane prin aceeași modalitate semnate de către doamna Violeta cu avizul „T. Evseenco semnătura” în ordin. Personal aceste persoane nu au intrat la Evseenco Tatiana, a intrat persoana numai Serjantu Ion și la negocierile contractelor individuale de muncă, a acestor 4 persoane Vlah, Botică, Serjantu și Vreme, Evseenco Tatiana nu a participat. Evseenco Tatiana menționează că, nu doar aceste cereri, dar majoritatea cererilor de angajare, demisii, concedii ale angajaților din sediul central al serviciului, parveneau la resurse umane din mapa directorului, nu venea personal la resurse umane să-i prezinte cererile. Iar cererile de la stațiile din teritoriu parveneau prin intermediul Poștei Moldovei în cancelaria serviciului, după care erau transmise la semnat șefilor de subdiviziuni și prim-vice-directorului. Evseenco Tatiana personal, nu cunoștea în față, toți angajații din sediul central al serviciului, din cauza că erau mulți și fluxul de cadre era mare din cauza salariului mic, Evseenco Tatiana cunoștea doar șefii de subdiviziuni. Personalul de la stațiile din teritoriu la fel nu-i cunoșteam în față. Tabele de pontaj, în care erau înscrși Vlah Petru și Botică Georgeta erau completate și semnate de către Borș Petru, șeful subdiviziunii și în lipsa acestuia de către Mariana Negară, care au fost audiați în calitate de martori, după care semnate tabelul parvenea la resurse umane. Evseenco Tatiana verifica concordanța cu ordinele, Evseenco Tatiana nu scria numărul de ore efectiv lucrate. La fel și în tabelul de pontaj a domnului Serjantu Ion, era completat zilnic cu orele efectiv lucrate și semnat la sfârșit de lună de către Lungu Marina.
97. Fiind audiată în instanța de apel inculpata a precizat că susține declarațiile oferite anterior, concretizând că nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnată.
98. Colegiul penal analizând și apreciind declarațiile inculpatei prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca nefiind veridice, or inculpata a oferit astfel de declarații cu scopul de a induce în eroare instanța și a se eschiva de răspundere penală.
99. Fiind audiat în ședința de judecată, inculpatul Serjantu Ion a declarat că, învinuirea îi este clară, nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, vrea să menționeze că a fost angajat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, nu era cu funcție publică și nu era cu statut de funcționar public. Despre funcția pe care a deținut-o în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a

aflat de pe pagina web a acestora, unde și a depus CV-ul, ulterior a fost telefonat, la care Serjantu Ion, apropiindu-se pe str. *****, a avut o întâlnire cu directorul adjunct Violeta Bălan unde a discutat condițiile de angajare precum ca să poată activa inclusiv și de la distanță. Începând cu luna iulie 2017, aa fost angajat în funcția vacantă în calitate de inginer de categoria 2 în Centrul monitoring și calitatea a aerului atmosferic și calității mediului cu condiția de a se transfera în Secția finanțe și evidență contabilă conform studiilor deținute. Pe parcurs a mai activat ca tehnician categoria 1, inginer coordonator în Secția Laborator de verificare metrologică în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. A activat ca specialist principal în cadrul administrației Serviciului, apoi la fine a lucrat ca economist principal în Centrul economiei finanțe și evidență contabilă conform studiilor deținute. Pe perioada activității în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat îndeplinea sarcinile puse de directorul adjunct Violeta Bălan și parțial din fișa de post, în perioada în care activa, a plecat și peste hotare pe o perioadă de câteva săptămîni, în scopul obținerii unei experiențe de organizare și de management, sarcinile care îi erau puse le îndeplineam în termen și cu brio, ca exemplu întocmirea divizului de cheltuieli aferent mai multor lucrări, spre exemplu, lucrările din raionul Cahul și acoperișul Serviciului Hidrometeorologic de Stat amplasat pe str. ***** din mun. *****, remedierea problemelor patrimoniale, înregistrarea terenurilor, evaluarea lor, estimarea cheltuielilor pentru întreținerea rețelelor Hidrometeorologice și în cadrul Direcției finanțe, mă ocupam de achizițiile publice, perfectarea scrisorilor, planificarea bugetului și anumite calcule economice. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat activa cu un salariu inferior celui mediu pe economie, organizîndu-și nunta, a decis să se elibereze, avea nevoie de o sumă de bani pentru a întemeia o familie, apelînd la Violeta Bălan, directorul adjunct, a ajuns la un acord comun de a activa și a o ajuta cu un împrumut de 3500 euro iar Serjantu Ion personal pe parcurs să restituie suma activînd în Serviciul Hidrometeorologic de Stat. Cu învinuirea înaintată, Serjantu Ion complet nu este de acord dat fiind faptul că cardul său s-a aflat benevol la dna Violeta Bălan, ca urmare a unei înțelegeri între ei în urma unui împrumut bănesc. La întrebarea procurorului, inculpatul Serjantu Ion a declarat că, s-a angajat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în luna iunie a anului 2017. În luna decembrie a activat cu noul director, apoi în luna decembrie 2019 s-a eliberat din funcție. Serjantu Ion a finalizat studiile la facultate finanțe și banci în cadrul ASEM în perioada anilor 2011-2013. În funcțiile anterioare, ca economist principal a activat mai mult fiind prezent în birou. În timpul cîm activam de la distanță în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, se afla fizic în mun. *****, str. Ismail 108 unde închiria un apartament, numărul nu-l ține minte. În perioada cît a fost urmărit a

avut o înțelegere cu Bălan Violeta de a-și lua câteva zile libere pentru a-și organiza nunta. Transferul lui Serjantu Ion dintr-o funcție în alta a fost realizat de comun acord între el și Bălan Violeta, la fel a depus și cereri în acest sens. Poate să adauge că a avut o ridicare de la domiciliu cu Ruslan Boșcănean - ofițer al Centrului Național Anticorupție, unde a fost ridicat contractul de angajare al lui Serjantu Ion de la Serviciului Hidrometeorologic de Stat. În perioada timpului în care activa la Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Serjantu Ion a fost de 2 ori plecat peste hotare, la o durată de aproximativ 5-6 săptămîni, a avut plecări atît de serviciu cît și personale. Deplasări peste hotare în interes de serviciu au fost efectuate din cont propriu în vederea obținerii unei experiențe suplimentare, acestea au avut loc în Germania, Frankfurt, această deplasare a fost cu scopul ca să afle cum se organizează o întreprindere și cum ea se monitorizează, deplasarea dată a fost din contul propriu, Serjantu Ion nu cunoaște care instituție a oferit acest seminar, în timpul deplasării date nu a fost în concediu, activa în continuare în regim online. A primit permisiunea de a lipsi de la serviciu de la directorul adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Cardul meu salarial era eliberat de „Agro Bank”. Atribuțiile de serviciu a lui Serjantu Ion în calitate de inginer în cadrul Centrului monitoring al calității aerului erau: se subordona direct la directorul adjunct Violeta Bălan. A făcut cunoștință cu fișa postului ce ține de această funcție, nu poate comuncia acum aceste atribuții deoarece au trecut 6 ani, însă una din funcțiile de bază era întreținerea echipamentului, verificarea acestuia. În calitate de inginer, la fel activa de la distanță, Serjantu Ion nu a spus că a verificat de la distanță întreținerea echipamentului. Șefii nemijlociți a lui Serjantu Ion pe parcursul tuturor funcțiilor în care el a activat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat erau: Lungu Mariana cînd activa în Centru de monitoring și calitate a aerului. Cînd activa în calitate economist principal, la Secția evidență contabilă, șeful lui Serjantu Ion era Movileanu Cristina. La întrebarea apărătorului Mațco Andrei, inculpatul Serjantu Ion a declarat că, atunci cînd activa în calitate de inginer, exercita și atribuțiile specificate de directorul adjunct Violeta Bălan, atribuții din domeniul economic, administrativ, tehnice și de inginerie. Ca spre exemplu elaborarea devizului de cheltuieli, deplasări în teritoriu, alte atribuții nu-și amintește. La întrebarea instanței, inculpatul Serjantu Ion a declarat că, referitor la împrumutul luat de la Bălan Violeta menționează că, a început lucrul cu un salariu de 2600 lei, ulterior s-a apropiat de Bălan Violeta și i-a spus că pleacă de la Serviciului Hidrometeorologic de Stat deoarece era imposibil să supraviețuiască cu acești bani, ulterior din discuția purtată, i-a spus problema sa financiară, astfel Bălan Violeta s-a oferit să îl ajute, a ajuns la un consens ca ea să-i împrumute suma de 3500 euro, s-au întîlnit ulterior, nu-și aduce aminte unde, peste 2-3 zile, la care ea i-a împrumutat banii dați. La alte persoane nu s-a

adresat cu privire la împrumut. S-a adresat la Bălan Violeta deoarece era în relații bune, colegiale și ea ca o mamă l-a ajutat. Cardul salarial a lui Serjantu Ion a fost la Dna Violeta Bălan pe o perioadă de mai mult de jumătate de an dar nu ține minte exact. Împrumutul l-a luat la începutul anului 2019, cardul salarial îl deținea pînă la finele anului 2019. Cînd a primit suma împrumutului, a convenit deodată că va transmite doamnei Bălan Violeta cardul său salarial. Serjantu Ion nu ține minte exact cît timp a restituit împrumutul dar era mai mult de jumătate de an, după ce suma a fost restituită a luat cardul înapoi. Pe cardul salarial a lui Serjantu Ion în perioada cînd acesta se afla la Violeta Bălan, Serjantu Ion primea salariu în jur de 5000 lei, posibil de la 4000-5000 lei.

100. Fiind audiat în instanța de apel inculpatul a reiterat că susține declarațiile oferite în prima instanță, precizând că nu recunoaște vina.
101. Colegiul penal analizînd și apreciînd sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor, le apreciază ca nefiind veridice, or inculpatul a oferit astfel de declarații cu scopul de a induce în eroare instanța și a se eschiva de răspundere penală.
102. În continuare instanța de apel menționează, că deși inculpații nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor pentru care au fost condamnați, culpa acestora este demonstrată prin probele ce vor fi analizate în continuare, cum ar fi:
103. Declarațiile reprezentantului părții vătămate, Dogotari Vasilii care fiind audiat a declarat că din cei patru inculpați o cunoaște personal doar pe Bălan Violeta în legătură cu activitatea de serviciu. La data de 23.09.2019 în cadrul Ministerului Agriculturii a parvenit demersul Procuraturii Anticorupție cu nr. 9859 prin care s-a remis Ministerului demersurile privind suspendarea din funcție a d-nei Movileanu Cristina din funcția de Șef al Direcției Finanțe și Contabilitatea al Serviciului Hidrometeorologic de Stat în legătură cu învinuirea acesteia pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal precum și demersul de suspendarea din funcția de Director Adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Din demersurile invocate Ministerul a aflat despre faptele imputate d-nei Bălan Violeta și a d-nei Cristina Movileanu. Din care considerente Ministerul a fost recunoscut în calitatea de parte vătămată în procesul dat. Totodată formulînd și o acțiune civilă față de Voioleta Bălan și Cristina Movileanu. Audiind cele declarate de către Procuror, Ministerul va modifica pretenția prin majorare întrucât la momentul întocmirii cererii de intentare a acțiunii civile Ministerul s-a condus de demersurile Procuraturii Anticorupție în care figura suma de 210 455 lei moldovenești. La întrebarea procurorului, reprezentantul părții vătămate, Dogotari Vasilii a

declarat că, Ministerul nu a inițiat o anchetă de Serviciu în scopul constatării celor indicate în demers. S-a emis un ordin de suspendare a d-nei Violeta Bălan dar nu-și aduce aminte numărul și data emiterii ordinului deoarece a fost perfectat de către Serviciul Resurse Umane. Referitor la Movileanu Cristina, Ministerul nu a putut satisface demersul Procuraturii deoarece aceasta nu se află în raporturile de muncă ale Ministerului. Prin urmare nu putea nici emite un ordin de suspendare a acesteia. Din câte cunoaște Bălan Violeta nu a contestat ordinul de suspendare din funcție. Ministerul s-a condus doar de cele indicate în demersurile emise de către Procuratura Anticorupție. Nu cunoaște referitor la faptul dacă s-a efectuat controlul asupra veridicității angajării persoanelor care figurau în demersurile Procuraturii. Serviciul Hidrometeorologic de Stat nu este o autoritate Publică prin urmare inculpații nu sunt Funcționari Publici. Cu toate acestea serviciul are statut de Instituție Publică Bugetară și care în partea ce ține de finanțare se supune rigorilor actelor normative emise de către Ministerul Finanțelor. Nu cunoaște pe ce timp de muncă se angajează personalul Serviciului Hidrometeorologic. De asemenea, a precizat că despre faptele inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina, Ministerul Agriculturii a aflat în urma demersurilor parvenite la Procuratura Anticorupție de la Sediul Instituției. Reprezentantul părții vătămate, Dogotari Vasiliu a declarat că, din câte cunoaște nu a fost formulat un astfel un demers privind constatarea prejudiciului, mărimea prejudiciului adus de către inculpați prin faptele acestora către Curtea de Conturi și către Inspekția Financiară. Serviciul Hidrometeorologic de Stat este o Instituție Publică cu personalitate juridică din Sfera de Competență a Ministerului Agriculturii dezvoltării regionale și a Mediului, succesor al Ministerului Mediului.

104. Fiind audiat suplimentar, reprezentantul părții vătămate, Dogotari Vasiliu a declarat că, referitor la statutul juridic al Serviciului Hidrometeorologic de Stat și al funcționarilor acestora/angajaților potrivit extrasului din Registrul de stat al Unităților de Drept, poate menționa că, Serviciul Hidrometeorologic de Stat este luat la evidența drept autoritate publică, cu toate acestea potrivit informațiilor comunicate de către angajații direcției Resurse umane din cadrul Ministerului, personalul serviciului nu sunt funcționari publici, deoarece nu dețin schema de încadrare a Serviciului Hidrometeorologic de Stat în care să figureze aceștia drept funcționari publici. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat până în prezent nu s-a stabilit mărimea prejudiciului cauzat de către inculpați instituție, în cadrul Instituției date, în prezent se efectuează inspekția financiară, activitate care nu este finalizată, prin urmare nu cunoaște dacă s-a stabilit cu certitudine prejudicial adus de către inculpați, ulterior după ce vor avea raportul inspekției financiare, se vor expune asupra prejudiciului cauzat. Reprezentantul părții vătămate, Dogotari Vasiliu, nu poate să spună informații

referitor la controlul inspecției financiare nu cunoaște dacă este unul tematic sau sistematic, dar inspectorii l-au contactat și au solicitat detalii pe marginea acestui dosar penal. Careva anchete de serviciu în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Ministerul nu poate face, competența îi aparține directorului Serviciului Hidrometeorologic de Stat deoarece Ministerul nu are stabilite raporturi contractuale sau de serviciu cu personalul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, cu excepția directorului și a vicedirectorului din cadrul acestei autorități, totodată Ministerul poate dispune efectuarea unui audit de către subdiviziunea de audit intern din cadrul Ministerului, dar după cum a menționat și în ședința anterioară, nu a fost identificat un ordin prin care să se dispună efectuarea auditului la această autoritate. Referitor la faptul dacă prin acțiunile inculpaților s-ar fi cauzat careva prejudiciu material, Ministerului sau Serviciului Hidrometeorologic de Stat, reprezentantul părții vătămate poate declara că, Serviciul Hidrometeorologic de Stat este finanțat din bugetul statului, iar Ministerul la rândul său în baza Legii Bugetului gestionează alocațiile bugetare, mijloacele financiare stabilite în legea Bugetului de Stat anual pentru Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Conform atribuțiilor funcționale a Ministerului Agriculturii în gestionarea resurselor financiare publice în special a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, s-a stabilit că pe perioada 2017-2019 au fost careva supraplăți pentru achitarea salariilor angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat, ține să menționeze că nu cunoaște dacă au fost sau nu careva supraplăți. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat statele de personal sînt prezentate de către conducerea Serviciului Hidrometeorologic de Stat și sunt aprobate de către Ministerul Agriculturii, dar în detaliu cum are loc procesul, proiectul statelor de personal, reprezentantul părții vătămate nu cunoaște. Reprezentantul părții vătămate nu poate răspunde la întrebarea dacă în cadrul aprobărilor statelor de personal pe perioada 2017-2019 Ministerul Agriculturii a stabilit depășiri a numărului de angajați planificat pentru angajare în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Referitor la întrebarea dacă, conform legislației și practicii se permite angajarea persoanelor la domiciliu, reprezentantul părții vătămate a declarat că, în practica Ministerului Agriculturii nu s-a practicat prestarea muncii la distanță, în cadrul Ministerului nu se încheie contracte, doar se emit ordine și funcționarii publici activează în baza fișei postului, la fel concretizează că, Serviciul Hidrometeorologic de Stat este autoritatea tipică, adică conform registrului unităților de drept aceasta este autoritate publică, pe cînd angajații acestei autorități nu sunt funcționari publici, această situație este creată de faptul că Serviciul Hidrometeorologic de Stat a fost creat pînă la adoptarea Codului Civil, care a reglementat astfel de formă juridică organizatorică ca instituție publică, prin urmare la momentul creării Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Camera înregistrării de Stat a luat la evidență această

entitate, drept autoritate publică. Ministerul Agriculturii treptat supune reorganizării entitățile ce se află în subordinea sa, respectiv și Serviciul Hidrometeorologic de Stat urmează să fie reorganizat în instituție publică, aceasta fiind la nivel de concepție, hotărîrea încă nu este aprobată, acest fapt nu afectează relațiile bugetare între Minister și Serviciul Hidrometeorologic de Stat, indiferent de forma de organizare juridică. Fiind audiat suplimentar în ședința de judecată, reprezentantul părții vătămate, Cucereanu Ruslan, la întrebarea inculpatei Bălan Violeta a declarat că, potrivit declarațiilor anterioare date de reprezentantul părții vătămate, la acel moment o careva anchetă de serviciu nu a fost efectuată, la moment Ministerul Mediului la fel nu a efectuat o careva anchetă de serviciu. Conform răspunsului Serviciului Hidrometeorologic de Stat din 18.03.2024, nu au fost efectuate careva cercetări sau anchete de serviciu pe cazul dat, nu s-au făcut avînd în vedere că aceste acțiuni sunt examinate în cadrul prezentului proces penal. Ministerul Mediului a preluat statutul de parte vătămată în prezenta cauză penală avînd în vedere că anterior a fost recunoscut ca parte vătămată și civilă - reprezentantul Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, însă ulterior Ministerul Mediului a preluat atît drepturile cît și obligațiunile. De ce anume s-a solicitat încasarea prejudiciului material din contul lui Bălan Violeta, deoarece conform Legii contabilității nr. 113 din 2007, conducătorul entității este obligat să organizeze și să asigure ținerea contabilității în mod continuu, Bălan Violeta a semnat actele și a admis abuzul de serviciu. Reprezentantul părții vătămate, Cucereanu Ruslan a declarat că, nu cunoaște dacă inculpata a încheiat contract de răspundere materială însă sunt obligații de serviciu ce rezultă din contractul de muncă și Legea contabilității, la fel și Regulamentul Intern prevede răspunderea personală a angajatului. Bălan Violeta în perioada 2017-2018 avea funcția de director adjunct însă îndeplinea și funcția de director deoarece funcția de director era vacantă la acel moment. Ea cumula ambele funcții de director adjunct și director. Între aceste 2 funcții există diferență. Menționează că, există un regulament intern ce prevede faptul că, în cazul absenței directorului, obligațiile acestuia sunt efectuate de directorul adjunct. Nu cunoaște dacă suma pe care Bălan Violeta ar prejudicia Serviciul Hidrometeorologic de Stat, ar fi depășit mărimea bugetului anual preconizat de Instituție pentru salarizarea personalului. Numărul persoanelor angajate de către Bălan Violeta se afla în limita statelor de personal aprobate.

105. Fiind audiat suplimentar în ședința de judecată, reprezentantul părții vătămate, Cucereanu Ruslan a declarat, că susține integral acțiunea civilă înaintată în raport cu inculpatul Serjantu Ion în suma de 82 271 lei, sume indicate care au fost, din care ei le impută conform materialelor cauzei, adică conform extrasului din contul de card al salariatului care au fost achitate de

către Serviciul Hidrometeorologic de Stat în perioada 2017-2019, de asemenea conform tabelului de evidență a timpului de muncă și a rulajului contului bancar. Serviciul Hidrometeorologic de Stat, ca și alte autorități din subordinea Ministerului Mediului, sunt finanțate din bugetul de stat, dar prin intermediul Ministerului Mediului, deoarece toate plățile sunt examinate și aprobate, apoi transmise Ministerului Finanțelor. Și, respectiv, dacă apar ulterior careva solicitări suplimentare de finanțare de la Serviciul Hidrometeorologic, ele sunt adresate Ministerului Mediului și ulterior, după aprobare sau neaprobare, dacă sunt aprobate, sunt transmise spre executare la Ministerul Finanțelor, iar dacă nu sunt aprobate, sunt restituite. De aici și reiese că toate plățile sunt aprobate de Ministerul Mediului. Din aceste considerente, Ministerul Mediului a înaintat acțiunea civilă în prezenta cauză penală. La elaborarea politicii bugetar-fiscale participă numai Ministerul Mediului. La întrebarea avocatului Andrei Mațco, reprezentantul părții vătămate, Cucereanu Ruslan a declarat că, prejudiciul total cauzat bugetului de stat este de 321 694 lei. Având în vedere conform actului de învinuire, prejudiciul calculat este de 239 423 lei. Suma de 82 271 lei este constituită potrivit extraselor din contul salarial al inculpatului Serjantu Ion, care se află în materialele cauzei, care au fost examinate în cadrul urmăririi penale. Face referire la procesul-verbal de cercetare a extrasului salarial al inculpatului Serjantu Ion și informația care este indicată în rulajul bancar. Ministerul Mediului nu a făcut cercetări de serviciu pe cazul indicat, pe motiv că au fost examinate de către organul de urmărire penală și se examinează în instanță. Acțiunea civilă se întemeiază pe extrasele din contul salarial și declarațiile martorilor, inclusiv a rulajului din contul bancar. Ordinul Ministerului Mediului nr. 46 din 6 mai 2021 cu privire la aprobarea regulamentului și structurii Serviciului Hidrometeorologic de Stat, având în vedere punctul 3 din regulamentul referitor la gestionarea mijloacelor financiare, declară că: după ce au fost aprobate sumele de către Ministerul Mediului, au fost expediate către Ministerul Finanțelor și ulterior prin intermediul Trezoreriei de Stat către Serviciul Hidrometeorologic de Stat, și aici este un interes al Ministerului Mediului pentru a aloca sumele către autoritățile din subordinea ministerului. După ce sumele fost aprobate și au ajuns la Serviciul Hidrometeorologic de Stat, serviciul gestionează acești bani. Banii vin deja divizați pe anumite domenii ce țin de activitatea Serviciului Hidrometeorologic de Stat. În perioada 2017-2019, mijloacele financiare care au fost aprobate și transferate de către Ministerul Mediului la contul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, transferate spre salarizare, nu cunoaște dacă au depășit cheltuielile de salarizare, având în vedere sumele care au fost transferate în contul serviciului; în caz că ar fi fost depășite cheltuielile, ar fi fost solicitări

de la serviciu către minister pentru a fi aprobate. Nu cunoaște dacă au fost aprobate.

106. Colegiul penal analizând și apreciind declarațiile reprezentanților Ministerului Mediului prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind veridice, utile, pertinente, care combat declarațiile inculpaților și indică la vinovăția acestora în comiterea infracțiunii de care au fost condamnați.
107. Declarațiile martorului Cereș Veaceslav care fiind audiat a menționat că îi cunoaște pe toți patru inculpați, nu este în nici un fel de relații cu ei, au fost colegi la Serviciul Hidrometeorologic de Stat, unii deja nu mai activează acolo. În perioada anului 2017 activa în Serviciul Hidrometeorologic de Stat, activa în calitate de Șef de Centru mijloace de măsurare, pe urma a trecut în Secția Echipamente, acum iar și-a schimbat funcția. Pe inculpatul Serjantu Ion îl cunoaște de la sfârșitul anului trecut în decembrie, el lucra la Secția Mijloace de Măsurare, nu-și amintește exact în ce funcție el a fost angajat. În perioada lunii ianuarie 2019, în secția Menținere și Echipamente, au activat trei persoane, inclusiv Cereș Veaceslav. Cereș Veaceslav a fost responsabil de întocmirea tabelului de pontaj, l-a făcut la calculator, când s-a dus în contabilitate să ridice tichetele de salariu, a observat că i s-a dat tichet pentru o persoană mai mult, era pe numele lui Serjantu Ion, martorul a întrebat de contabilitate cine este persoana, ei s-au făcut „morți în păpușoi”, atunci martorul s-a dus la Secția Cadre să verifice cine este persoana, la Secția Cadre era Dna Bălan și Dna Evseenco, Dna Evseenco nu i-a răspuns, Dna Bălan a spus că Serjantu Ion a acordat careva servicii. Martorul nu a știut că Serjantu Ion a fost introdus în tabelul de pontaj, pînă cînd nu a fost audiat la Centrul Național Anticorupție, acolo i s-a prezentat copia la tabelul de pontaj, acolo era introdus numele Serjantu Ion de mîna, tot la anchetator i-au prezentat că Serjantu Ion figura în cadrul laboratorului de verificări metrologice, la fel două luni, nu-și amintește care, Serjantu Ion era introdus în tabelul de pontaj de mîna. La întrebarea instanței, martorul a declarat că, nu-și amintește funcția care era indicată la Serjantu Ion. După ce a fost la Centrul Național Anticorupție, a trecut iar pe la Secția Cadre și a întrebat-o pe Dna Evseenco, cine este Serjantu Ion, ea a răspuns „de ce mă întrebi pe mine, întreab-o pe Dna Violeta” mai tîrziu a aflat că Serjantu Ion a fost angajat deja la Contabilitate, aproximativ la sfârșitul anului 2019 a fost angajat, apoi el s-a concediat și Cereș Veaceslav nu l-a mai văzut. La întrebarea procurorului, martorul a declarat că, Cereș Veaceslav nu l-a văzut pe Serjantu Ion să activeze la Serviciul Hidrometeorologic de Stat. Se presupune că Cereș Veaceslav trebuia să-l vadă la serviciu, dacă Serjantu Ion era să activeze, era să-l vadă. În tabelul de pontaj, la numele Serjantu Ion îi erau

destinat paragraful 8 ore lucrătoare. Cereș Veaceslav a întrebat și pe alți colegi, nu ține minte precis numele, dacă îl cunosc pe Serjantu Ion, colegii au spus că nu cunosc așa persoana. Cereș Veaceslav a făcut rost de lista tuturor angajaților al Serviciul Hidrometeorologic de Stat și acolo era Serjantu Ion, nu țin minte precis la ce funcție era angajat, dar din câte ține minte era angajat la Laboratorul de Aer. În alte secții numele lui Serjantu Ion nu figura. Cereș Veaceslav, personal nu a vorbit cu Serjantu Ion cum a fost el angajat în cadrul Serviciul Hidrometeorologic de Stat. Serjantu Ion s-a concediat, nu cunoaște din ce motiv și în ce perioada s-a concediat. Cereș Veaceslav personal nu a introdus numele lui Serjantu Ion în tabelul de pontaj. Cereș Veaceslav a fost la contabilitate și a ridicat tichetele de salarii pentru angajații secției pentru care activa de mai multe ori, însă tichetul pe numele lui Serjantu Ion, l-a ridicat o singură dată, ulterior în cadrul Centrului Național Anticorupție a aflat că ultimul figurează și în tabelul de pontaj și la Laboratorul de Verificări Metrologice care la fel se afla în subordonarea Centrului Mijloace de Măsurare pentru care tot Cereș Veaceslav era responsabil de întocmirea tabelului de pontaj. Careva alte persoane cu titlu de angajați al Serviciul Hidrometeorologic de Stat, al căror nume a fost indicat manual nu a depistat, Cereș Veaceslav nu a avut acces la tabelele de pontaj pentru a verifica acest lucru, dar analizând lista angajaților, mai erau persoane suspecte, adică - persoane care erau în liste dar care pe viu nu i-a văzut niciodată, erau persoanele: Vreme Eugeniu, și alte persoane care nu și le amintește acum. În cazul lui Vreme Eugeniu a constatat că el este plecat peste hotare, a aflat asta de la alți colegi de lucru care îl cunoșteau pe Eugen, ei au spus că el era plecat în Marea Britanie, Cereș Veaceslav era angajat la 02 ianuarie 2017 în acel timp Vreme Eugeniu deja era angajat dar Cereș Veaceslav pe el nu l-a văzut niciodată. Cereș Veaceslav nu a anunțat conducerea Serviciului Hidrometeorologic de Stat despre Serjantu Ion și Vreme Eugeniu. Vreme Eugeniu a fost concediat în luna decembrie 2018 când a fost reorganizarea Serviciului Hidrometeorologic de stat. Despre faptul că sunt angajați ca Vreme Eugeniu care nu se prezintă la serviciu dar primesc bani a discutat cu colegii de muncă, împreună cu colegii se indignau de acest lucru. Contractele sunt încheiate cu administrația Serviciului Hidrometeorologic de stat, Cereș Veaceslav nu avea de unde să știe modul de angajare a personalului. Cereș Veaceslav nu a prestat servicii la distanță niciodată fiind angajat la Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Cereș Veaceslav nu a văzut lucrări efectuate, sau careva acțiuni executate și semnate de către Serjantu Ion sau Vreme Eugeniu. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu se petreceau ședințe operative cu participarea tuturor angajaților, se adunau doar șefii de secție și șefii de subdiviziuni ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Cereș Veaceslav ca șef de secție la fel participă la aceste volante. Nu a auzit că

la aceste volante să fie abordată tema - angajării fictive la Serviciului Hidrometeorologic de Stat, el nu a abordat această problemă la volante. Salariul de funcție a lui Serjantu Ion și Vreme Eugeniu nu l-a cunoscut, el în tabelul de pontaj a văzut doar că era indicat orele lucrate. Salariul de funcție pentru poziția în care era angajat Serjantu Ion era aproximativ 3000 de lei. Declarațiile care le-a oferit la CNA sunt veridice, le susține pe deplin, le-a făcut pe baza memoriei și a documentelor prezentate de ofițerul de urmărire penală. Pe segmentul achizițiilor, cu titlu de mentenanță, realizată de Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a dat declarații referitor la achizițiile de mentenanță privind radarul meteorologic „*****”. Nu a știut care a fost problema cu achiziția radarului menționat, radarul a fost primit sau cu titlu gratuit, sau a fost primit în cadrul unui proiect, el când abia s-a angajat, acest radar deja aparținea Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Serviciul de mentenanță a radarului a fost prin intermediul companiei „Chineco”, persoanele care au efectuat mentenanța erau din S.U.A. Achiziția, mentenanța și reparația a fost efectuată de compania „Chineco”, a fost efectuată licitația publică însă a participat doar o singură persoană ofertantă. Angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu au fost angajați de către compania străină „Chineco” pentru mentenanța radarului nominalizat. Singura sursă de venit a angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat era salariul de funcție.

108. Martorul Cereș Veaceslav a declarat că, întreprinderea „Chineco” este una locală, însă ei prezentau un certificat că sunt reprezentanții oficiali ai „EEC” în R.M. În perioada anilor 2018-2019 probabil erau și alte companii care prestau servicii de mentenanță a softului radarului, în următorii ani, la licitații s-au înscris și alte companii. El, ca angajat al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a fost membru al grupului de lucru privind achizițiile serviciilor de mentenanță. Conform atribuțiilor de serviciu, el era persoana responsabilă materială pentru integritatea radarului care se afla pe teritoriul Aeroportului Internațional *****. Activează la Serviciului Hidrometeorologic de Stat din 02.01.2017, a activat și mai înainte dar pe urmă s-a concediat pe o perioadă de timp. Cereș Veaceslav a activat în calitate de șef de Centru Mijloace de Măsurare în anul 2017, iar în anul 2018 Centru s-a reorganizat în secție. Conform statelor de personal, după secția pe care o conducea erau aproximativ cinci sau șase funcții, după reorganizare din anul 2018, au rămas numai patru funcții, toate aceste funcții, jumătate erau vacante din motiv că era salariul mic. D-na Bălan, care era vice-directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, îi pune sarcinile care trebuiau să fie efectuate de către secția pe care o conducea. Exista planul anual de acțiune, la fiecare volantă la fel se discutau acțiunile care erau necesar de întreprins imediat. Sarcinile impuse secției pe care o conducea erau îndeplinite de fiecare dată. Lista angajaților de serviciu de care a făcut rost era identică cu

copia care i-a prezentat-o anchetatorul. Cereș Veaceslav nu cunoaște pe toți angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat după nume și familie dar vizual îi cunoaște pe majoritatea, în lista pe care a obținut erau aproximativ 380 de persoane, acum după reorganizare sunt în jur de 270. Secția pe care o conduce efectuează mentenanța echipamentelor meteorologice din rețeaua meteorologică națională și în cadrul deplasărilor de serviciu în teritoriu, contactează nemijlocit cu angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat, astfel pe majoritatea angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat îi cunoaște, poate nu știe familia lor, dar vizual îi cunoaște. Constatând că sunt două persoane care pe viu ca angajați nu i-a văzut niciodată, nu a întreprins careva acțiuni pentru a vedea dacă aceste persoane activează online sau prin cumul la Serviciului Hidrometeorologic de Stat, este o informație secretă pentru restul angajaților, el doar a discutat cu colegii despre acest fapt, totuși a obținut această informație doar în mod verbal, indirect. Cereș Veaceslav nu s-a aflat niciodată în nicio relație de rudenie cu Vreme Eugeniu. Conform atribuțiilor sale de serviciu Serviciului Hidrometeorologic de Stat, careva obligațiuni sau imputerniciri de a verifica întocmirea tabelului de pontaj al altor subdiviziuni, în special al direcției de contabilitate nu a avut, acest lucru este un secret, a aflat întâmplător această informație. Cereș Veaceslav nu poate să declare despre careva activitate a lui Serjantu Ion și Vreme Eugeniu la Serviciului Hidrometeorologic de Stat, pe Serjantu Ion l-a văzut mai târziu când a fost angajat la direcția de contabilitate. În perioada lunilor noiembrie-decembrie 2018 nu au fost angajate mai multe persoane în secția în care el activează, decât numărul persoanelor prevăzute de statul de personal. În perioada 2017 până în octombrie 2019, de angajarea salariaților și încheierea nemijlocită a contractelor individuale de muncă în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, știe că, persoana când se angajează scrie o cerere către directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, ulterior, secția cadre, întocmește contractele și ordinele de angajare. Fiecare angajat din cadrul secției unde activează el, își are fișa sa de post cu atribuțiile de serviciu incluse. Martorul Ceres Veaceslav a mai declarat că Serviciului Hidrometeorologic de Stat era amplasat pe adresa: m. *****, str. *****, acolo activau peste 100 de persoane, în perioada 2017 până în octombrie 2019 nu poate să spună câți oameni acolo activau. Serviciului Hidrometeorologic de Stat dispune de 14 stații meteorologice care sunt deservite de personal, sunt două stații hidrologice, în cadrul stației meteorologice este șeful, patru observatori care lucrează în schimburi, tehnician, agrotehnicieni, nu este un număr fix de angajați. Serviciului Hidrometeorologic de Stat are stații pe teritoriul întregii țări. Până la noul director, angajații puteau să expedieze prin poștă cererile sale, iar acum li s-a impus prezența personală pentru depunerea cererilor. Pe angajații altor stații,

Cereș Veaceslav îi cunoaște vizual pe majoritatea. Nimeni nu numără angajații care sunt prezenți la serviciu, o persoană responsabilă de evidența personalului la serviciu, în instituție nu există, fiecare șef al secției își urmărește faptul dacă angajatul acestuia este la serviciu. Când o oarecare persoană dorește să se angajeze în secția pe care o conduce, Cereș Veaceslav vizează cererea de angajare a persoanei respective, ducând o discuție cu aceasta până la angajare.

109. Declarațiile martorului Borș Petru care fiind audiat a comunicat că îi cunoaște pe toți patru inculpați din sala de ședință, îi cunoaște deoarece erau în relații de serviciu. I-a cunoscut când s-a angajat la Serviciul Hidrometeorologic de Stat în anul 2016 în funcția șef de gospodărie. Nimeni din inculpații prezenți nu avea calitate de subalterni al martorului. Conform fișei postului, Borș Petru era responsabil de întreținerea bunurilor, ordinii și curățeniei într-o stare bună. Bălan Violeta era angajată în calitate de director interimar. Angajările persoanelor care se aflau în subordinea lui Borș Petru, care au fost angajați după martor la serviciu, nu era coordonat cu Borș Petru, erau angajați de către Dna Bălan. Dna Bălan Violeta i-a spus lui Borș Petru că trebuie de angajat două persoane, Bălan Violeta i-a aratat martorului Borș Petru pe hîrtie că trebuie de angajat o persoană pe nume Vlah, a doua persoana nu o ține minte, a spus că trebuie de angajat în calitate de muncitori, aceste evenimente erau aproximativ 2 ani în urmă, Bălan Violeta l-a chemat pe Borș Petru la ea în birou, Borș Petru trebuia să contrasemneze cererea lor de angajare. Borș Petru a semnat cererile de angajare. Borș Petru a întrebat-o pe Dna Bălan Violeta de ce trebuie angajate persoanele date, ea i-a spus că „Trebuie”. Borș Petru nu am văzut niciodată aceste două persoane care trebuiau să fie angajate. Borș Petru a semnat tabelele de pontaj cu câte 8 ore pe zi pentru aceste două persoane. În lipsa sa, tabelele de pontaj le semna înlocuitoarea lui Borș Petru, dna Negara Mariana. Borș Petru nu-și amintește dacă Negara Mariana a fost invitată de către Bălan Violeta, dar el a prevenit-o pe aceasta că dna Bălan Violeta a spus că trebuie semnate tabelele de pontaj. Borș Petru nu-și poate aminti în ce perioadă a anului au avut loc aceste două angajări. Aceste două persoane nu mai lucrează la Serviciul Hidrometeorologic de Stat, nu știe exact cât timp au lucrat, dar nu mai puțin de jumătate de an. Borș Petru a văzut cererile de demisie ale acestor două persoane, dar nu poate spune exact acest lucru. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, salariul se primește la card. Borș Petru nu a semnat acte privind eliberarea cardurilor bancare pentru aceste două persoane, nu are acest drept. Borș Petru nu o cunoaște pe Roșcan Ana. Botică Georgeta este una din cele două persoane care au fost angajate. Neamțu Iulia lucrează în calitate de paznic la Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Borș Petru o cunoaște personal, a văzut-o de multe ori la serviciu. Borș Petru îl cunoaște pe Cristea Serghei, care a fost angajat al Serviciului, l-a recomandat dna Natalia Ghier.

Cererea de angajare a lui Cristea Serghei a fost contrasemnată de Borș Petru și de dna Violeta Bălan, nu-și amintește precis. Cristea Serghei era angajat în calitate de muncitor calificat, nu-și amintește ce salariu de funcție avea, știe că avea un program flexibil, venea la serviciu la nevoie, se ocupa cu reparațiile. Referitor la cardurile salariale ale lui Vlah și Botică Georgeta, nu știe cine se folosea de ele. Persoanele Vrenea Eugeniu, Serjantu Ion, Radu Veaceslav, Gavrilova Dima, Epirotii Elena - nu le cunoaște, nu a auzit aceste nume vreodată. Când dna Bălan Violeta l-a chemat în birou și i-a spus că trebuie să angajeze aceste două persoane, nu a pus întrebări, a presupus că dacă nu semnează cererile de angajare riscă să fie eliberat din serviciu. La întrebarea reprezentantului părții vătămate, martorul Borș Ilie a declarat că: Borș Petru completează cu mâna tabelul de pontaj, scrie atât numele cât și orele. Conform fișei sale de post, este răspunzător de sediul central al Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Nu știe dacă sunt alte persoane responsabile de gospodărie decât la sediul central. Martorul Borș Ilie a declarat că, conform fișei de post, în serviciul asistență și edificii al Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu-și amintește exact câte unități de personal sunt prevăzute, 17 sau 18 oameni. Acești oameni activau în blocul administrativ din mun. *****. Când dna Bălan Violeta activa în calitate de director, nu au fost angajați mai mult de 17-18 persoane, posibil chiar erau mai puțini. Existau locuri vacante în serviciul unde era el șef. Angajarea persoanelor care trebuiau să activeze în subordinea sa nu era responsabilitatea lui. Se discutau între angajați, se găseau colaboratori din informații ce circulau prin organizație. De la dna Violeta Bălan, Borș Petru a primit indicații să caute state de personal, nu a venit el cu vreo candidatură. Când Violeta Bălan i-a dat indicație lui Borș Petru să angajeze pe Vlah și Botică, în birou nu mai erau alte persoane. După o perioadă de la angajarea acestor două persoane, a spus dnei Bălan să scoată persoanele din tabelul de pontaj că nu e bine, dna Violeta i-a răspuns: ”Totul o să fie bine”. S-a adresat de mai multe ori cu asemenea întrebări, rezultatul era același. Nu a spus la nimeni despre aceste indicații ale dnei Bălan Violeta, cu excepția dnei Negara Mariana. Sarcinile de lucru puse în fața secției lor se îndeplineau. Conform fișei de post, Borș Petru era responsabil de vizarea cererilor de angajare și de eliberare a persoanelor aflate în subordinea sa. Borș Petru nu decidea în ce condiții va activa persoana, la distanță sau pe viu, se încheia contractul individual de muncă. Borș Petru știa cine și în ce regim lucra. Borș Petru afla despre modul de activitate al fiecărui angajat din contractul individual de muncă, citea în contractele lor. Nu erau alte persoane în afară de Cristea Serghei care aveau un grafic flexibil de lucru, acesta a lucrat foarte puțin, aproximativ jumătate de lună, nu știe dacă era angajat prin cumul sau ca lucru de bază.

110. Declarațiile martorului Negară Mariana care fiind audiată a declarat că îi cunoaște pe inculpați, aceștia fiind angajați ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat, relațiile fiind strict de colegialitate. Negară Mariana este angajată a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, cu trei ani în urmă act****d în secția gospodăriei în calitate de specialist. Negară Mariana a fost rugată de domnul Borș Petru să completeze un tabel de pontaj pentru două persoane necunoscute ei. Negară Mariana a completat tabelul indicând că persoanele respective au lucrat 8 ore pe zi. La prima întâlnire cu Borș Petru, l-a întrebat despre identitatea acestor persoane și motivul pontării, primind răspunsul că directorul Bălan Violeta este la curent. Borș Petru se arăta mereu nemulțumit de situația creată, insistând în repetate rânduri pentru concedierea acestor persoane. Din discuțiile cu Borș Petru a înțeles că acesta va cere dnei Bălan Violeta să elibereze aceste persoane. Ulterior a aflat că una dintre persoane a fost concediată, iar după un timp și cealaltă. Martorul Negară Mariana a declarat că fapta a avut loc acum 2-3 ani, momentul exact nu-și mai amintește. Își amintește doar numele de familie ale persoanelor pontate: Vlah și Botică. Borș Petru i-a spus că a primit indicații de la dna Violeta Bălan să pondeze aceste persoane. Cunoscându-l pe Borș Petru ca o persoană corectă, a crezut cuvintelor acestuia. Bălan Violeta nu i-a dat niciodată indicații directe, scrise sau verbale, privind pontarea, angajarea sau concedierea. Negară Mariana nu a discutat cu Borș Petru despre salariile persoanelor nominalizate. Salariile se achită prin transfer bancar pe card, cardurile fiind eliberate de secția planificare. Există o perioadă de tranziție când salariații primesc banii în mână, până la eliberarea cardului. Negară Mariana nu a avut conflicte și nu are relații ostile cu dna Bălan Violeta. Negară Mariana completa pontajele în absența lui Borș Petru, conform contractelor de muncă. Negară Mariana completa orele conform indicațiilor primite de la Borș Petru. Act****d ca specialist, îl înlocuia pe Borș Petru în absența acestuia. În fiecare secție erau aproximativ 18 persoane, toate act****d la sediul central. Existau angajați cu program flexibil, cunoscând un singur caz care a lucrat doar o lună. Borș Petru, ca șef de secție, se ocupa de repartizarea sarcinilor. Nu știe dacă dna Bălan Violeta dădea alte indicații angajaților secției. În secție erau și angajați cu normă parțială (jumătate de salariu). Sarcinile secției erau îndeplinite. Martorul a declarat că: din secția lor nu se deplasau muncitori la alte sedii, dar alte secții trimiteau personal. Pe lângă sediul central existau 14 stații hidrologice și 14 posturi meteorologice. Prezența la serviciu era verificată de Borș Petru la sediul central, necunoscând procedura la alte sedii. În secția gospodăriei exista post de electrician, care putea fi trimis în teritoriu la nevoie. De asemenea, se trimiteau în teritoriu persoanele responsabile cu încălzirea și alimentarea cu apă. Aceste deplasări se făceau cu mașina de serviciu, fiind înregistrate. Nu cunoștea procedurile de plată pentru

orele suplimentare în deplasări. În secție au existat perioade cu deficit de personal. Nu a propus niciodată candidați pentru posturile vacante, nici Borș Petru nu a angajat pe cineva personal.

111. Declarațiile martorului Mărginean Viorica care fiind audiată a comunicat că pe inculpați nu îi cunoaște. Mărginean Viorica își amintește declarațiile care le-a oferit la urmărire penală, susține aceste declarații pe deplin. Ofițerii i-au adresat întrebări referitor la Dnu Staver Gheorghe, el este inginer pază și protecție a pădurii în cadrul Î.S. „Întreprinderea Silvo-cinegetică Strășeni”, Mărginean Viorica tot activează acolo în calitate de specialist resurse umane din anul 2006. Mărginean Viorica a fost întrebată de când Staver Gheorghe activează la Î.S. „Întreprinderea Silvo-cinegetică Strășeni”, au întrebat-o referitor la angajare, la acordarea concediilor în perioada 2015-2019 din motiv că Staver Gheorghe este angajat încă undeva, la ce Mărginean Viorica a explicat că Staver Gheorghe este angajat la muncă de bază la ei, fiind tabelat zi de zi, 5 zile în săptămână, cu 2 zile de repaos. Pe perioada 2015-2019 lui Staver Gheorghe i-au fost acordate concedii anuale în volum de 36 zile calendaristice, 28 conform codului muncii și 8 conform contractului colectiv de muncă. Conform legislației muncii el nu trebuia să înștiințeze administrația de la locul de muncă de bază despre angajarea la un alt serviciu atît timp cît își îndeplinea atribuțiile la Î.S. „Întreprinderea Silvo-cinegetică Strășeni” și era prezent la serviciu în orele de muncă. În perioada concediului, angajatul nu este obligat să informeze administrația de la locul de munca de baza despre cumularea altei funcții, dar este obligat să anunțe la locul unde este angajat prin cumul despre faptul că el este angajat de baza la alt serviciu. Mărginean Viorica a întrebat pe Dnu Staver Gheorghe de ce ea a fost audiată de ofițeri de la Centrul Național Anticorupție, la ce Staver Gheorghe i-a comunicat că în timpul concediului anual de odihnă de la locul de muncă de bază, o lună de zile a activat în altă instituție, Mărginean Viorica nu cunoaște în ce calitate a activat acolo. La moment Staver Gheorghe activează în continuare la Î.S. „Întreprinderea Silvo-cinegetică Strășeni”, este angajat de aproximativ 30 de ani în funcție de inginer pază și protecție a pădurii. În cadrul instituției unde activează Mărginean Viorica, nu au fost date explicații referitor la cumulări externe deoarece nu au avut precedente. Martorul Mărginean Viorica a declarat că, nu cunoaște dacă la moment Staver Gheorghe cumulează funcții. El este prezent zi de zi la serviciu. În cadrul Î.S. „Întreprinderea Silvo-cinegetică Strășeni”, în statutul întreprinderii nu există interdicții cu privire la cumulări externe.
112. Declarațiile martorului Lungu Mariana care fiind audiată a declarat că pe toți inculpații prezenți în ședință îi cunoaște, deoarece activase anterior împreună cu ei. Pe parcursul anilor 2005-2018, a fost angajată în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, act*****d în calitate de Șef de Centru

Monitoring al calității aerului atmosferic și radioactivității mediului. Dna Violeta Bălan era atunci *****, ceilalți inculpați - Movileanu Cristina era contabil-șef, însă nu-și amintește exact, dna Tatiana Evseenco era angajată la resurse umane, iar dnul Serjantu Ion, nu-și amintește exact însă îl cunoștea doar vizual din momentul deschiderii dosarului penal. Martorul a declarat că, Serjantu Ion i-a fost prezentat la serviciu de către Violeta Bălan, precum că el era persoana care activase și pe care martorul l-a tabelat, martorul întocmise acel tabel de pontaj. În atribuțiile sale de serviciu era vizată și efectuarea tabelului de pontaj, fiind șef de centru, urma să ducă evidența timpului de muncă. Necesitatea prezentării lui Serjantu Ion era necesară pentru că, în caz dacă urma să fie întrebată, martora să știe că această persoană activase în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Procesul penal, la acel moment, era deja pornit. Martorul nu știe dacă Serjantu Ion a fost angajat sau nu, ea doar a primit indicații să îl introducă în tabelul de pontaj, Dna Violeta Bălan i-a dat această indicație, ea la acel moment era șeful martorului nemijlocit. Indicațiile cu privire la tabelare le primea pînă a fi pornit procesul penal. Ea a obiectat dnei Violeta Bălan referitor la tabelarea lui Serjantu Ion, iar aceasta i-a spus: "să nu-ți fie frică, totul va fi bine și că ea răspunde pentru tot". Dnul Serjantu Ion era tabelat cu ziua obișnuită de muncă de 8 ore. Ea înțelegea că comite o derogare de la lege la indicația dnei Violeta Bălan. Ea obiecta la acest lucru de mai multe ori, dar, după cum spusese, aceasta răspundea: "eu răspund pentru totul". Indicația dnei Violeta Bălan era executorie și nu-i lăsa de alegere. Despre consecințele care ar fi putut s-o vizeze personal, nu discuta cu dna Violeta Bălan, primind doar indicații. Limitele salariale a lui Serjantu Ion, nu le ține minte. Serjantu Ion era angajat în baza unui cumul de funcții. Salariile se transeferau prin intermediul transferului pe card, nu poate spune cine gestiona salariul lui Serjantu Ion. Serjantu Ion a activat aproximativ un an de zile și ceva. Martorul personal o oarecare cerere de angajare, promovare sau concediere, care ar fi semnată de către Serjantu Ion nu a văzut. Lungu Mariana nu l-a văzut pe Serjantu Ion să vină la serviciu niciodată. Pe persoanele: Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav, Gavrilov Vadim, Ipirotii Elena, Cristea *****, Staver Gheorghe nu îi cunoaște. Pe Roșcan Ana a angajat-o la serviciu în calitate de tehnician. Ea a lucrat puțin timp, ulterior a plecat în concediu de îngrijire a copilului. Pe Borș Ion îl cunoaște, era angajat în cadrul serviciului Serviciului Hidrometeorologic de Stat. În anul 2016-2017, Lungu Mariana participat în calitate de membru a grupului de lucru la analiza ofertelor. Referitor la desfășurarea concursului pentru achiziția de reagenți și echipament pentru Centrul de Monitoring. De încheierea contractelor răspundea secția planificare sau contabilitatea, nu cunoaște exact. Martorul a mai declarat că Violeta Bălan, era fost șef a Centrului în care martorul activa, ulterior cînd ea a plecat în altă

funcție, Lungu Mariana a fost transferată în funcția ei. Violeta Bălan avea influență de serviciu față de Lungu Mariana în calitate de șefă al martorului, Violeta Bălan avea dreptul să aplice în privința lui Lungu Mariana pedepse sau stimulări. Era în competența ei administrativă inclusiv să o elibereze din funcție pe Lungu Mariana. Neîndeplinirea indicațiilor Dnei Violeta Bălan putea duce la eliberarea lui Lungu Mariana din funcție. Violeta Bălan avea dreptul să angajeze persoane în laboratorul în care activa chiar și fără acordul lui Lungu Mariana, dar de regulă discuta cu viitorul angajat deoarece sunt necesare cunoștințe specifice. Ca excepție era acest moment când Violeta Bălan i-a indicat martorului că trebuie să introducă în tabelul de pontaj pe Serjantu Ion. Lungu Mariana nu are dreptul să primească carduri salariale pentru cineva din colaboratori ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat, nu a fost așa ceva. La moment Lungu Mariana deține funcția de șef de direcție în cadrul Agenției de Mediu, pe care a obținut-o în baza de concurs, presupune că Violeta Bălan a fost angajată în calitate de șef, probabil în bază de concurs. În comisia de concurs unde Lungu Mariana a participat a fost compusă din aproximativ 5 persoane. Ocuparea unei funcții mai avansate de către Lungu Mariana nu a fost condiționată de careva promisiuni din partea comisiei de concurs. Martorul a declarat că, nu cunoaște dacă cineva din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat era angajat în bază de concurs. Când martorul era în calitate de șef a centrului, ea viza cererea de angajare a salariatul. Lungu Mariana nu a vizat cererea de angajare a lui Serjantu Ion. Bălan Violeta a invitat-o pe Lungu Mariana la ea în birou și i-a spus că Serjantu Ion a fost angajat. Pentru ziua deplină se tabelau 8 ore, pentru cumul - 4 ore. Tabelul de pontaj era întocmit de o doamnă Lidia Ferdeșli, ea activa în calitate de inginer, ea doar aviza acest tabel. A declarat că, despre indicația Dnei Violeta Bălan nu a povestit altor angajați ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat. La indicația mea doamnă Lidia Ferdeșli a indicat în tabelul de pontaj pentru Serjantu Ion 8 ore. Numărul de state de personal în cadrul Centrului unde activa în calitate de șef, nu depășea limita prevăzută. Serjantu Ion a fost eliberat din funcție odată cu trecerea funcțiilor și reorganizării Serviciului Hidrometeorologic de Stat în cadrul Agenția Mediului. Cunoaște că el nu a fost transferat. În anul 2019 Lungu Mariana a fost transferată, crede că Serjantu Ion știind despre transferare și reorganizare s-a eliberat. Lungu Mariana avea în subordinea sa aproximativ 20 de persoane. La momentul când Lungu Mariana a fost angajată în calitate de șef al Centrului de Monitoring, aceste persoane deja erau angajate. Nu ține minte dacă la acel moment erau funcții vacante. Serjantu Ion a fost angajat după angajarea lui Lungu Mariana în calitate de șef. Lungu Mariana activa din anul 2005, ea cunoașteam persoanele angajate după nume și prenume cât și vizual, la moment nu poate spune exact câte persoane activau atunci, aproximativ 22-23

persoane. Lungu Mariana ducea evidența faptului cine din angajați și cât timp era prezent la lucru. Erau cîteva birouri de lucru, Lungu Mariana era la serviciu împreună cu toții, evidența o ducea vizual, turnichet ce ar duce evidența nu exista. Dacă cineva se îmbolnăvea, el o înștiința pe Lungu Mariana prin cerere. Existau salariații subalterni care activau atît fizic pe loc cît și la posturi în alte sedii, însă ei toți venea zilnic și se semnav în jurnalul de predare a probelor de pe teritoriul. În fiecare dimineața persoanele care activau în teritoriu veneau în laborator, predau probele, se semnav în registru. Martorul a declarat că, în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat la Mateuți era un post de monitorizare a calității aerului, În Leova era un post, două în municipiul Bălți și șase posturi în mun. *****. Lungu Mariana pe persoanele care activau în teritoriu îi vedea rar, mai mult erau convorbiri telefonice și predarea datelor prin poșta electronică. Contactul fizic cu aceste persoane putea avea loc o dată la jumătate de an. Semnarea actelor, aducerea la cunoștință a actelor, către persoanele care activau în teritoriu se efectua prin telefon sau prin documente scanate și expediate prin intermediul poștei electronice. Există grup de expediție care lunar trece prin teritoriu, prin intermediul lor la fel putea fi expedită corespondența. Șeful de direcție verifica prezența angajaților la serviciu. A declarat că Serjantu Ion nu a fost angajat la serviciu de către Lungu Mariana, martorul nu cunoaște graficul lui de lucru. În acea perioadă nu se presta servicii la distanță la Centrul de Monitoring, nu cunoaște asemenea persoane. Martorul a declarat că, în afară de Lungu Mariana, tabelul de pontaj era semnat și de către Șeful de Direcție - Gîlcă Gavriil. În cadrul unei Direcții, erau mai multe Centre, inclusiv Centrul Monitoring. Cînd Lungu Mariana a fost angajată în funcție de șef al centrului, anterior a fost numită în calitate de șef-interimar aproximativ un an de zile, a mai declarat că, nu a efectuat un careva demers sau notă oficial înregistrată referitor la dezacordul lui Lungu Mariana aferent introducerii lui Serjantu Ion în tabelul de pontaj. Martorul a declarat că, Șeful de Direcție - Gîlcă Gavriil cunoștea că introducerea lui Serjantu Ion în tabelul de pontaj era la indicația Dnei Violeta Bălan. De asemenea, martorul a declarat că, Lungu Mariana nu a avut beneficii în urma angajării lui Serjantu Ion. Lungu Mariana a îndeplinit indicația lui Violeta Bălan deoarece ea era șef a Centrului foarte mult timp, Lungu Mariana era inginer, Bălan Violeta i-a spus că „cît este ea la putere, totul va fi bine”. Mai mult ca atît i-a apărut idea că dacă nu îndeplinește ce i-a spus Violeta Bălan, riscă să fie concediată.

113. Declarațiile martorului Ipirotii Elena, care a declarat că începînd cu anul 2002 Ipirotii Elena a lucrat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în calitate de specialist principal, secția planificare și marketing, apoi o perioadă a fost peste hotare, cînd a revenit, în perioada anilor 2015-2016 a lucrat, iar în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Pe timp ce activa la început în

cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în calitate de șef era Elena ***** Romanenco. În anul 2016, șeful era Movileanu Cristina, în această perioadă activa în ziua completă de muncă de 8 ore. Salariul primea prin transfer pe card, Ipirotii Elena se foloseam personal de cardul său salarial însă puteau fi momente când ruga pe cineva să scoată bani. Ipirotii Elena primea salariu în sumă de 1700-1800 lei, câteodată putea primi 2000 lei. Ipirotii Elena putea scoate banii de pe cardul salarial la bancomate sau putea să achite cu cardul salarial cumpărăturile. Ipirotii Elena se foloseam de bancomatul de lângă locul de muncă unde activa, în s. Botanica însă puteam scoate banii și de la alte bancomate. Când Ipirotii Elena a revenit de peste hotare și s-a angajat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a fost angajată de către Elena ***** Romanenco. Pe perioada cât Ipirotii Elena s-a aflat peste hotare, contractul de muncă a fost încetat. Când s-a concediat prima dată, Ipirotii Elena nu se folosea de acel card, dar când s-a angajat repetat a primit un alt card salarial. Ipirotii Elena nu a transmis primul său card salarial la nimeni când s-a concediat de la locul de serviciu, Ipirotii Elena nu a primit pe acest card sume bănești după concediere. Ipirotii Elena era coleg de serviciu cu Movileanu Cristina. Pe Bălan Violeta o cunoaște în legătură cu serviciu, activa în aceeași instituție. Pe Vremea Eugeniu, Borș ***** îi cunoaște, au fost colegi de serviciu. Pe Cristea Serghei, Staver Gheorghii, Vlah Petru, Botica Gerogeta, Serjantu Ion, Roșcan Ana, Radu Veaceslav, Gavrilov Vadim nu îi cunoaște. Din sala de ședință cunoaște pe Evseenco Tatiana, a fost șefa secției cadre, Bălan Violeta tot o cunoaște, la fel o cunoaște și pe Movileanu Cristina. Pe Serjantu Ion nu îl cunosc. Când Ipirotii Elena s-a eliberat definitiv a doua oară de la Serviciului Hidrometeorologic de Stat, cererea de demisie a fost semnată de către Movileanu Cristina. Ipirotii Elena nu a avut conflicte cu inculpații. Nu se află în legătură de rudenie cu cineva din ei. Martorul a declarat că, graficul de lucru în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat este începând cu ora 08:00 până la 17:00. Sunt lucrători care sunt chemați la necesitate. La ei în secția în care activau, asemenea persoane nu erau, toți activau în grafic deplin de lucru. Ipirotii Elena cunoaște că, Vremea Eugen activa de la distanță, el era angajat în secția planificare și marketing. Când Ipirotii Elena era angajată în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, a scris cerere pe numele Directorului Serviciului, când dorea să se concedieze la fel scriam cerere pe numele Directorului pe care o semna Șeful Secției unde activa Ipirotii Elena. În timp ce Ipirotii Elena activa în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat câteodată Ipirotii Elena făcea și alte activități decât cele înscrise în fișa de post și anume verifica tabelele de pontaj. În cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat activau aproximativ 400 de angajați, dintre aceste persoane erau angajați care au fost angajați prin cumul. Ipirotii Elena nu cunoaște pe toți angajații Serviciului

Hidrometeorologic de Stat, cunoaște despre numărul angajaților datorită funcției pe care o deținea, avea acces la aceste date. Ipirotii Elena cunoștea angajații care lucrau de mai mult timp în sediul în care activa și ea. Ipirotii Elena verifica toate tabelele de pontaj de la toate stațiile, inclusiv și de la aparatul central al Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Lor le transmiteau ordinele de concediu, de angajare la serviciu, concediu medical, concediu anual și suspendare, în privința angajaților și ei verificau în baza documentelor câte zile persoana era la serviciu, în coraport cu documentele prezentate, ei nu verificau de facto dacă persoana era la serviciu. După ce verificau tabelele de pontaj, posibil se semnau undeva precum că a verificat tabelele de pontaj, au trecut 5 ani deja, nu ține minte precis.

114. Declarațiile martorului Crușnevschi Anatolie care a declarat că cunoaște inculpații din sala de ședință, în perioada anilor 2016-2020 au activat împreună cu ei în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, au fost colegi de serviciu, la moment nu sunt în careva relații cu ei. Crușnevschi Anatolie a activat din 01 septembrie 2016 până la sfârșitul lunii februarie a anului 2020. Crușnevschi Anatolie era angajat la Direcția Finanțe în calitate de specialist principal. Având în vedere obligațiile sale de serviciu, pentru completarea raportului de statistică „1M”, avea nevoie de date din tabelul de pontaj, conform bilanțului timpului de muncă, zile și ore inclusive corespunderea angajării cu ordinal de angajare, pe lângă această atribuție mai era și sectorul achiziții, planificarea financiară și alte indicații referitor la scrisori. Numele angajatului Vremea Eugeniu se regăsea în listele tabelelor de pontaj, Crușnevschi Anatolie nu ține minte perioada de referință. Crușnevschi Anatolie îl cunoaște personal pe Vremea Eugeniu, el activa în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în calitate de specialist. După verificarea tabelelor de pontaj, Crușnevschi Anatolie se semna ca confirmare a verificării acestuia. Crușnevschi Anatolie a văzut ordinul de angajare la serviciu în privința lui Vremea Eugeniu, graficul lui de muncă nu îl cunoaște. Crușnevschi Anatolie îl cunoaște pe Serjantu Ion, l-a cunoscut în anul 2019 înainte ca el să se concedieze, el era un coleg de serviciu de la direcție. Crede că a văzut ordinul de angajare a lui Serjantu Ion. Particularitățile angajării persoanelor în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat nu le cunoaște, el lucra cu documentele și avea de afaceri doar cu ordinele de angajare. Crușnevschi Anatolie crede că a văzut în lista statelor de personal angajatul Vlah Petru. Pe Botica Georgeta nu o cunoaște. În virtutea atribuțiilor de serviciu, Crușnevschi Anatolie avea acces doar la copiile ordinelor care veneau la Direcția Finanțe. Când Crușnevschi Anatolie a fost la Curtea de Conturi aproximativ în anul 2019, a înțeles că nu este obligatoriu să confirme prin semnătură lista tabelelor de pontaj, de atunci nu mai aplica semnătura. Șeful subdiviziunii întocmește tabelele de pontaj. Responsabilitatea

corectitudinii datelor revine persoanei care întocmește tabelul de pontaj. Radarul meteorologic „*****” a fost achiziționat prin procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. Acest radar este al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, este plasat pe teritoriul Aeroportului, conform actelor care le-a văzut, deservirea radarului și mentenanța se efectuează la fel Serviciul Hidrometeorologic de Stat. Crușnevschi Anatolie nu cunoaște dacă radarul a avut nevoie de achiziții pentru mentenanța acestuia. În perioada anului 2017, nu cunoaște dacă radarul a avut careva defecțiuni tehnice. Crușnevschi Anatolie consideră că acest lucru poate să îl știe tehnicianul. La finele anului 2017 au fost alocate servicii financiare, prin scrisoarea Băncii Mondiale către prim ministrul, pentru mentenanța radarului meteorologic. Suma care a fost oferită era aproximativ de 2 milioane. Banii respectivi au fost alocați din cadrul Bugetului de Stat. Achiziția serviciilor de mentenanță a avut loc în baza negocierilor fără publicare prealabilă, conform procedurii menționate în legea achizițiilor publice. Crușnevschi Anatolie a fost în cadrul grupului de lucru în calitate de secretar. Crușnevschi Anatolie nu ține minte precis care companie a fost selectată pentru încheierea contractului de achiziții. Toate facturile se duc la contabilitate. Despre achitarea serviciilor de mentenanță, s-au efectuat plăți, a fost întocmit contract în acest sens. Martorul a declarat că, toți colaboratorii direcției în care Crușnevschi Anatolie activa și anume „Finanțe și contabilitate”, aveau acces la ordinele de angajare și de demisie însă la foile de boală nu aveau acces, nu cunoaște dacă era un careva regulament intern sau dacă șefilor de subdiviziuni le era restricționat accesul, dar în cadrul direcției în care activa, nu se permitea oricărui angajat să solicite aceste ordine, în calitate de angajat al Direcției în care activa, nu a avut restricții la ordinele de angajare. Existau greșeli și neconcordanțe matematice în tabelele de pontaj, acestea se întorceau Șefilor de Subdiviziuni pentru corectare. Obligațiunea privind verificarea tabelelor de pontaj nu intra în fișa de post, era o indicație verbală a șefului de atunci Elena ***** Romanenco. La indicația șefilor superior, ei îndeplineau și alte obligațiuni decât cele indicate în fișa de post. Având în vedere faptul că Crușnevschi Anatolie lucra cu documentele și nu cu persoanele de facto, Crușnevschi Anatolie nu poate răspunde dacă în tabelele de pontaj erau introduse persoane care nu veneau la serviciu. În timp ce Crușnevschi Anatolie verifica tabelele de pontaj, nu a observat ca să fie depășită limita statelor de personal permis de lege în privința angajaților fiecărei direcției a Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Crușnevschi Anatolie nu cunoaște regimurile de lucru a angajaților care era prevăzut în contractul individual de muncă a fiecărui. Martorul a declarat că, tabelele de pontaj parveneau la mine de la fiecare șef al subdiviziunilor. Până ca aceste tabele de pontaj să ajungă la mine în Direcția Finanțe, tabelele se verificau și în contabilitate. După ce Crușnevschi

Anatolie verifica tabelele, crede că ele nu se mai verificau. Crușnevschi Anatolie concretizează că, pînă a parveni la el tabelele de pontaj, ele se duceau la cancelarie, treceau la secția cadre unde ele erau verificate și apoi ele ajungeau la mine. Crușnevschi Anatolie verifica tabelele de pontaj în coraport cu copia ordinelor prezentate din secția cadre și anume ordinele de angajare și de eliberare, suspendările, concediile de odihnă. Pe lîngă faptul că extrăgea informația, ea trebuia să corespundă cu informația indicată în tabelul de pontaj. Această atribuție nu derivă din fișa de post. Crușnevschi Anatolie oricum verifica tabelele de pontaj, Crușnevschi Anatolie aplica semnătura și trebuia să se convingă în corectitudinea datelor. Crușnevschi Anatolie nu a verificat fizic vreodată prezența angajaților la serviciu.

115. Declarațiile martorului Staver Gheorghe care fiind audiat a declarat că activează în calitate de inginer la Gospodăria Silvo-cinegetică Strășeni din anul 1989. În timpul concediului anual de odihnă înlocuia o persoană la Stația Meteo, persoana deținea funcția de tehnician la această stație, persoana se numea Radu Veaceslav. Această înlocuire a fost una oficială, a scris și cerere în acest sens. În atribuțiile sale constau în înscrierea datelor dimineața și seara. Stația se numește PAM - Strășeni, este amplasată în localitatea Strășeni, în ograda casei lui Staver Gheorghe. Martorul deține un lot în Strășeni, destinația lotului este de grădină, pe acest lot este amplasată o Stație Agro- meteorologică care măsoară temperatura, această stație aparține Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Pînă la Dnu Radu Veaceslav, indicatorii de la această stație le efectua Serebreanskii Nicolai, Staver Gheorghe și pe el îl ajuta cîteodată, a lucrat cu el împreună 25 de ani. Nimeni nu i-a propus lui Staver Gheorghe să îndeplinească atribuțiile lui Serebreanskii Nicolai, fiul lui Ghenadie nu i-a propus așa ceva. Radu Veaceslav este verișorul soției mele. Cererea de angajare Staver Gheorghe o depunea pe numele Directorului. Staver Gheorghe concretizează că, în fiecare toamnă cînd el se ducea în concediu, Staver Gheorghe depunea cereri pe numele directorului, Staver Gheorghe îl ține minte pe Dnu Puțintică, Bălan, Grigoraș, Staver Gheorghe depunea cererea să fie angajat temporar în calitate de tehnician la stația PAM - Strășeni prin cumul. Pe Faina Lebedeva o cunoaște în legătură cu faptul precu că este persoana care venea la Staver Gheorghe în grădină și verifica stația Agro-meteo amplasată acolo. Din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat mai cunoaște persoane de la contabilitate, pe Dna Elena o ține minte. La stația *****, sunt mai multe secții, de agro și de meteo, de la stația meteo venea cu controlul o doamnă, se numea Fișer, nu ține minte numele. Staver Gheorghe i-a făcut cunoștință lui Radu Veaceslav cu Faina Lebedeva. Staver Gheorghe l-a ajutat pe Radu Veaceslav să se angajeze la PAM - Strășeni, Dna Faina l-a învățat cum să preia datele, cum să lucreze. Persoana cu numele Casian Viorica activează în cadrul

secției resurse umane. Pe Dna Melnic Olga o cunoaște, Staver Gheorghe când s-a aranjat în timpul concediului în calitate de tehnician la stația Strășeni, ea era angajată la Stația meteo. Pe perioada anilor 2013-2018 Staver Gheorghe primea salariu în numerar la mână, după 2018 salariul era transferat lui Radu Veaceslav pe cardul lui salarial, el scotea acești bani și îi transmitea soției sale. Staver Gheorghe primea suma întreagă care era transferată lui Radu Veaceslav, era sau 1800 sau 2000, nu ține minte exact. Staver Gheorghe primea borderoul de calcul a salariului la contabilitate dar nu ține minte pe numele cui era acesta. Staver Gheorghe nu deține borderoul de calcul a salariului pentru ultimii ani. Martorul nu cunosc dacă în carnetul de muncă este mențiunea precum că el activa în timpul concediu. Pentru munca prin cumul, nu este necesar consimțământul administratorului de la locul de muncă de bază. Staver Gheorghe nici nu a anunțat pe nimeni. Staver Gheorghe a activat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat doar în timpul lunii octombrie când Radu Veaceslav se ducea în concediu. Din salariul care îl primea la Serviciul Hidrometeorologic de Stat pentru faptul înlocuirii lui Radu Veaceslav pe perioada aflării lui în concediu de odihnă, ultimului nu îi dădea nimic. Radu Veaceslav scoatea banii de pe card și îi transmitea soției sale. La general au avut loc controale și verificări la fața locului. În luna când Staver Gheorghe îl înlocuia pe Radu Veaceslav, verificări nu au avut loc. Înțelegeri cu Radu Veaceslav precum să îl înlocuiască la locul de muncă fără ca Staver Gheorghe să depună cerere pe o perioadă mai lungă nu existau. Radu Veaceslav îl ruga pe Staver Gheorghe ca el în locul lui seara și dimineața câteodată să i-a datele de la stația PAM - Strășeni. El putea fi plecat sau în imposibilitate și Staver Gheorghe îl ajuta. Pentru acest ajutor Radu Veaceslav nu îi achita nimic, Staver Gheorghe îl ajuta benevol dar el îi mulțumea. Staver Gheorghe nu cunoaște dacă Casian Viorica cunoștea dacă Staver Gheorghe îl ajută pe Radu Veaceslav. Staver Gheorghe susține declarațiile oferite la urmărirea penală, s-a străduit să spună atunci totul corect. Fiind prezentat martorul Staver Gheorghe, volumul nr. IV f.d. 5-8, la întrebarea procurorului, martorul a declarat că, confirmă că toate semnăturile indicate în procesul-verbal de audiere aparțin lui Staver Gheorghe. Semnătura de pe ultima foaie îi pare stranie, seamănă cu a lui.

116. Fiind dat citirii divergențelor de la Volumul IV f.d. 7-8, la întrebarea procurorului, martorul a declarat că, aceste declarații îi aparțin, Staver Gheorghe susține declarațiile oferite astăzi în ședința de judecată referitor la cardul cît și la modul de prestare a muncii în legătură cu ajutorul lui Radu Veaceslav. La întrebarea instanței, martorul a declarat că, la început când îl ajuta pe Radu Veaceslav, totuși îi achita o jumătate din suma salariului lunar, banii îi dădea soției la mână. Staver Gheorghe concretizează că, cardul salarial lui Radu Veaceslav se afla la soția lui Staver Gheorghe. Soția lui Staver Gheorghe lucra

în Strășeni la CNAS, Radu Veaceslav îi dădea ei cardul, Staver Gheorghe nu știe de ce Radu Veaceslav i-a dat soției martorului cardul. Persoanele Vremea Eugeniu, Serjantu Ion, Roșcan Ana, Ipirotii Elena, Gavrilov Vadim, Borș Ion, Cristea Serghei, Staver Gheorghe nu îi cunoaște. La întrebarea apărătorului Mațco Andrei, martorul a declarat că, Radu Veaceslav a transmis benevol cardul soției lui Staver Gheorghe. Datele preluate de la stație se indică în borderou, acest borderou se află la Radu Veaceslav, ei îl sunau pe Radu Veaceslav și îi spuneau telefonic datele. Radu Veaceslav nu întotdeauna putea să vină să înscrie dimineața datele, se preluau datele în cazul precipitațiilor, seara se preluau datele întotdeauna.

117. Colegiul penal analizând și apreciind declarațiile martorilor prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind veridice, utile, pertinente, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile reprezentanților Ministerului Mediului, probe care fiind analizate în ansamblu combat declarațiile inculpaților și indică la vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor pentru care au fost condamnați.

118. Mai mult, în opinia Colegiului culpa lui Bălan Violeta ***** în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, (în vigoare din septembrie 2019), a lui Movileanu Cristina ***** în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019), a lui Evseenco Tatiana ***** în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare din septembrie 2019) și a lui Serjantu Ion ***** în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) din Codul penal, (în vigoare la 07 iunie 2024), este demonstrată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi, proces-verbal de cercetare din 17 septembrie 2019, potrivit căruia, au fost supuse cercetării actele anexă la raportul privind sesizarea săvârșirii infracțiunii, prevăzute de art. 327 Cod penal, al OSI PCE al DGCC Iacov Zavtur din 16.01.2019. În cadrul cercetării a fost stabilit că: potrivit extrasului din contul curent al persoanei asigurate Vreme Eugeniu în perioada august 2017 - noiembrie 2018, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, a calculat și achitat către persoana asigurată, fictiv angajată, plăți salariale în mărime de 62214 MD, inclusiv în perioada 01.08.2017 - 31.12.2017, 01.01.2018 - 31.08.2018 în care potrivit extrasului din baza de date a IGPF Vreme Eugeniu s-ar fi aflat peste hotarele Republicii Moldova. Potrivit extrasului din contul curent al persoanei asigurate Serjantu Ion în perioada iulie 2017 - decembrie 2018, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, a calculat și achitat către persoana asigurată, fictiv angajată, plăți salariale în mărime de 70324 lei (Vol.I, f.d. 134-136); Procesele-

verbale de ridicare din 20 martie 2019 și 01 aprilie 2019, potrivit cărora au fost ridicate de la BC „MAIB” a extraselor din conturile de card salarial al angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav, Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respective în rețeaua de bancomate a băncii, pentru perioada 2011 - februarie 2019 (Vol.I, f.d. 180-181; 182-183; 184-234); Proces-verbal de cercetare din 03 aprilie 2019, potrivit căruia au fost supuse cercetării extrasele din conturile de card salarial al angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav, Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respective în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”. În cadrul cercetării extraselor și înregistrărilor a fost relevat faptul că în perioada de timp 08.2017 - 01.2019 de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat lui Vreme Eugeniu i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 62345,78 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, a fost șefa Centrului economie finanță și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat Movileanu Cristina (Vol.I, f.d. 235-242); Proces-verbal de ridicare din 11 aprilie 2019, potrivit căruia, de la BC „MAIB” a extraselor din contul de card salarial al angajatului Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Serjantu Ion, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respective în rețeaua de bancomate a băncii, pentru perioada august 2017 - martie 2019 (Vol.II, f.d. 14); Proces-verbal de cercetare din 12 aprilie 2019, prin care au fost supuse cercetării extrasele din contul de card salarial al angajatului Serviciului Hidrometeorologic de Stat Serjantu Ion, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardul respectiv în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”, pentru perioada august 2017 - martie 2019. În cadrul cercetării extraselor și înregistrărilor a fost relevat faptul că în perioada de timp 08.2017 - 03.2019 de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat lui Serjantu Ion i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 65020,94 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial a fost directorul interimar al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta (Vol.II, f.d. 18-21); Proces-verbal de ridicare din 17 mai 2019, prin care a fost ridicat de la BC „MAIB” fișierul cu lista tranzacțiilor efectuate cu cardurile angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav, Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respective în rețeaua de bancomate a băncii, perioada 2011 - februarie 2019 (Vol.II, f.d. 22); Proces-verbal de cercetare din 18 mai 2019, prin care au fost supuse cercetării tranzacțiile efectuate cu cardurile persoanelor Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav,

Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respectiv în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”. În cadrul cercetării a fost consemnat faptul că interes pentru cauza penală au prezentat înregistrările foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardul salarial al lui Vreme Eugeniu, imaginile cărora denotă faptul că beneficiar efectiv al acestuia este șefa Centrului economie finanță și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat Movileanu Cristina (Vol.II, f.d. 23-30).

119. Proces-verbal de ridicare din 20 septembrie 2019, prin care au fost ridicate de la BC „MAIB”, extrasele din contul de card salarial al angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Serjantu Ion, Vreme Eugeniu, Vlah Petru, Botică Georgeta precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respective în rețeaua de bancomate a băncii pentru perioada martie 2018 - septembrie 2019 (Vol.II, f.d. 68-69, 691-77); Proces-verbal de cercetare din 25 septembrie 2019, prin care au fost supuse cercetării extrasele din contul de card salarial al angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Serjantu Ion, Vreme Eugeniu, Vlah Petru, Botică Georgeta, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardul respectiv în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”, pentru perioada martie 2018 - septembrie 2019. În cadrul cercetării extraselor și înregistrărilor a fost relevat faptul că în perioada de timp 03.2017 - 09.2019 de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat: Vreme Eugeniu în perioada 01.02.2019 - 13.09.2019 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 28100 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, în această perioadă a fost șefa Centrului economie finanță și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat Movileanu Cristina; Serjantu Ion în perioada 01.03.2019 - 13.09.2019 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 29336 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, în această perioadă a fost directorul adjunct al Serviciul Hidrometeorologic de Stat Bălan Violeta; Vlah Petru în perioada 01.03.2018 - 31.05.2019 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 26392 MD, inclusiv în perioada 30.09.2017 - 14.07.2018, 17.08.2018 - 07.08.2019 în care potrivit extrasului din baza de date a IGPF Vlah Petru s-ar fi aflat peste hotarele Republicii Moldova, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, în această perioadă a fost directorul adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta; Botică Georgeta în perioada 01.04.2018 - 30.11.2018 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 20168 MD, inclusiv în perioada 30.09.2017 - 14.07.2018, 17.08.2018 - 07.08.2019 în care potrivit extrasului din baza de date a IGPF Botică Georgeta s-ar fi aflat peste hotarele Republicii Moldova, Ca urmare a examinării înregistrărilor foto/video a operațiunilor cu cardul salarial al Georgetei Botică în rețeaua de bancomate

MAIB s-a constatat că mijloacele bănești extrase din contul de card salarial al Georgetei Botică au fost extrase de la același bancomat ca și în cazul lui Vlah Petru (Vol.II, f.d. 78-85); Proces-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 07 august 2019, cu anexe stenograma convorbirilor telefonice, acțiune procesuală efectuată pentru interceptarea convorbirilor telefonice purtate între Bălan Violeta și Movileanu Cristina cât și între Movileanu Cristina și Borș Petru, toți fiind angajați al Serviciului Hidrometeorologic de stat, în perioada 16 aprilie 2019 - 07 iunie 2019 (Vol.II, f.d. 150-158); Proces-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 09 iulie 2019, cu anexe stenograma convorbirilor telefonice, acțiune procesuală efectuată pentru interceptarea convorbirilor telefonice purtate între Bălan Violeta și Movileanu Cristina, între Bălan Violeta și angajatul Natalia, între Bălan Violeta și Lidia Treșcilo, între Bălan Violeta și Dan Titov, toți fiind angajați al Serviciului Hidrometeorologic de stat, în perioada 16 aprilie 2019 - 13 iunie 2019 (Vol.II, f.d. 224-233); Proces-verbal de cercetare, din 18 septembrie 2019, potrivit căreia cercetării a fost supus raportul de analiză operațională nr. 1090259 din 28 iunie 2019. Urmare a examinării raportului de analiză operațională a fost stabilită relația de prietenie dintre Movileanu Cristina și Pîrnău Cristina (sora lui Serjantu Ion), care sunt de aceeași vârstă, precum și a circumstanțelor ce denotă faptul că Movileanu Cristina, Pîrnău (Serjantu) Cristina și Serjantu Ion sunt absolvenți ai Academiei de Studii Economice (Vol.III, f.d. 26-32, 33-34); Proces-verbal de cercetare din 01 august 2019, prin care a fost supus cercetării raportul nr. 10/698 privind culegerea informației despre persoane și fapte în privința cet. Movileanu Cristina. Urmare a examinării raportului de analiză operațională a fost stabilit faptul că mătușa Cristinei Movileanu de pe linia mamei Botică Georgeta și soțul acesteia Vlah Petru ar fi fost angajați ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat (Vol.III, f.d. 39-47, 48-50); Proces-verbal de ridicare din 04 iulie 2019, prin care a fost ridicată de la Movileanu Cristina telefonul mobil de model „Samsung SM-C5000” cu număr de imei ***** cu numărul de apel ***** (Vol.III, f.d. 93); Proces-verbal de ridicare din 04 iulie 2019, prin care a fost ridicată de la Bălan Violeta telefonul mobil de model „Philips X818” cu număr de imei *****, ***** cu numărul de apel ***** (Vol.III, f.d. 138); Procesele-verbale de cercetare din 05 iulie 2019, 31 iulie 2019, 09 iulie 2019 și 02 august 2019, prin care cercetării au fost supuse fișierul: „AdvancedLogical_2019-07-08_Report.ufdr” ce conține informație extrasă din telefonului mobil de model „Samsung SM-C5000” cu imei***** cu numărul de apel *****, utilizat de către Movileanu Cristina; „blk0_mmcbk0.bin” ce conține informație extrasă din telefonul mobil de model „Philips X818” cu imei *****, ***** cu numărul de apel *****, utilizat de către Bălan Violeta. Ca urmare a cercetării informației

ce se conține în fișierele menționate supra a fost relevată conversația prin intermediul aplicației „Viber” dintre Bălan Violeta și Movileanu Cristina potrivit căreia ultimele două discută referitor la contul de card salarial a lui Vreme Eugeniu după ce a fost produsă o eroare la transferarea salariului și contul de card salarial al acestuia nu a fost alimentat, ulterior situația în cauză fiind remediată de către Movileanu Cristina prin operarea modificărilor de rigoare și la o nouă verificare a contului Bălan Violeta i-a relatat Cristinei Movileanu că salariul a fost transferat la card. În vederea remedierii situației menționate Bălan Violeta i-a transmis Cristinei Movileanu poza cu partea aversă a cardului salarial a lui Serjantu Ion pentru a putea opera modificările corespunzătoare. În cadrul acelorași discuții Movileanu Cristina o întreabă pe Bălan Violeta cui să-i transmită cele două cârduri de la gospodărie, presupus a fi ale lui Botică Georgeta și Vlah Petru (Vol.III, f.d. 96-97, 98-108, 109, 141-142, 143-159, 160); Procese-verbale de ridicare din 16 august 2019, potrivit căreia de la Serjantu Ion a fost ridicată o filă de format A4 cu un text tipărit pe aceasta cu ajutorul tehnicii de calcul, precum și a contractului individual de muncă nr. ***** din 01 iulie 2019 (Vol.III, f.d. 191, 192, 194-195, 196-198); Proces-verbal de cercetare din 21 august 2019, în cadrul căreia cercetării a fost supusă fila format A4, ridicată la 16 august 2019 de la Serjantu Ion în cadrul audierii în calitate de bănuț, precum și a contractului individual de muncă nr.*****, din 01.07.2019 ridicat la aceeași dată de la domiciliul lui Serjantu Ion. În rezultatul examinării actelor menționate a fost consemnat faptul că fila format A4 din care a încercat să se inspire în cadrul audierii în calitate de bănuț Serjantu Ion conține informații legate de aspecte generale ale Serviciului Hidrometeorologic de Stat și anume structura și sarcinile serviciului. Contractul menționat supra reglementează raportul juridic de muncă dintre Serjantu Ion și Serviciului Hidrometeorologic de Stat începând cu 01 iulie 2019 și nu cel din iulie 2017 la care făcea referință în cadrul audierii Serjantu Ion că l-ar fi păstra la domiciliul său (Vol.III, f.d. 199-200).

120. Proces-verbal de cercetare din 27 septembrie 2019, în cadrul căreia cercetării a fost supus ordinului de numire în funcție nr. 35/c din 14.02.2014 și a fișelor de post pentru anul 2016, 2019 ale Tatianeii Evseenco - specialist principal resurse umane din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Ca urmare a examinării actelor menționate a fost relevat faptul că Evseenco Tatiana la momentul comiterii infracțiunii deținea funcția de specialist Resurse Umane a Serviciului Hidrometeorologic de Stat și potrivit fișei postului ultima avea în calitate de obligațiuni funcționale întocmirea dosarelor personale, contractelor individuale de muncă, ordinelor angajare/demisie/transfer, evidența personalului (Vol.III, f.d. 207-209, 210-212, 228-229); Proces-verbal de ridicare din 04 iulie 2019, potrivit căruia a fost ridicat de la Serviciul

Hidrometeorologic de Stat actele ce reglementează rapoartele de serviciu dintre entitate și persoanele Vreme Eugeniu, Serjantu Ion, Radu Veaceslav, Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, Cristea Serghei, Borș Ion, precum și a dosarelor achizițiilor publice pentru perioada 2015 - 2017 (Vol.IV, f.d. 66-68); Proces-verbal de cercetare din 02 august 2019, în cadrul căreia examinării au fost supuse actele ridicate de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat prin procesele-verbale din 04 iulie 2019 și 10 iulie 2019 respectiv. Ca urmare a cercetării actelor ridicate prin procesele verbale menționate supra s-a stabilit că interes pentru cauza penală reprezintă: Dosarul personal al angajatului Vreme Eugeniu pe 18 file (copia buletinului de identitate, copia cererii de angajare 01.08.2017, copia cererii de concediere iunie 2019, copia contractului individual de muncă 49c/2017 din 01.08.2017, copia ordinului de angajare nr. 141/c din 01.08.2014, ordin de eliberare nr.108 din 08.06.2016, ordin de angajare nr. 162/c din 03.08.2017, copia ordinului de eliberare nr.93/p din 25.06.2019, fișa postului aprobată la 29.01.2018, fișa postului aprobată la 09.01.2019); Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Vreme Eugeniu pe 2 file; Dosarul personal al angajatului Serjantu Ion pe 16 file (copia buletinului de identitate, copia diplomei de licență, copia cererii de angajare 09.11.2018, contractul individual de muncă***** din 12.11.2018, ordinul de angajare nr. 241/c cerere de transfer din 29.01.2019, contract individual de muncă nr.33c/2019 din 01.02.2019, ordin de transfer nr.23/c din 07.02.2019, ordin de transfer nr.98/p fișa postului aprobată la 09.01.2019; Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Serjantu Ion pe 1 file; Copia autenticată a contractului individual de muncă nr.37c/2017 din 06 iunie 2017, pe 3 file, încheiat între Serviciul Hidrometeorologic de Stat în calitate de angajator în persoana ***** Bălan Violeta și Movileanu Cristrina în calitate de salariat; Copia autenticată a ordinului nr. 118/c din 19 iunie 2017, de numire a Cristinei Movileanu în calitate de șef al Direcției Finanțe și Contabilitate Serviciului Hidrometeorologic de Stat, pe 1 file; Copia autenticată a fișei postului la funcția de contabil-șef Direcția Finanțe și Contabilitate a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată de către prim- vicedirectorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Violeta Bălan la 29 ianuarie 2018, pe 4 file; Copia autenticată a fișei postului la funcția de contabil-șef Direcția Finanțe și Contabilitate a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată de către prim- vicedirectorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Violeta Bălan la 29 ianuarie 2018, pe 4 file; Copia autenticată a fișei postului la funcția de contabil-șef Centru economie, finanțe și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată de către *****ul al Serviciului

Hidrometeorologic de stat, Violeta Bălan la 09 ianuarie 2019, pe 4 file; Instrucțiunea funcțională a *****ului Serviciului Hidrometeorologic de Stat aprobată la 28.12.2016 de către Directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Mihail Roibu, pe 3 file; Copiile autentificate ale listei persoanelor eliberate din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în perioada 2015 - 2019, pe 18 file; Copia autentificată a ordinul nr. 11 din 04 februarie 2010 semnat de către Ministrul Mediului, Gheorghe Șalaru pe 1 file; Copia regulamentului Serviciului Hidrometeorologic de Stat pe 6 file; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „centrul monitoring al calității aerului atmosferic și radioactivității mediului pentru lunile iulie - decembrie 2017” pe 6 file A3; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „administrația - contabilitatea SAO pentru lunile august - decembrie 2017” pe 5 file A3; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „administrația - contabilitatea SAO pentru lunile ianuarie - decembrie 2018” pe 12 file A3, A4; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „centrul monitoring al calității aerului atmosferic și radioactivității mediului pentru lunile ianuarie - decembrie 2017” pe 10 file A3, A4; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „laboratorul de verificări metrologice pentru lunile noiembrie - decembrie 2018” pe 2 file A4; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunilor „secția mentenanță și echipamente, administrația-Direcția finanțe și contabilitate”, pentru luna ianuarie 2019, pe 2 file; Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunilor „Administrația, Centrul economie finanță și evidență contabilă”, pentru perioada februarie - iunie 2019, pe 10 file; Copia listei statelor de personal, pentru anul 2017 - pe 37 file, pentru anul 2018 - pe 39 file; pentru anul 2019 - pe 7 file; Registrul contractelor individuale de muncă pentru anii 2013 - 2018, pe 48 file; Registrul contractelor individuale de muncă acorduri suplimentare, pentru anul 2019, pe 96 file, cu mențiuni pînă la pagina cu nr.8; Registrele de evidență a ordinelor resurse umane pentru anul 2017 - numerotat cusut și sigilat pe 94 file, pentru anul 2018 - numerotat cusut și sigilat pe 85 file, pentru anul 2019 - pe 96 file, completat pînă la fila 19; Registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă „aparatură de conducere”, pe 26 file, cu mențiuni pînă la pagina 3; Registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă „Direcția monitoring al calității mediului, secția monitorizare a calității aerului Bălți”, pe 48 file; cu mențiuni pînă la pagina 7;

Registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă „Centrul tehnic secția construcții și reparații grupa gospodărie”, pe 46 file; cu mențiuni pînă la pagina 8 (Vol.IV, f.d. 73-115).

121. Proces-verbal de ridicare din 08 august 2019, potrivit căreia a fost ridicat de la de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat a actelor ce reglementează rapoartele de serviciu dintre entitate și persoanele Vlah Petru, Botică Georgeta, precum și a ordinelor de numire în funcție ale directorului adjunct Bălan Violeta, șefa Centrului Economie Finanțe și Evidență Contabilă Movileanu Cristina, schema de încadrare a Serviciului Hidrometeorologic de Stat pentru anii 2018 - 2019 (Vol.IV, f.d.138-140); Proces-verbal de cercetare din 09 august 2019 în cadrul căreia au fost examinate actele ridicate de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat prin procesul verbal de ridicare din 08 august 2019. Ca urmare a cercetării actelor ridicate prin procesul verbal menționat supra s-a stabilit că importanță pentru cauza penală prezintă: Copia autenticată pe o filă a ordinului nr.***** din 22 decembrie 2016; Copia autenticată pe opt file a schemei de încadrare pentru anul 2018 a Serviciului Hidrometeorologic de Stat; Copia autenticată pe cinci file a schemei de încadrare pentru anul 2019 a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Copia autenticată pe o filă a ordinului nr.351-p din 02 iunie 2017; Copia pe o filă a ordinului nr.118/c din 19 iunie 2017; Dosarul personal al angajatei Botică Georgeta pe 11 file (copia buletinului de identitate, copia diplomei nr.*****din 29 iunie 1988, copia diplomei de master din 07 iunie 2016, copia cererii de angajare din 30.03.2018, proiectul (blancheta) contractului individual de muncă nr.16c/2018 din 05 aprilie 2018, copia ordinului de angajare nr.65/c din 05 aprilie 2018, copia cererii de eliberare din 26.11.2018, copia ordinului de eliberare nr. 254/c din 03.12.2018); Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Botică Georgeta pe 1 file; Dosarul personal al angajatului Petru Vlah pe 9 file (copia buletinului de identitate, copia cererii de angajare din 23.03.2018, contractul individual de muncă nr.15c/2018 din 26 martie 2018, copia ordinului de angajare nr.59/c din 27 martie 2018, copia ordinului de transfer nr. 65/c din 05.04.2018, copia cererii de demisie din 26.04.2019, copia ordinului de demisie nr. 79/p din 29.05.2019); Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Vlah Petru pe 1 file; Tabelele de evidență a timpului de muncă a Secției Gospodărie, perioada martie - decembrie 2018, pe 10 file; Tabelele de evidență a timpului de muncă a Serviciului asistenta edificii, perioada ianuarie - mai 2019, pe 5 file; Extras din contul curent al persoanei asigurate, Botică Georgeta, pe 1 file; Extras din contul curent al persoanei asigurate, Vlah Petru pe 1 file (Vol.IV, f.d. 146-152);

Extrasele din contul curent al persoanelor asigurate Vlah Petru și Botică Georgeta (Vol.IV, f.d. 142-143, 144-145).

122. Colegiul penal analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind dibîndite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile reprezentanților Ministerului Mediului, a martorilor, probe care fiind analizate în ansamblu combat declarațiile inculpaților și indică la vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor pentru care au fost condamnați.
123. În această ordine de idei Colegiul menționează că nu pot fi reținute alegațiile apelanților în partea în care au invocată că inculpații urmează a fi achitați de la comiterea infracțiunilor pentru care au fost condamnați pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii.
124. Colegiul reține că apărarea declarînd apeluri s-a limitat în a invoca că instanța de fond nu a oferit o apreciere corespunzătoare probelor, însă deși apărătorii au pledat pentru achitarea inculpaților nu au indicat circumstanțe noi, dar și probe ce le-ar susține și ar impune casarea actului judecătoresc în latura penală.
125. La acest capitol Colegiul consideră că prima instanță a respectat prevederile art. art. 99-101 din Codul de procedură penală și a pronunțat o sentință întemeiată și motivată.
126. Subsecvent, Colegiul indică că potrivit art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.
127. Conform art. 52 din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componente infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.
128. Subsecvent, art. 113 din Codul penal, pledează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

129. Colegiul indică, că potrivit art. 14 din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.
130. În acest context, Colegiul va respinge ca fiind declarative alegațiile apărării în partea în care a menționat că inculpații au fost condamnați pentru o faptă care a fost abrogată.
131. Instanța de apel reiterează că conform art. 8 din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.
132. La caz, articolul 327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptelor de noiembrie 2018 și septembrie 2019), prevedea răspundere pentru folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acțiuni săvârșite: b/1) săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, acțiuni care se sancționau cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.
133. Conform punctului 144 din Legea nr. 136 din 06 iunie 2024, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), „La articolul 327: alineatul (1) va avea următorul cuprins: ”(1) Îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii, săvârșită din interes material, din alt interes personal sau în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani”, la alineatul (2): în dispoziție, cuvintele ”Aceeași acțiune” se substituie cu cuvintele ”Aceeași faptă”; litera b¹) se abrogă; litera c) va avea următorul cuprins: ”c) care a cauzat daune în proporții mari”; litera d) se abrogă; articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: ”(4) Faptele prevăzute la alin.(1)-(3) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”

134. Subsecvent, Colegiul menționează că art. 327 alin.(2) lit.c) din Codul penal (în vigoare la 07 iunie 2024), prevede în calitate de pedeapsă, amenda în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.
135. Articolul 126 alin. (1) din Codul penal, (în vigoare la data comiterii faptelor din noiembrie 2018 și septembrie 2019) prevedea, „Se consideră proporții deosebit de mari, proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 5000 și, respectiv 2500 unități convenționale de amendă”. Potrivit alineatului (2) al articolului 126 din Codul penal, „Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.
136. Iar, potrivit modificărilor operate la art. 126 din Codul penal, în vigoare la 07 septembrie 2024, articolul enunțat are următorul conținut: ”Se consideră proporții mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”. (11) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de

persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

137. Potrivit hotărârii Guvernului nr. 21 din 18 ianuarie 2019, privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, se aprobă cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, în mărime de 6975 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.
138. La caz, Colegiul menționează că potrivit actului de învinuire inculpaților Movileanu Cristina, Evseenco Tatiana și Bălan Violeta s-a incriminat cauzarea bugetului public național a unui prejudiciu material în proporții mari, în sumă de 239 423,00 lei, iar inculpatului Serjantu Ion i se incriminează cauzarea bugetului public național a unui prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă de 82 271,00 lei.
139. Astfel, raportînd suma prejudiciului menționat de 239 423,00 lei, cauzat de Movileanu Cristina, Evseenco Tatiana și Bălan Violeta, la prevederile art. 126 din Codul penal, Colegiul indică că acesta depășește 20 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, astfel, potrivit modificărilor operate la art. 126 din Codul penal, această sumă urmează a fi considerată, proporții mari.
140. Totodată, conform art. 10 alin.(1) din Codul penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, „Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.
141. În această ordine de idei Colegiul menționează că prima instanță justificat a constatat că fapta incriminată inculpaților Movileanu Cristina, Evseenco Tatiana și Bălan Violeta, potrivit modificărilor menționate, ce au intrat în vigoare din 07 septembrie 2024, se cuprinde în prevederile art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal, sancțiunea căruia, la data pronunțării sentinței prevede o pedeapsă mai aspră decît sancțiunea art. 327 alin.(2) lit. b¹) din Codul penal, în vigoare la data comiterii faptei.
142. Totodată, cu referire la acțiunile inculpatului Serjantu Ion Colegiul indică că articolul 327 alin. (1) Cod penal Cod penal (în vigoare la 07 iunie 2024), prevede răspundere pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii, săvârșită din interes material, din alt interes personal sau în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acțiuni care se sancționează cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale

sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

143. Potrivit deciziei de inadmisibilitate a Curții Constituționale nr. 50 din 19 aprilie 2022, încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei țin de competența instanței de judecată. Instanța de judecată efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de circumstanțele concrete ale speței deduse judecătii. Instanța de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror. Trebuie făcută o distincție între fapta (prejudiciabilă), care poate reprezenta o multitudine de circumstanțe faptice și infracțiunea sau contravenția prevăzută de articolele legii penale și contravenționale, în baza cărora poate fi făcută încadrare juridică.
144. La caz, instanța de apel reține din lucrările cauzei că organul de urmărire penală a efectuat calificarea faptei inculpatului Serjantu Ion conform dispozițiilor articolului 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, în vigoare la data comiterii infracțiunii incriminate inculpatului.
145. Totodată, potrivit hotărîrii Guvernului nr. 54 din 17 ianuarie 2018, privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, se aprobă cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, în mărime de 6150 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.
146. Iar, cu referire la speță instanța indică că suma prejudiciului menționat de 82271,00 lei, cauzat de Serjantu Ion, depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei, astfel, potrivit modificărilor operate la art. 126 din Codul penal, se consideră proporții considerabile.
147. În această ordine de idei, avînd în vedere modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr. 136 din 06 iunie 2024, în vigoare din 07 septembrie 2024, la examinarea cauzei, prima instanță justificat a aplicat în privința lui Serjantu Ion prevederile Legii în vigoare la data pronunțării prezentei sentințe, conform modificărilor operate la art. 327 din Codul penal (în vigoare la 07 iunie 2024).
148. Revenind la alegațiile apărătorilor în partea în care se invocă că inculpații au fost condamnați pentru o faptă penală care a fost abrogată, Colegiul indică că argumentul apelanților la acest capitol putea impune încetarea procesului penal în legătură cu existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, doar în situația în care fapta incriminată inculpaților și comisă de aceștia ar fi fost decriminalizată.
149. La acest capitol Completul notează că de criminalizarea faptei duce la de penalizarea completă automată a acesteia, prin care se înțelege, inclusiv

anularea pedepsei, or, de criminalizarea presupune înlăturarea răspunderii penale pentru faptele care anterior au fost considerate infracțiuni.

150. Colegiul nu poate reține solicitarea apărătorilor, or atît la momentul comiterii, la data adoptării sentinței cît și la data adoptării prezentei decizii fapta incriminată inculpaților constituie infracțiune.
151. Consecvent, Colegiul reiterează că potrivit deciziei de inadmisibilitate a Curții Constituționale nr. 50 din 19 aprilie 2022, încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei țin de competența instanței de judecată. Instanța de judecată efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de circumstanțele concrete ale speței deduse judecătii. Instanța de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror. Trebuie făcută o distincție între fapta (prejudiciabilă), care poate reprezenta o multitudine de circumstanțe faptice și infracțiunea sau contravenția prevăzută de articolele legii penale și contravenționale, în baza cărora poate fi făcută încadrare juridică.
152. Prin urmare, Colegiul indică că calificarea oferită de prima instanță este întemeiată și legală, rezultată din efectele juridice ale art. 10 din Codul penal, care este aplicabil speței, or atît prevederile legale în vigoare la data comiterii faptei, aplicate în privința inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Evseenco Tatiana, cît și prevederile legale în redacția din 7 iunie 2024, aplicate în privința lui Serjantu Ion, prevăd o pedeapsă mai ușoară, care în final ameliorează situația inculpaților.
153. Conchizînd, Colegiul la acest capitol menționează că prima instanță cu respectarea prevederilor art. 10 și art. 126 din Codul penal, întemeiat și motivat a stabilit că acțiunile lui Serjantu Ion urmează a fi calificate conform art. 42 alin. (5), 327 alin.(1) din Codul penal (în vigoare la 07 iunie 2024), individualizate prin coparticipare la infracțiunea de abuz de serviciu, adică: „Îndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii săvârșită din interes material, în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturile și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, iar, acțiunile lui Bălan Violeta, în baza art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019) și anume - abuz de serviciu, adică, folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, pentru a angaja fictiv persoane cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe numele acestora, săvârșită din interes material, acțiunile lui Movileanu Cristina, în baza art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019), abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, pentru a angaja fictiv persoane cu scopul de a beneficia de achitățile salariale pe

numele acestora, săvârșită din interes material și acțiunile lui Evseenco Tatiana, în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019) și anume, abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în scopul realizării intereselor unor terțe persoane.

154. Revenind la calificarea faptei Colegiul menționează, că obiectul juridic special al infracțiunii de abuz de serviciu îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică, persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.
155. Obiectul material al acestei infracțiuni reprezintă, bunurile mobile sau imobile, persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile/mari, este victima infracțiunii menționate.
156. Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 327 din Codul penal include trei semne: fapta prejudiciabilă care se exprimă în îndeplinire sau neîndeplinire intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii; urmările prejudiciabile și anume daunele în proporții considerabile/mari cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.
157. Referitor la latura subiectivă a infracțiunii analizate, se caracterizează prin intenție directă, adică făptuitorul prevedea că acțiunea sau inacțiunea va aduce atingere drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, urmărind sau acceptând producerea acestui rezultat.
158. De asemenea, este relevant că forma vinovăției la fel a fost stabilită, ori materialele cauzei denotă că inculpații au acționat cu intenție directă, aceștia, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, au conștientizat urmările acestora și au dorit realizarea acțiunilor și survenirea urmărilor respective.
159. Referitor la calitatea de subiect a infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, în prezenta cauză penală, se prevede o cerință specială și anume calitatea inculpaților de persoană publică.
160. Potrivit art. 123 alin. (2) din Codul penal, „Prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept

public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.”

161. Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii nr. 1536 din 25.02.1988 cu privire la activitatea hidrometeorologică prevede că, Administrarea Serviciului este asigurată de către directorul acestuia numit de Guvern.
162. Iar în alin.(9) se menționează că, Serviciul este persoană juridică, are ștampila sa cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea Serviciului, dispune de cont în bancă.
163. Totodată, Regulamentul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobat prin Ordinul nr.46 din 06 mai 2011, stabilește în pct. 1) că, „Serviciului Hidrometeorologic de Stat este o instituție publică din subordinea Ministerului Mediului, care promovează politica statului în domeniul hidrometeorologiei, monitoringul calității aerului și realizează supravegherea și controlul de stat asupra efectuării observațiilor hidrometeorologice pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice și juridice.” Pct.39 al aceluiași Regulament statuiază că: „Administrarea serviciului este asigurată de directorul acestuia, numit și eliberat din funcție de către Guvern.” Pct.59 al aceluiași Regulament prevede, „Finanțarea Serviciului se asigură din: bugetul de stat, mijloacele extrabugetare, plățile beneficiarilor de informație specializată, alte surse neinterzise de legislație.”
164. La caz, Colegiul stabilește în afara oricăror dubii că Serviciul Hidrometeorologic de Stat este o autoritate administrativă din subordinea Ministerului Mediului, fiind o instituție publică, prin urmare, inculpații sunt subiecți al infracțiunii prevăzute de art. 327 din Codul penal, având în vedere că subiect al infracțiunii date poate fi numai persoana care cade sub incidența prevederilor art. 123 din Codul penal.
165. Cu referire la lucrările cauzei instanța de apel menționează că latura obiectivă cât și latura subiectivă, în special intenția directă a inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina Evseenco Tatiana și Serjantu Ion în comiterea infracțiunii incriminate, este demonstrată, prin probele analizate și cercetate în ședința de judecată, în special prin declarațiile martorilor.
166. În acest sens Colegiul reiterează că fiind audiat în instanța de judecată martorul Cereș Veaceslav, menționat că, „... Cereș Veaceslav a fost responsabil de întocmirea tabelului de pontaj, l-a făcut la calculator, când s-a dus în contabilitate să ridice tichetele de salariu, a observat că i s-a dat tichet pentru o persoană mai mult, era pe numele lui Serjantu Ion, martorul a întrebat de contabilitate cine este persoana, ei s-au făcut „morți în păpușoi”, atunci martorul s-a dus la Secția Cadre să verifice cine este persoana, la Secția Cadre era Dna Bălan și Dna Evseenco, Dna Evseenco nu i-a răspuns, Dna Bălan a

spus că Serjantu Ion a acordat careva servicii. Martorul nu a știut că Serjantu Ion a fost introdus în tabelul de pontaj, pînă cînd nu a fost audiat la Centrul Național Anticorupție, acolo i s-a prezentat copia la tabelul de pontaj, acolo era introdus numele Serjantu Ion de mîină, tot la anchetator i-au prezentat că Serjantu Ion figura în cadrul laboratorului de verificări metrologice, la fel două luni, nu-și amintește care, Serjantu Ion era introdus în tabelul de pontaj de mîină. Cereș Veaceslav nu l-a văzut pe Serjantu Ion să activeze la Serviciul Hidrometeorologic de Stat. Se presupune că Cereș Veaceslav trebuia să-l vadă la serviciu, dacă Serjantu Ion era să activeze, era să-l vadă. În tabelul de pontaj, la numele Serjantu Ion îi erau destinat paragraful 8 ore lucrătoare. Cereș Veaceslav a întrebat si pe alți colegi, nu ține minte precis numele, dacă îl cunosc pe Serjantu Ion, colegii au spus ca nu cunosc așa persoana. Cereș Veaceslav a făcut rost de lista tuturor angajaților al Serviciul Hidrometeorologic de Stat și acolo era Serjantu Ion, nu țin minte precis la ce funcție era angajat, dar din cîte ține minte era angajat la Laboratorul de Aer. În alte secții numele lui Serjantu Ion nu figura. ... analizând lista angajaților, mai erau persoane suspecte, adică - persoane care erau în liste dar care pe viu nu i-a văzut niciodată, erau persoanele: Vreme Eugeniu, și alte persoane care nu și le amintește acum. În cazul lui Vreme Eugeniu a constatat ca el este plecat peste hotare, a aflat asta de la alți colegi de lucru care îl cunoșteau pe Eugen, ei au spus că el era plecat în Marea Britanie, Cereș Veaceslav era angajat la 02 ianuarie 2017 în acel timp Vreme Eugeniu deja era angajat dar Cereș Veaceslav pe el nu l-a văzut niciodată.... Cereș Veaceslav nu a văzut lucrări efectuate, sau careva acțiuni executate si semnate de către Serjantu Ion sau Vreme Eugeniu, astfel Completul notează că declarațiile acestui martor demonstrează faptul că Serjantu Ion și Vreme Eugeniu au fost angajați fictiv în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat fiindu-le calculate și achitate plăți salariale necuvenite. Astfel martorul în cauză, fiind șef al Secției Mentenanță și Echipament cunoștea angajații din subordinea sa, iar faptul că Serjantu Ion era inclus în tabelul de pontaj în mod neîntemeiat, era cert.

167. În continuare, instanța reține că circumstanțele comunicate de martorul Cereș Veaceslav coroborează cu declarațiile martorului Borș Petru, care a precizat că „... Bălan Violeta i-a aratat martorului Borș Petru pe hîrtie că trebuie de angajat o persoană pe nume Vlah, a doua persoana nu o ține minte, a spus că trebuie de angajat în calitate de muncitori, aceste evenimente erau aproximativ 2 ani în urmă, Bălan Violeta l-a chemat pe Borș Petru la ea în birou, Borș Petru trebuia să contrasemneze cererea lor de angajare. Borș Petru a semnat cererile de angajare. Borș Petru a întrebat-o pe Dna Bălan Violeta de ce trebuie angajate persoanele date, ea i-a spus că „Trebuie”. Borș Petru nu a văzut niciodată aceste două persoane care trebuiau să fie angajate. Borș Petru a

semnat tabelele de pontaj cu câte 8 ore pe zi pentru aceste două persoane. În lipsa sa, tabelele de pontaj le semna înlocuitoarea lui Borș Petru, dna Negara Mariana. Borș Petru nu-și amintește dacă Negara Mariana a fost invitată de către Bălan Violeta, dar el a prevenit-o pe aceasta că dna Bălan Violeta a spus că trebuie semnate tabelele de pontaj. Borș Petru nu-și poate aminti în ce perioadă a anului au avut loc aceste două angajări. ... Când dna Bălan Violeta l-a chemat în birou și i-a spus că trebuie să angajeze aceste două persoane, nu a pus întrebări, a presupus că dacă nu semnează cererile de angajare riscă să fie eliberat din serviciu. ... Când Violeta Bălan i-a dat indicație lui Borș Petru să angajeze pe Vlah și Botică, în birou nu mai erau alte persoane. După o perioadă de la angajarea acestor două persoane, a spus dnei Bălan să scoată persoanele din tabelul de pontaj că nu e bine, dna Violeta i-a răspuns: ”Totul o să fie bine”. S-a adresat de mai multe ori cu asemenea întrebări, rezultatul era același. Nu a spus la nimeni despre aceste indicații ale dnei Bălan Violeta, cu excepția dnei Negara Mariana. Sarcinile de lucru puse în fața secției lor se îndeplineau.”

168. Subsecvent Colegiul indică, că declarațiile martorilor Cereș Veaceslav și Borș Petru coroborează cu declarațiile martorului Negara Mariana, care a precizat că ,, ... a completat tabelul indicând că persoanele respective au lucrat 8 ore pe zi. La prima întâlnire cu Borș Petru, l-a întrebat despre identitatea acestor persoane și motivul pontării, primind răspunsul că directorul Bălan Violeta este la curent. Borș Petru se arăta mereu nemulțumit de situația creată, insistând în repetate rânduri pentru concedierea acestor persoane. Din discuțiile cu Borș Petru a înțeles că acesta va cere dnei Bălan Violeta să elibereze aceste persoane. Ulterior a aflat că una dintre persoane a fost concediată, iar după un timp și cealaltă. ...Își amintește doar numele de familie ale persoanelor pontate: Vlah și Botică. Borș Petru i-a spus că a primit indicații de la dna Violeta Bălan să pondeze aceste persoane. Cunoscându-l pe Borș Petru ca o persoană corectă, a crezut cuvintelor acestuia. ... completa pontajele în absența lui Borș Petru, conform contractelor de muncă. Negara Mariana completa orele conform indicațiilor primite de la Borș Petru. Act*****d ca specialist, îl înlocuia pe Borș Petru în absența acestuia. În fiecare secție erau aproximativ 18 persoane, toate act*****d la sediul central. Existau angajați cu program flexibil, cunoscând un singur caz care a lucrat doar o lună.”

169. Circumstanțele stabilite la paragrafele 165-167 din prezenta decizie în opinia instanței sunt susținute și prin declarațiile martorului Lungu Mariana care a menționat că, ,, ... Serjantu Ion i-a fost prezentat la serviciu de către Dna Violeta Bălan, precum că el era persoana care activase și pe care martorul l-a tabelat, martorul întocmise acel tabel de pontaj. În atribuțiile sale de serviciu era vizată și efectuarea tabelului de pontaj, fiind șef de centru, urma să ducă evidența timpului de muncă. Necesitatea prezentării Dlui Serjantu Ion era

necesară pentru că, în caz dacă urma să fie întrebată, martora să știe că această persoană activase în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Procesul penal, la acel moment, era deja pornit. ... a primit indicații să îl introducă în tabelul de pontaj, Dna Violeta Bălan i-a dat această indicație, ea la acel moment era șeful martorului nemijlocit. Indicațiile cu privire la tabelare le primea pînă a fi pornit procesul penal. Ea a obiectat dnei Violeta Bălan referitor la tabelarea lui Serjantu Ion, iar aceasta i-a spus: "să nu-ți fie frică, totul va fi bine și că ea răspunde pentru tot". Dnul Serjantu Ion era tabelat cu ziua obișnuită de muncă de 8 ore. Ea înțelegea că comite o derogare de la lege la indicația dnei Violeta Bălan. Ea obiecta la acest lucru de mai multe ori, dar, după cum spusese, aceasta răspundea: "eu răspund pentru totul". Indicația dnei Violeta Bălan era executorie și nu-i lăsa de alegere. Despre consecințele care ar fi putut s-o vizeze personal, nu discuta cu dna Violeta Bălan, primind doar indicații.

170. Mai mult, declarațiile martorilor Lungu Marina, Negară Mariana și Borș Petru probează direct implicarea în comiterea infracțiunii de abuz de serviciu a directorului interimar Bălan Violeta, acțiuni realizate prin dare de indicații șefilor de subdiviziuni pentru includerea și pontarea în tabelele de retribuire a timpului muncii a persoanelor fictiv angajate.

171. Iar, potrivit declarațiilor martorului Crusnevschi Anatolie, se reține următoarele, ,, ... Avînd în vedere obligațiile sale de serviciu, pentru completarea raportului de statistică avea nevoie de date din tabelul de pontaj, conform bilanțului timpului de muncă, zile și ore inclusive corespunderea angajării cu ordinal de angajare, pe lîngă această atribuție mai era și sectorul achiziții, planificarea financiară și alte indicații referitor la scrisori. Numele angajatului Vremea Eugeniu se regăsea în listele tabelelor de pontaj, Crusnevschi Anatolie nu ține minte perioada de referință. Crusnevschi Anatolie îl cunoaște personal pe Vremea Eugeniu, el activa în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în calitate de specialist. După verificarea tabelelor de pontaj, Crusnevschi Anatolie se semna ca confirmare a verificării acestuia. A văzut ordinul de angajare la serviciu în privința lui Vremea Eugeniu, graficul lui de muncă nu îl cunoaște, îl cunoaște pe Serjantu Ion, l-a cunoscut în anul 2019 înainte ca el să se concedieze, el era un coleg de serviciu de la direcție. Crede că a văzut ordinul de angajare a lui Serjantu Ion, crede că a văzut în lista statelor de personal angajatul Vlah Petru. Pe Botica Georgeta nu o cunoaște. Crusnevschi Anatolie verifică tabelele de pontaj în coraport cu copia ordinelor prezentate din secția cadre și anume ordinele de angajare și de eliberare, suspendările, concediile de odihnă. Pe lîngă faptul că extrăgea informația, ea trebuia să corespundă cu informația indicată în tabelul de pontaj...."

172. Astfel, din stările de fapt comunicate de martorul Crușenvschi Anatolie instanța reține în afara oricăror dubii că ultimul pe perioada activității nu i-a

văzut și nici nu i-a cunoscut pe soții Botică Georgeta și Vlah Petru. Totodată pe angajatul Vreme Eugeniu l-a văzut periodic venind în vizită la Movileanu Cristina, pe când pe Serjantu Ion l-a cunoscut abia în anul 2019, circumstanțe ce denotă angajarea fictivă a acestora cu scopul de a fi achitate plățile salariale beneficiarilor efectivi ai conturilor, circumstanțe, care sunt confirmate prin declarațiile martorului Borș Petru, care inevitabil ar fi interacționat cu angajații Botică Georgeta, Serjantu Ion, Vlah Petru și Vreme Eugeniu dacă aceștia într-adevăr ar fi activat în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat.

173. Mai mult, circumstanțele relatate instanței de către martorii Cereș Veaceslav, Borș Petru, Negara Mariana, Lungu Mariana și Crușnevschi Anatolie coroborează cu sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, și anume, potrivit procesului-verbal de cercetare din 17 septembrie 2019, au fost supuse cercetării actele anexă la raportul privind sesizarea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, al OSI PCE al DGCC Iacov Zavtur din 16.01.2019. În cadrul cercetării a fost stabilit că: Potrivit extrasului din contul curent al persoanei asigurate Vreme Eugeniu în perioada august 2017 - noiembrie 2018, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, a calculat și achitat către persoana asigurată, fictiv angajată, plăți salariale în mărime de 62214 MD, inclusiv în perioada 01.08.2017 - 31.12.2017, 01.01.2018 - 31.08.2018 în care potrivit Extrasului din baza de date a IGPF, Vreme Eugeniu s-ar fi aflat peste hotarele Republicii Moldova. Potrivit extrasului din contul curent al persoanei asigurate Serjantu Ion, în perioada iulie 2017 - decembrie 2018, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, a calculat și achitat către persoana asigurată, fictiv angajată, plăți salariale în mărime de 70324 lei (Vol.I, f.d. 134-136).
174. Conform procesului-verbal de cercetare din 25 septembrie 2019, prin care au fost supuse cercetării extrasele din contul de card salarial al angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Serjantu Ion, Vreme Eugeniu, Vlah Petru, Botică Georgeta, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardul respectiv în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”, pentru perioada martie 2018 - septembrie 2019, s-a stabilit că, în cadrul cercetării extraselor și înregistrărilor a fost relevat faptul că în perioada de timp 03.2017 - 09.2019 de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat: Vreme Eugeniu, în perioada 01.02.2019 - 13.09.2019 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 28100 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, în această perioadă a fost șefa Centrului economie finanță și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat Movileanu Cristina; Serjantu Ion, în perioada 01.03.2019 - 13.09.2019 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 29336 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, în această perioadă a fost directorul adjunct al Serviciul

Hidrometeorologic de Stat Bălan Violeta; Vlah Petru, în perioada 01.03.2018 - 31.05.2019 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 26392 MD, inclusiv în perioada 30.09.2017 - 14.07.2018, 17.08.2018 - 07.08.2019 în care potrivit extrasului din baza de date a IGPF Vlah Petru s-ar fi aflat peste hotarele Republicii Moldova, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial, în această perioadă a fost directorul adjunct al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta; Botică Georgeta, în perioada 01.04.2018 - 30.11.2018 i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 20168 MD, inclusiv în perioada 30.09.2017 - 14.07.2018, 17.08.2018 - 7.08.2019, în care potrivit Extrasului din baza de date a IGPF Botică Georgeta s-ar fi aflat peste hotarele Republicii Moldova. Ca urmare a examinării înregistrărilor foto/video a operațiunilor cu cardul salarial al Georgetei Botică în rețeaua de bancomate MAIB s-a constatat că mijloacele bănești extrase din contul de card salarial al Georgetei Botică au fost extrase de la același bancomat ca și în cazul lui Vlah Petru (Vol.II, f.d. 78-85).

175. Astfel, cumulînd declarațiile martorilor și înscrisurile cercetate la paragrafele 172-173 din decizie, Colegiul reține în afara oricăror dubii prezența caracterului fictiv al angajării lui Sejantu Ion, Botică Georgeta, Vreme Eugeniu și Vlah Petru în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, or aceștia au fost salariați pentru munci neprestate în realitate, întrucât timpul de muncă pontat corespunde cu aflarea lor peste hotarele țării. Examinarea acestei informații denotă implicit beneficierea și utilizarea cardului și mijloacelor financiare de pe card de către Movileanu Cristina- în cazul angajatului fictiv Vreme Eugeniu, de către Bălan Violeta în cazul - angajaților fictivi Serjantu Ion, Botică Georgeta și Vlah Petru, mai mult, concluzia instanței la acest capitol este susținută și prin procesele-verbale de examinare a înregistrărilor foto/video a operațiunilor cu cardurile salariale a celor menționați.
176. Or, potrivit procesului-verbal de cercetare din 12 aprilie 2019, prin care au fost supuse cercetării Extrasele din contul de card salarial al angajatului Serviciului Hidrometeorologic de Stat Serjantu Ion, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardul respectiv în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”, pentru perioada august 2017 - martie 2019. În cadrul cercetării extraselor și înregistrărilor a fost relevat faptul că în perioada de timp 08.2017 - 03.2019 de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat lui Serjantu Ion i-au fost calculate și achitate plăți salariale în sumă de 65020,94 MD, iar utilizator/beneficiar efectiv al contului de card salarial a fost directorul interimar al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Bălan Violeta.
177. Circumstanțele relevate, în coroborare cu materialele cauzei penale, indică direct la implicarea Violetei Bălan în comiterea infracțiunii imputate, fiind stabilită și suma cu care a fost prejudiciat Serviciul Hidrometeorologic de Stat,

ca urmare a calculării și achitării plăților salariale către Serjantu Ion în perioada de timp august 2017 - martie 2019 (Vol.II, f.d. 18-21); concomitent, prin procesul-verbal de ridicare din 17 mai 2019, a fost ridicat de la BC „MAIB”, fișierul cu lista tranzacțiilor efectuate cu cardurile angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav, Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respective în rețeaua de bancomate a băncii, perioada 2011 - februarie 2019 (Vol.II, f.d. 22), iar potrivit procesului-verbal de cercetare din 18 mai 2019, au fost supuse cercetării, tranzacțiile efectuate cu cardurile persoanelor Vreme Eugeniu, Radu Veaceslav, Roșcan Ana, Gavrilov Vadim, Ipiroti Elena, precum și a înregistrărilor foto/video pentru operațiunile efectuate cu cardurile respectiv în rețeaua de bancomate a BC „MAIB”. În cadrul cercetării a fost consemnat faptul că pentru operațiunile efectuate cu cardul salarial al lui Vreme Eugeniu, imaginile cărora denotă faptul, beneficiar efectiv al acestuia este șefa Centrului economie finanță și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Movileanu Cristina. Circumstanțele relevante, în coroborare cu materialele cauzei penale, indică direct la comiterea de către Cristina Movileanu a infracțiunii de abuz de serviciu în interes material, manifestată prin faptul pontării lui Vreme Eugeniu în tabelul de retribuire a timpului cu scopul de a beneficia de achitățile salariale ale acestuia (Vol.II, f.d. 23-30).

178. Completul mai notează că potrivit procesului-verbal de cercetare, acțiune procesuală efectuată la 18 septembrie 2019, potrivit căreia cercetării a fost supus raportul de analiză operațională nr. 1090259 din 28 iunie 2019. Urmare a examinării raportului de analiză operațională a fost stabilită relația de prietenie dintre Movileanu Cristina și Pîrnău Cristina (sora lui Serjantu Ion), care sunt de aceeași vârstă, precum și a circumstanțelor ce denotă faptul că Movileanu Cristina, Pîrnău (Serjantu) Cristina și Serjantu Ion sunt absolvenți ai Academiei de Studii Economice. Astfel, Serjantu Ion este persoană interpusă Cristinei Movileanu cu care ultima putea negocia referitor la circumstanțele angajării fictive, totodată putea miza pe faptul că în cazul în care va fi deconspirată schema infracțională acesta nu va face declarații ce o vor atrage pe Cristina Movileanu, Bălan Violeta în proces în calitate de bănuț/învinuț (Vol.III, f.d. 26-32, 33-34); iar potrivit procesului-verbal de cercetare din 01 august 2019, prin care a fost supus cercetării Raportul nr. 10/698 privind culegerea informației despre persoane și fapte în privința cet. Movileanu Cristina.
179. Mai mult, în rezultatul examinării raportului de analiză operațională a fost stabilit faptul că mătușa Cristinei Movileanu de pe linia mamei, Botică Georgeta și soțul acesteia Vlah Petru, ar fi fost angajați ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Totodată, în coroborare cu materialele cauzei penale

(dosarele personale, tabelele de retribuire a timpului muncii) a fost relevat faptul că ultimii doi ar fi fost angajați în perioada martie 2018 - mai 2019 în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, Serviciul asistență și edificii (gospodărie), iar potrivit declarațiilor șefului Serviciului respectiv, Borș Petru aceștia pe perioada activității nu s-au prezentat la serviciu, fiind ponțați în tabelele de retribuire a timpului muncii la indicația directorului adjunct Bălan Violeta, care era utilizatorul/beneficiarul efectiv al conturilor de card salariale. Astfel, rapoartele de analiză operațională elucidează conexiunile dintre Movileanu Cristina și preținșii angajați Botică Georgeta, Vlah Petru și Serjantu Ion, ceea ce probează faptul că aceștia s-au cunoscut până la angajarea fictivă și cu unii dintre ei se află în relații de rudenie.

180. Totodată conform procesului-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 07 august 2019, cu anexe stenograma convorbirilor telefonice, au fost interceptate convorbirile telefonice purtate între Bălan Violeta și Movileanu Cristina cît și între Movileanu Cristina și Borș Petru, toți fiind angajați al Serviciului Hidrometeorologic de stat, în perioada 16 aprilie 2019 - 07 iunie 2019 (Vol.II, f.d.150-158), iar din conținutul procesului-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 09 iulie 2019, cu anexe stenograma convorbirilor telefonice, au fost interceptate convorbirile telefonice purtate între Bălan Violeta și Movileanu Cristina, între Bălan Violeta și angajatul Natalia, între Bălan Violeta și Lidia Treșcilo, între Bălan Violeta și Dan Titov, toți fiind angajați al Serviciului Hidrometeorologic de stat, în perioada 16 aprilie 2019 - 13 iunie 2019 (Vol.II, f.d. 224-233). Prin urmare, la acest capitol Colegiul reiterează că din conținutul discuțiilor menționate în procesele-verbale respective, se confirmă co-participarea inculpatelor la comiterea infracțiunii, or din conținutul discuției rezultă anumite erori la transferarea salariului pe numele unui angajat fictiv și la rugămintea lui Movileanu Cristina sunt operate careva modificări și Bălan Violeta verifică transferarea la card a mijloacelor bănești. Prin urmare aceste comunicări relevă cert beneficiarul efectiv al cardului salarial.
181. Relevant speței este și procesul-verbal de cercetare a obiectului, acțiune procesuală efectuată la 27 septembrie 2019, în cadrul căreia cercetării a fost supus ordinului de numire în funcție nr. 35/c din 14.02.2014 și a fișelor de post pentru anul 2016, 2019 ale Tatiane Evseenco - specialist principal resurse umane din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Ca urmare a examinării actelor menționate a fost relevat faptul că Evseenco Tatiana la momentul comiterii infracțiunii deținea funcția de specialist Resurse Umane a Serviciului Hidrometeorologic de Stat și potrivit fișei postului ultima avea în calitate de obligațiuni funcționale întocmirea dosarelor personale, contractelor individuale de muncă, ordinelor angajare/demisie/transfer, evidența

personalului (Vol.III, f.d. 207-209, 210-212, 228-229). Potrivit obligațiilor ce îi reveneau Evseenco Tatiana, nu putea/trebuia să admită cererile/ordinile de angajare/concediere, contractele individuale de muncă, pe numele angajaților Vreme Eugeniu, Vlah Petru, Botică Georgeta și să întocmească dosarele personale pe numele acestora, dat fiind faptul că în perioada angajării și activității, aceștia se aflau peste hotarele Republicii Moldova, iar potrivit obligației ce îi revenea de evidența personalului, din aceleași raționamente, nu trebuia să semneze tabelele de retribuire a timpului muncii unde prin semnătură confirma prezența angajatului la serviciu și tabelarea zilnică a acestuia. Or astfel executând indicațiile directorului adjunct Bălan Violeta, Evseenco Tatiana a abuzat de situația de serviciu săvârșind complicitate la infracțiunea de abuz de serviciu.

182. Subsecvent, prin procesul-verbal de cercetare din 02 august 2019, în cadrul căreia examinării au fost supuse actele ridicate de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat prin procesele-verbale din 04 iulie 2019 și 10 iulie 2019 respectiv. Ca urmare a cercetării actelor ridicate prin procesele verbale menționate supra s-a stabilit că interes pentru cauza penală reprezintă: - Dosarul personal al angajatului Vreme Eugeniu pe 18 file (copia buletinului de identitate, copia cererii de angajare 01.08.2017, copia cererii de concediere iunie 2019, copia contractului individual de muncă 49c/2017 din 01.08.2017, copia ordinului de angajare nr. 141/c din 01.08.2014, ordin de eliberare nr.108 din 08.06.2016, ordin de angajare nr. 162/c din 03.08.2017, copia ordinului de eliberare nr.93/p din 25.06.2019, fișa postului aprobată la 29.01.2018, fișa postului aprobată la 09.01.2019); - Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Vreme Eugeniu pentru perioada 01.01.2014 - 15.07.2019, pe 2 file; - Dosarul personal al angajatului Serjantu Ion pe 16 file (copia buletinului de identitate, copia diplomei de licență, copia cererii de angajare 09.11.2018, contractul individual de muncă***** din 12.11.2018, ordinul de angajare nr. 241/c din 12.11.2018, cerere de transfer din 29.01.2019, contract individual de muncă nr.33c/2019 din 01.02.2019, ordin de transfer nr.23/c din 07.02.2019, ordin de transfer nr.98/p din 01.07.2019, fișa postului aprobată la 09.01.2019); - Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Serjantu Ion pentru perioada 01.01.2016 - 08.07.2019, pe 1 file; - Copia autenticată a contractului individual de muncă nr.37c/2017 din 06 iunie 2017, pe 3 file, încheiat între Serviciul Hidrometeorologic de Stat în calitate de angajator în persoana ***** Bălan Violeta și Movileanu Cristrina în calitate de salariat; - Copia autenticată a ordinului nr. 118/c din 19 iunie 2017, de numire a Cristinei Movileanu în calitate de șef al Direcției Finanțe și Contabilitate Serviciului

Hidrometeorologic de Stat, pe 1 file; - Copia autenticată a fișei postului la funcția de contabil-șef Direcția Finanțe și Contabilitate a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată de către *****ul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Violeta Bălan la 29 ianuarie 2018., pe 4 file; - Copia autenticată a fișei postului la funcția de contabil-șef Direcția Finanțe și Contabilitate a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată de către *****ul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Violeta Bălan la 29 ianuarie 2018., pe 4 file; - Copia autenticată a fișei postului la funcția de contabil-șef Centru economie, finanțe și evidență contabilă a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată de către *****ul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Violeta Bălan la 09 ianuarie 2019, pe 4 file; - Instrucțiunea funcțională a *****ului Serviciului Hidrometeorologic de Stat aprobată la 28.12.2016 de către Directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat Mihail Roibu, pe 3 file; - Copiile autentificate ale listei persoanelor eliberate din cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în perioada 2015 - 2019, pe 18 file; - Copia autenticată a ordinul nr. 11 din 04 februarie 2010 semnat de către Ministrul Mediului, Gheorghe Șalaru pe 1 file; - Copia regulamentului Serviciului Hidrometeorologic de Stat pe 6 file; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „centrul monitoring al calității aerului atmosferic și radioactivității mediului pentru lunile iulie - decembrie 2017” pe 6 file A3; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „administrația - contabilitatea SAO pentru lunile august - decembrie 2017” pe 5 file A3; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „administrația - contabilitatea SAO pentru lunile ianuarie - decembrie 2018” pe 12 file A3, A4; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „centrul monitoring al calității aerului atmosferic și radioactivității mediului pentru lunile ianuarie - decembrie 2017” pe 10 file A3, A4; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunii „laboratorul de verificări metrologice pentru lunile noiembrie - decembrie 2018” pe 2 file A4; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunilor „secția mentenanță și echipamente, administrația- Direcția finanțe și contabilitate”, pentru luna ianuarie 2019, pe 2 file; - Tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat a subdiviziunilor „Administrația, Centrul economie finanță și evidență contabilă”, pentru perioada februarie - iunie 2019, pe 10 file; - Copia listei statelor de personal, pentru anul 2017 - pe 37 file, pentru anul

2018, pe 39 file; pentru anul 2019 - pe 7 file; - Registrul contractelor individuale de muncă pentru anii 2013 - 2018, pe 48 file; - Registrul contractelor individuale de muncă acorduri suplimentare, pentru anul 2019, pe 96 file, cu mențiuni pînă la pagina cu nr.8; - Registrele de evidență a ordinelor resurse umane pentru anul 2017 - numerotat cusut și sigilat pe 94 file, pentru anul 2018 - numerotat cusut și sigilat pe 85 file, pentru anul 2019 - pe 96 file, completat pînă la fila 19; - Registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă „aparatură de conducere”, pe 26 file, cu mențiuni pînă la pagina 3; Registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă „Direcția monitoring al calității mediului, secția monitorizare a calității aerului Bălți”, pe 48 file; cu mențiuni pînă la pagina 7; - Registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă „Centrul tehnic secția construcții și reparații grupa gospodărie”, pe 46 file; cu mențiuni pînă la pagina 8.

183. În acest context instanța menționează că înscrisurile reținute la paragraful 181 din decizie, coroborează cu declarațiile martorilor, dar și extrasele din baza de date a IGPF, acțiunile de ridicare și cercetare, măsurile speciale de investigații, probe care fiind analizate în ansamblu denotă caracterul fictiv al angajării lui Serjantu Ion și Vreme Eugeniu în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în perioada de timp iulie 2017 - septembrie 2019, iar actele ce reglementează numirile în funcție ale directorului interimar Bălan Violeta, șefei Centrului Economie Finanță și Evidență Contabilă, Movileanu Cristina, precum și fișele de post ale acestora pentru funcțiile deținute, indică inevitabil asupra faptului că angajarea/transferul/concedierea, pontarea, calcularea și achitarea plăților salariale persoanelor fictiv angajate țin nemijlocit de exercitarea obligațiilor funcționale ale acestora, mai mult ca atât a fost stabilit faptul că acțiunile cu caracter infracțional, menționate supra au început din iunie 2017 odată cu asigurarea de către directorul adjunct Bălan Violeta a interimatului funcției de director al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, după eliberarea la 02 iunie 2017 a directorului Mihail Roibu.
184. Consecvent, potrivit procesului-verbal de cercetare din 09 august 2019 au fost examinate actele ridicate de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat, prin procesul verbal de ridicare din 08 august 2019. Ca urmare a cercetării actelor ridicate prin procesul verbal menționat supra s-a stabilit că importanță pentru cauza penală prezintă: Copia autenticată pe o filă a ordinului nr.762- p din 22 decembrie 2016; Copia autenticată pe opt file a schemei de încadrare pentru anul 2018 a Serviciului Hidrometeorologic de Stat; Copia autenticată pe cinci file a schemei de încadrare pentru anul 2019 a Serviciului Hidrometeorologic de Stat; Copia autenticată pe o filă a ordinului nr.351-p din 02 iunie 2017; Copia pe o filă a ordinului nr.118/c din 19 iunie 2017; Dosarul personal al angajatei Botică Georgeta pe 11 file (copia buletinului de identitate, copia diplomei

nr.*****din 29 iunie 1988, copia diplomei de master din 07 iunie 2016, copia cererii de angajare din 30.03.2018, proiectul (blancheta) contractului individual de muncă nr.16c/2018 din 05 aprilie 2018, copia ordinului de angajare nr.65/c din 05 aprilie 2018, copia cererii de eliberare din 26.11.2018, copia ordinului de eliberare nr. 254/c din 03.12.2018); Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Botică Georgeta pentru perioada 01.01.2017 - 07.08.2019, pe 1 file; Dosarul personal al angajatului Petru Vlah pe 9 file (copia buletinului de identitate, copia cererii de angajare din 23.03.2018, contractul individual de muncă nr.15c/2018 din 26 martie 2018, copia ordinului de angajare nr.59/c din 27 martie 2018, copia ordinului de transfer nr. 65/c din 05.04.2018, copia cererii de demisie din 26.04.2019, copia ordinului de demisie nr. 79/p din 29.05.2019); Extras din baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră referitor la traversarea frontierei de stat de către Vlah Petru pentru perioada 01.01.2017 - 07.08.2019, pe 1 file; Tabelele de evidență a timpului de muncă a Secției Gospodărie, perioada martie - decembrie 2018, pe 10 file; Tabelele de evidență a timpului de muncă a Serviciului asistență edificii, perioada ianuarie - mai 2019, pe 5 file; Extras din contul curent al persoanei asigurate, Botică Georgeta, pentru perioad 01.01.2014 - 07.08.2019, pe 1 file; Extras din contul curent al persoanei asigurate, Vlah Petru, pentru perioada 01.01.2014 - 07.08.2019, pe 1 file (Vol.IV, f.d. 146-152), acte care în opinia instanței de apel coroborează cu declarațiile martorilor, cu extrasele din baza de date a IGPF, cu rezultatele acțiunilor de ridicare și cercetate, a măsurilor speciale de investigații, probe care fiind cumulate denotă caracterul fictiv al angajării lui Vlah Petru și Botică Georgeta în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat în perioada de timp martie 2018 - mai 2019, iar actele ce reglementează numirile în funcție ale directorului adjunct Bălan Violeta, șefei Centrului Economie Finanță și Evidență Contabilă, Movileanu Cristina, precum și fișele de post ale acestora pentru funcțiile deținute indică inevitabil asupra faptului că angajarea/transferul/concedierea, pontarea, calcularea și achitarea plăților salariale persoanelor fictiv angajate țin nemijlocit de exercitarea obligațiunilor funcționale ale acestora, mai mult ca atât a fost stabilit faptul că acțiunile cu caracter infracțional, menționate supra au început din iunie 2017 odată cu asigurarea de către directorul adjunct Bălan Violeta a interimatului funcției de director al Serviciului Hidrometeorologic de Stat după eliberarea la 02 iunie 2017 a directorului Mihail Roibu.

185. Aferent circumstanțelor constatăte mai sus Colegiul penal menționează că inculpații au acționat în coparticipare, acțiunile acestora fiind coordonate începând cu angajarea fictivă a persoanei fizice și terminând cu transferurile

dintr-o funcție în altă, precum și achitarea plăților salariale, la caz fiind elocvente comunicările dintre inculpați.

186. În aceeași ordine de idei Completul notează că Bălan Violeta a folosit intenționat situația de serviciu în detrimentul funcției sale, fiind responsabilă de gestionarea resurselor materiale și financiare publice contrar destinației, organizând angajarea într-o instituție publică a unor persoane interpușe, cărora ulterior, li s-a achitat salariu necuvenit și prin aceste acțiuni, s-a cauzat un prejudiciu semnificativ, iar inculpata Movileanu Cristina, potrivit atribuțiilor funcționale urma să supravegheze gestionarea mijloacelor financiare conform destinației, să asigure controlul asupra utilizării corecte și cu economie a mijloacelor financiare și astfel, făcând uz de atribuțiile sale a comis abuzul de serviciu acționând în co-autorat cu directorul acestei instituții, acțiunile cărora au condus la cauzarea unui prejudiciu semnificativ instituției publice. Totodată, Evseenco Tatiana, fiind responsabilă de întocmirea dosarelor personale, a contractelor, ordinilor, evidența personalului, a contrasemnat tabelele de pontaj, acțiuni ce au creat premise pentru calcularea și achitarea plăților salariale și astfel, a acționat în calitate de complice la comiterea infracțiunii de abuz de serviciu. Atât Bălan Violeta, precum și Movileanu Cristina și Evseenco Tatiana, cunoșteau cu certitudine, că angajații nu se prezentau la serviciu și nu își onorau atribuțiile de serviciu conform fișelor de post.
187. În raport cu inculpatul Serjantu Ion instanța de apel reține că ultimul nu are nici o legătură cu îndeplinirea efectivă a atribuțiilor de serviciu în cadrul Serviciului Hidrometeorologic de Stat.
188. Tot la acest capitol Colegiul reiterează că în cadrul urmăririi penale, de la Serjantu Ion s-a ridicat o foaie A4, care i-a fost transmisă pînă la momentul audierii de angajații Serviciului Hidrometeorologic de Stat, în care s-a încercat pe scurt introducerea lui Serjantu Ion în activitate în scopul ajustării declarațiilor acestuia în vederea creării unor aparențe legale.
189. Prin procesul-verbal de ridicare din 16 august 2019, potrivit căreia de la Serjantu Ion a fost ridicată o filă de format A4 cu un text tipărit pe aceasta cu ajutorul tehnicii de calcul, precum și a contractului individual de muncă nr. ***** din 01 iulie 2019 (Vol.III, f.d. 191, 192, 194-195, 196-198).
190. Iar, prin procesul-verbal de cercetare a obiectului din 21 august 2019, a fost supusă cercetării fila format A4, ridicată la 16 august 2019 de la Serjantu Ion, în cadrul audierii în calitate de bănuit, precum și a contractului individual de muncă nr.*****, din 01.07.2019 ridicat la aceeași dată de la domiciliul lui Serjantu Ion. În rezultatul examinării actelor menționate a fost consemnat faptul că fila format A4 din care a încercat să se inspire, în cadrul audierii în calitate de bănuit, Serjantu Ion conține informații legate de aspecte generale ale Serviciului Hidrometeorologic de Stat și anume structura și sarcinile serviciului.

Contractul menționat supra reglementează raportul juridic de muncă dintre Serjantu Ion și Serviciului Hidrometeorologic de Stat începând cu 01 iulie 2019 și nu cel din iulie 2017 la care făcea referință în cadrul audierii Serjantu Ion, că l-ar fi păstra la domiciliul său (Vol.III, f.d. 199-200).

191. Totodată, Colegiul notează că la etapa urmăririi penale, nu a fost prelevat contractul individual de muncă a lui Serjantu Ion ce ar reglementa raportul de muncă al acestuia cu Serviciul Hidrometeorologic de Stat, începând cu iulie 2017, abordarea respectivă, lipsind la dosarul personal al contractului menționat supra din partea angajaților Serviciului Hidrometeorologic de Stat, fapt care, indirect indică la caracterul fictiv al activității lui Serjantu Ion, în cadrul autorității vizate.
192. Relevant speței este și faptul că pe parcursul examinării cauzei ,inculpatul Serjantu Ion, fiind audiat a declarat în ce funcții a activat, dar nu a putut să explice instanței totuși ce activități concrete a desfășurat în fiecare din pozițiile deținute, menționând că a îndeplinit indicațiile doamnei Bălan Violeta, precum și că în cea mai mare parte a timpului și-a desfășurat atribuțiile de serviciu la distanță, circumstanțe ce atestă încercarea inculpatului de a induce în eroare instanța de judecată.
193. Conchizînd, Colegiul penal din probele cercetate și analizate în ședințele de judecată stabilește în afara oricăror dubii că în acțiunile inculpatului Serjantu Ion, săvîrșite prin coparticipare, sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) din Codul penal (în vigoare la 07 iunie 2024), în acțiunile inculpatei Evseenco Tatiana, săvîrșite prin coparticipare, sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) Cod penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019), iar în acțiunile inculpatelor Bălan Violeta și Movileanu Cristina, săvîrșite prin coparticipare, sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019), circumstanțe ce impun concluzia cu privire la lipsa temeiurilor de achitare a inculpaților.
194. În continuare, Colegiul penal nu poate reține alegațiile apărătorului Andrei Iațco în interesele inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Serjantu Ion în partea în care a solicitat încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală pe motiv că înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu depășirea termenului legal și că toate actele adoptate de organul de urmărire penală/procuror sunt lovite de nulitate, or careva temeiuri în sensul acceptării poziției apărării, instanța nu a reținut.
195. Colegiul menționează, că argumentele apărătorului la acest capitol urmează a fi considerate declarative atîta timp cît potrivit jurisprudenței CtEDO, în

sensul art. 6 paragraf 1) al Convenției, „acuzatie în materie penală” reprezintă notificarea oficială, ce emană de la o autoritate competentă, a faptului că unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale (a se vedea Hotărîrea Eckle versus Republica Federativă Germania, 15.07.1982, par. 73; Hotărîrea Deweer versus Belgia, 27.02.1980, par. 46).

196. Pentru a se stabili dacă o persoană este „acuzată” de săvârșirea unei fapte penale, Curtea a stabilit, în jurisprudența sa, următoarele trei criterii: a) calificarea ei ca infracțiune în legea națională; b) natura infracțiunii; c) natura și gradul de gravitate ale sancțiunii ce urmează a fi aplicată autorului ei (Hotărîrea CEDO Schmutz vs Austria, 23.10.1995, par. 27).
197. În acest sens, cu referire la „acuzatia oficială” coroborată cu art. 63 din Codul de procedură penală, s-a expus și Curtea Constituțională în Decizia nr.25 din 29-03-2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin. (1) punctele 1)-3) și alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală (recunoașterea calității de bănuț a persoanei). Potrivit căreia, Curtea a subliniat că, accesul la justiție, ca aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, nu poate fi conceput în lipsa garanțiilor impuse de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană. De asemenea, Curtea a menționat că garanțiile unui proces echitabil nu se aplică în exclusivitate procedurii judiciare stricto sensu, ci se extind și în cazul etapelor ei precedente și ulterioare (HCC nr. 7 din 16 aprilie 2015, § 61).
198. În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, în jurisprudența sa, că deși scopul primar al articolului 6, sub aspect penal, este ca instanța competentă să se pronunțe în privința unei acuzații penale trebuie să asigure un proces echitabil, acest fapt nu presupune că articolul nu este aplicabil în cazul procedurilor anterioare procesului de judecată (Saranchov v. Ucraina, hotărîrea din 9 iunie 2016, § 41; Schatschaschwili v. Germania, [MC], hotărîrea din 15 decembrie 2015, § 104).
199. În materie penală, „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 6 § 1 începe să curgă de la data la care o persoană este „acuzată” (cauza Pantea v. România, hotărîrea din 3 iunie 2003, § 275). Curtea reține că articolul 63 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț, însă, prin excepția instituită de alin. (11) din același articol, legislatorul stabilește anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil stabilit de articolul 20 din Constituție.
200. Curtea a mai reținut că articolul 63 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi

recunoscută calitatea de bănuît, însă, prin excepția instituită de alin. (11) din același articol, legislatorul stabilește anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil stabilit de articolul 20 din Constituție.

201. Este necesar de menționat, că în cazul dat, Curtea Constituțională s-a referit la eventualele restrângeri ale drepturilor și libertăților persoanei recunoscute în calitate de bănuît prin ordonanța organului de urmărire penală sau alte acțiuni procesuale ce au un caracter represiv și de constrângere a acestor drepturi și libertăți (spre exemplu efectuarea unei percheziții la domiciliul persoanei), dar nu printr-o simplă ordonanță de pornire a urmăririi penale, la caz, nu în privința persoanei, ci pe fapt, circumstanțe stabilite expres în prezenta cauză penală.
202. În sensul prevederilor art. 6 paragraf 1) din Convenție, art. 63 alin.(1) pct.3), alin.(11) din Codul de procedură penală, coroborat cu jurisprudența CtEDO la care s-a făcut referire, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît a inculpaților, urmează a fi considerată actul oficial cu privire la notificarea „acuzăției în materie penală” în privința numiților, iar faptul pornirii urmăririi penale ”pe fapt” cît și efectuarea unor acțiuni de urmărire penală, nu poate fi tratată drept act procedural de recunoaștere a calității de bănuît a inculpaților din speță.
203. Aferent circumstanțele constatate supra Colegiul penal indică că la caz lipsesc atît temeiuri de achitare a inculpaților, cît și temeiuri de încetare a procesului penal.
204. Cu referire la pedeapsă, Colegiu consideră că prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a stabilit inculpaților o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.
205. În acest sens, conform prevederilor art. 61 alin.(1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.
206. Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul

acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

207. Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.
208. Mai mult, urmează a fi reținut, că din dispozițiile art. 75 alin.(1) din Codul penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedepsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.
209. Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.
210. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.
211. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM.
212. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.
213. După această clarificare, instanța accentuează, că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.
214. Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

215. Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.
216. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.
217. În continuare, cu referire la inculpata Bălan Violeta Colegiul nu reține careva circumstanțe agravante, stabilite de art. 77 din Codul penal.
218. Conform prevederilor art. 76 din Codul penal, careva circumstanțe atenuate la fel, nu au fost reținute.
219. Cu referire la inculpata Movileanu Cristina Colegiul nu reține careva circumstanțe agravante, stabilite de art. 77 din Codul penal.
220. Conform prevederilor art. 76 din Codul penal, careva circumstanțe atenuate la fel, nu au fost reținute.
221. Cu referire la inculpata Evseenco Tatiana Colegiul nu reține careva circumstanțe agravante, stabilite de art. 77 din Codul penal.
222. Conform prevederilor art. 76 din Codul penal, careva circumstanțe atenuate la fel, nu au fost reținute.
223. De asemenea, în raport cu inculpatul Serjantu Ion, Colegiul nu reține careva circumstanțe agravante, stabilite de art. 77 din Codul penal, totodată, conform prevederilor art. 76 din Codul penal, careva circumstanțe atenuate la fel, nu au fost reținute.
224. Toto din materialele cauzei Colegiul reține că inculpații nu au antecedente penale.
225. Instanța de apel reiterează că sancțiunea art. 327 alin. (1) din Codul penal, (în vigoare la 07 iunie 2024), prevede în calitate de pedeapsă - amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar potrivit art. 16 din Codul penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.
226. Sancțiunea art 327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptei din septembrie 2019) în calitate de pedeapsă - amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani, iar potrivit art. 16 din Codul penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.
227. Astfel, ținînd cont de circumstanțele reale și personale ale inculpaților, de gravitatea faptelor comise, de comportamentul acestora de pînă și după

comiterea faptelor prejudiciabile, Colegiul consideră că instanța de fond, numind inculpatei Bălan Violeta, pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 410 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 70 500 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 6 (sase) ani, inculpatei Movileanu Cristina, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1400 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 70000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani, inculpatei Evseenco Tatiana, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1400 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 70000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani și inculpatului Serjantu Ion, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) din Codul penal, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1150 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 57500 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75-77 din Codul penal și a stabilit inculpaților pedepse echitabile și proporționale faptelor comise.

228. Colegiul nu va reține nici criticile apărătorilor cu privire la soluționarea acțiunii civile, or în concluziile primei instanțe la acest capitol sunt întemeiate și motivate.
229. La acest compartiment instanța reiterează, că prin ordonanța din 01 octombrie 2019, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (succesor al Ministerului Mediului), a fost recunoscut în calitate de parte vătămată în prezenta cauză penală.
230. Iar, prin ordonanța din 04 octombrie 2019, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a fost recunoscut în calitate de parte civilă în prezenta cauză penală, din motiv că prin infracțiune, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 240 000 lei.
231. Prin ordonanța din 01 octombrie 2019, Dogotari Vasilii, activînd în baza procurii cu nr. 04/1- 05/2262 din 18 iunie 2019, în calitate de reprezentant al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a fost recunoscut în calitate de reprezentant al părții vătămate, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
232. Ulterior, Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Georgeta Mincu, a înaintat o acțiune civilă în prezenta cauză penală, solicitînd încasarea în mod solidar de la Violeta Bălan și Cristina Movileanu, învinuite în

dosarul penal nr. 2019970043 a prejudiciului material adus bugetului de stat în sumă de 210 455 (două sute zece mii patru sute cincizeci și cinci) lei.

233. În motivarea acțiunii civile s-a menționat, că potrivit anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 847/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, Serviciul Hidrometeorologic de Stat este o instituție publică din subordinea Ministerului Mediului, succesor al căruia a devenit, în temeiul Hotărârea Guvernului nr. 594/2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Prin Ordinul Ministerului Mediului nr. ***** din 22 decembrie 2016, dna Violeta Balan a fost numită în funcția de ***** al Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Potrivit pct. 1.3. din Instrucțiunea funcțională a *****ului Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobată la 28 decembrie 2016, în absența directorului Serviciului, funcțiile acestuia sunt exercitate de către *****. Or, în speță, prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 351-p din 2 iunie 2017, s-au încetat raporturile cu dl Mihail Roibu, directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat. Prin urmare, în temeiul punctul 1.3. din Instrucțiunea invocată, dna Violeta Balan exercită funcțiile directorului acestei instituții. Potrivit articolului 9 din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar intern, managerul entității publice menține un mediu de control favorabil funcționării sistemului de control intern managerial prin (...) integritatea personală, profesională și etica conducerii și personalului. Potrivit Legii integrității nr. 82/2017, prin integritate profesională se înțelege capacitate a agentului public de a-și desfășura activitatea profesională în mod etic, liber de influență necorespunzătoare și manifestări de corupție, cu respectarea interesului public, a supremației Constituției Republicii Moldova și a Legii. Totodată, potrivit articolului 13 din Legea contabilității nr. 113/2007, conducătorul entității este obligat: (...) să asigure întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite de Ministerul Finanțelor, precum și integritatea și păstrarea acestora conform cerințelor Organului de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova; (...) să asigure respectarea actelor normative elaborate de către Ministerul Finanțelor, în special Standardele Naționale de Contabilitate, regulamentele, indicațiile metodice, reguli etc. De asemenea potrivit punctului 58 din Regulamentul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 46/2011, Directorul (...) răspunde personal de utilizarea rațională a mijloacelor bugetare, de integritatea bunurilor materiale (...).

234. Subsecvent, la data de 11 aprilie 2024, Ministrul Mediului, ***** Lazarencu, a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea

de la Bălan Violeta a prejudiciului material cauzat bugetului de stat în sumă de 239 423 lei.

235. În motivarea cererii s-a indicat, că Ministerul Mediului a preluat calitatea de parte vătămată și civilă pe cauză penală respectivă din următoarele considerente după cum urmează. La data de 25 august 2021, conform Hotărârii Guvernului nr. 117/2021, privind restructurarea administrației publice centrale de specialitate, Ministerul Mediului a fost separat de Ministerul Agriculturii și Industrii Alimentare, preluând domeniile protecția mediului, schimbări climatice și resurse naturale, precum și fiind succesor de drepturi și obligații conexe domeniilor preluate. Totodată, conform Anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 145/2021, Serviciul Hidrometeorologic de Stat este instituția publică în care Ministerul Mediului are calitatea de fondator. Potrivit pct. 7 a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145/2021, Ministerul realizează următoarele funcții, subpct. 10) coordonarea și monitorizarea activității autorităților administrative și a serviciilor publice descentralizate din subordine, precum și a instituțiilor publice în care are calitatea de fondator. Pct.8 al aceluiași Regulament prevede că, Ministerul este investit cu următoarele drepturi: subpct.8) să înainteze, în conformitate cu legislația, acțiuni în regres împotriva funcționarilor publici și a personalului angajat care au cauzat prejudicii proprietății publice și bugetului de stat; subpct. 11) să exercite controlul asupra folosirii eficiente a mijloacelor bugetare și altor surse prevăzute de legislație pentru funcționarea sa regulamentară.
236. Referitor la concretizarea acțiunii civile, a indicat că, reieșind din prevederile punctului 58 din Regulamentul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 46/2011, Directorul (...) răspunde personal de utilizarea rațională a mijloacelor bugetare, de integritatea bunurilor materiale (...), astfel, consideră că suma prejudiciului material adus bugetului de stat de 239 423 lei, urmează a fi încasată din contul inculpatei Bălan Violeta.
237. Ulterior, la data de 21 mai 2024, Ministrul Mediului, ***** Lazarencu, a depus prin intermediul cancelariei Judecătoriei *****, sediul Buiucani, o cerere de intentare a acțiunii civile în privința inculpatului Serjantu Ion, solicitând încasarea de la Serjantu Ion a prejudiciului material cauzat bugetului de stat în sumă de 82 271 lei în cadrul prezentei cauzei penale.
238. Conform art.397 pct.1) din Codul de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, pe lângă chestiunile enumerate în art.395 și 396, trebuie să mai cuprindă și hotărârea cu privire la acțiunea civilă înaintată sau hotărârea pronunțată din oficiu de către instanță referitor la repararea pagubei.
239. Potrivit art. 387 alin. (1) din Codul de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și

mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

240. Articolul 221 alin. (2) din Codul de procedură penală, pledează că acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat sau față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.
241. Iar, conform art.219 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.
242. Aliniatul. (2) al normei menționate supra indică că persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. Potrivit alin.(3) al normei indicate, prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor.
243. Relevante la acest capitol sunt prevederile Legii civile care la art. 1398 alin.(1) din Codul civil (în redacția Legii anterior modificărilor din 01 martie 2019), pledează că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
244. Articolul 1998 alin. (1) Cod civil (în vigoare la 01 martie 2019), prevede că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
245. Astfel, raportînd prevederile legale nominalizate la materialele cauzei Colegiul indică că odată cu stabilirea concluziilor privind vinovăția inculpatei Bălan Violeta în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, se atestă și existența unei acțiuni ilicite a inculpatei care a provocat prejudicii materiale, a legăturii de cauzalitate între

faptele inculpatei și prejudiciul cauzat părții vătămate, precum și cu privire la vinovăția inculpatei.

246. La fel, având în vedere concluziile instanței privind vinovăția inculpatului Serjantu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) din Codul penal, se atestă existența unei acțiuni ilicite a inculpatului care a provocat prejudicii materiale, a legăturii de cauzalitate între faptele inculpatului și prejudiciul cauzat părții vătămate, precum și cu privire la vinovăția inculpatului.
247. Iar, în prezența circumstanțelor constatate la paragrafele 244 și 245 din decizie, Completul notează că instanța de fond, soluționând acțiunea civilă, justificat și întemeiat a dispus obligarea inculpatei Bălan Violeta să reparare, prejudiciu cauzat prin infracțiune, părții vătămate Ministerului Mediului, cu încasarea din contul inculpatei Bălan Violeta în beneficiul părții vătămate Ministerul Mediului, a sumei de 239 423 (două sute treizeci și nouă mii patru sute douăzeci și trei) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, cât și obligarea inculpatului Serjantu Ion să reparare, prejudiciu cauzat prin infracțiune, părții vătămate Ministerul Mediului, cu încasarea din contul inculpatului Serjantu Ion în beneficiul părții vătămate Ministerul Mediului, a sumei de 82 271 (optzeci și doi mii două sute șaptezeci și unu) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.
248. Conchizînd, Colegiul penal constată că careva abateri sau încălcări de ordin procedural, de către instanța de judecată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, nu au fost stabilite, motiv pentru care, apelurile depuse împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 12 iunie 2025, urmează a fi respinse ca nefondate.
249. În baza art. art. 415 alin.(1), pct. 1, lit. c), 417, 418 din Codul de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Se resping ca nefondate, apelul apărătorului Anatolie Pitel în interesele inculpatei Evseenco Tatiana, apelul apărătorului Andrei Mațco în interesele inculpaților Bălan Violeta, Movileanu Cristina și Serjantu Ion și apelul apărătorului Petru Coșleț în interesele inculpatei Bălan Violeta, declarate împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 12 iunie 2025.

Se menține această sentință fără modificări.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Ion Bulhac

Judecătorii

Vitalie Pîslariuc

Natalia Mămăligă